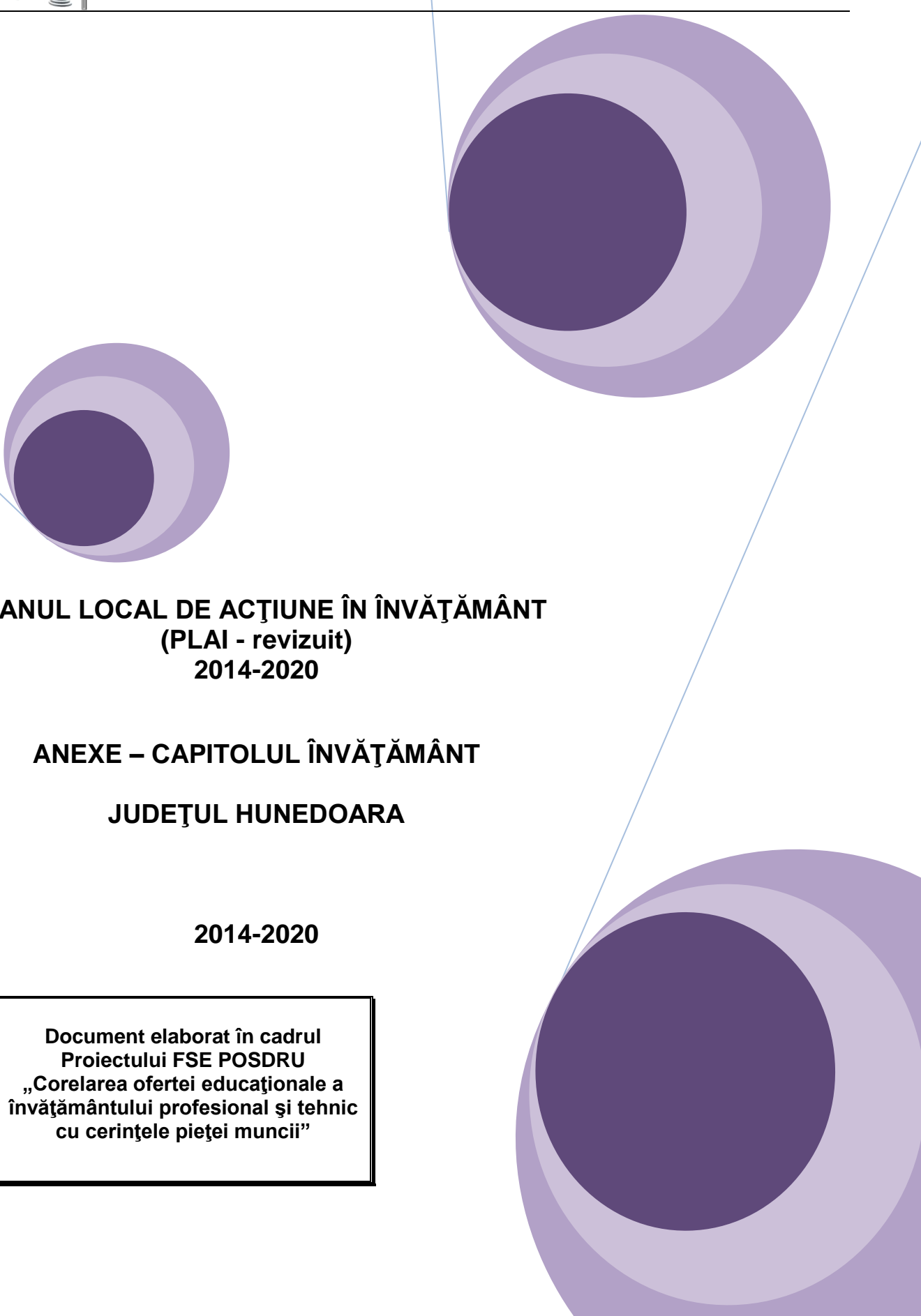

**INSPECTORATUL
ȘCOLAR JUDEȚEAN
HUNEDOARA**

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE**

**PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT
(PLAI - revizuit)
2014-2020**

**ANEXE – CAPITOLUL ÎNVĂȚĂMÂNT
JUDEȚUL HUNEDOARA**

2014-2020

**Document elaborat în cadrul
Proiectului FSE POSDRU
„Corelarea ofertei educaționale a
învățământului profesional și tehnic
cu cerințele pieței muncii”**

PLAI
2014 - 2020

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT CU
ANEXE - CAPITOLUL ÎNVĂȚĂMÂNT

Aprobat,
Inspectoratul Școlar
Județean Hunedoara

Inspectort Școlar General
Prof. dr. Maria ȘTEFĂNIE

Avizat,
Comitetul Local pentru Dezvoltare a
Parteneriatului Social Hunedoara
(CLDPS Hunedoara)

ECHIPA DE ELABORARE

**Comitetul Local pentru Dezvoltarea
Parteneriatului Social Hunedoara
(CLDPS Hunedoara)**

1. **Cireș Marius – președinte** – S.C. Profi Serv Group S.A. Deva;
2. **Bufnea Daniela – vicepreședinte** – Asociația Proformare Hunedoara
3. **Ștefănie Maria – Inspector școlar general** – Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara
4. **Mate Marta - Inspector școlar general adjunct** – Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara
5. **Irina Lavinia - Inspector școlar general adjunct** – Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara
6. **Cioară Dana Luiza – secretar** – Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara
7. **Iacobescu Raluca Silvia-** – Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara
8. **Manolea Mihaela – membru** – A.E.D.E.R.
9. **Rusu Paul Dragoș – membru** – Sindicatul Învățământului Preuniversitar Hunedoara
10. **Bădescu Benoni** – Direcția Județeană de Statistică Hunedoara
11. **Miheț Alina - membru** - director executiv adjunct AJOFM Hunedoara
12. **Nelega Constantin – membru** - Instituția Prefectului Județul Hunedoara
13. **Gafton Crinela – membru** - director general Camera de Comerț și Industrie Hunedoara
14. **Balaci Mihaela Carmen – membru** – C.J.R.A.E. Hunedoara

CUPRINS

Cuvânt înainte.....	6
1. Rezumat	7
2. DEMOGRAFIE	10
2.1. Situația prezentă	10
2.1.1. <i>Populația totală. Dinamica generală</i>	10
2.1.2. <i>Distribuția pe medii rezidențiale (urban/rural)</i>	11
2.1.3. <i>Distribuția pe sexe</i>	12
2.1.4. <i>Structura pe grupe de vârstă</i>	12
2.1.5. <i>Structura pe grupe de vârstă și medii rezidențiale</i>	13
2.1.6. <i>Structura etnică</i>	14
2.1.7. <i>Mișcarea migratorie</i>	15
2.2. Proiecții demografice.....	17
2.3. Principalele concluzii din analiza demografică. Implicații pentru IPT.....	19
3. PROFILUL ECONOMIC JUDEȚEAN	21
3.1. Principalii indicatori economici.....	21
3.1.1. <i>Produsul intern brut (PIB) și valoarea adăugată (VAB)</i>	21
3.1.2. <i>Productivitatea muncii.</i>	23
3.1.3. <i>Firmele din județ. Dinamica, repartiția sectorială și pe clase de mărime</i>	23
3.1.4. <i>Investițiile brute ale unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii</i>	26
3.2. Informații parțiale.....	27
3.2.1. <i>Procesul de integrare europeană și cerințele de competitivitate</i>	27
3.2.2. <i>Cercetarea - dezvoltarea</i>	27
3.2.3. <i>Industria</i>	29
3.2.4. <i>Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicații și mediu</i>	309
3.2.5. <i>Agricultura</i>	30
3.2.6. <i>Silvicultura</i>	30
3.2.7. <i>Turismul</i>	31
3.2.8. <i>Zona montană și dezvoltarea durabilă – aspecte specifice ruralului montan</i>	31
3.3. Concluzii din analiza mediului economic. Implicații pentru Î.P.T.	32
4. PIAȚA MUNCII	34
4.1. Indicatori statistici ai pieței muncii.....	34
4.1.1. <i>Participarea la forța de muncă</i>	34
4.1.2. <i>Structura populației ocupate pe niveluri de instruire, la nivel regional</i>	36
4.1.3. <i>Structura populației civile pe principalele activități ale economiei naționale</i>	36
4.1.4. <i>Numărul mediu al salariaților și muncitorilor pe activități ale economiei naționale</i> ..	37
4.2. Informații parțiale	38
4.2.1. <i>Analiza comparativă pe ocupații a șomajului și locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM Hunedoara</i>	38
4.2.2. <i>Evoluțiile recente ale șomajului și a locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM (aspecte critice în contextual crizei economice și financiare)</i>	409
4.2.3. <i>Proiecția ocupării și a deficitului de calificări pe termen scurt (anchete)</i>	41
4.2.4. <i>Proiecția cererii și ofertei de locuri de muncă pe termen mediu (2014-2020)</i>	41
4.3. Concluzii din analiza pieței muncii. Implicații pentru Î.P.T.	46
4.3.1. <i>Principalele constatări desprinse din informațiile din AMIGO la nivel regional</i>	46
4.3.2. <i>Concluzii din analiza principalilor indicatori din Balanța Forței de Muncă</i>	47

4.3.3. Concluzii din analiza structurii populației ocupate civile.....	48
4.3.4. Concluzii din analiza comparativă pe ocupații a șomajului și locurilor de muncă vacante înregistrate la A.J.O.F.M.....	48
4.4. Implicații pentru învățământul profesional și tehnic.....	48
5. ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL ȘI TEHNIC DIN JUDEȚ	51
5.1. Indicatori de context.....	51
5.1.1. Contextul european.....	51
5.1.2. Contextul național	52
5.2. Indicatori de context specifici.....	53
5.2.1. Contextul demografic și populația școlară.....	53
5.3. Indicatori de intrare.....	54
5.3.1. Numărul de elevi care revin unui cadru didactic	54
5.3.2. Resursele umane din ÎPT.....	54
5.3.3. Resurse materiale și condiții de învățare.....	57
5.4. Indicatori de proces.....	58
5.4.1. Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în ÎPT	58
5.4.2. Asigurarea calității în ÎPT	58
5.4.3. Serviciile de orientare și consiliere	59
5.5. Indicatori de ieșire	60
5.5.1. Rata netă de cuprindere în sistemul de educație și formare profesională	60
5.5.2. Grad de cuprindere în învățământ (rata specifică de cuprindere școlară pe vârste).....	60
5.5.3. Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED.....	62
5.5.4. Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED	62
5.5.5. Rata de succes	62
5.5.6. Rata de tranziție la următorul nivel de educație	64
5.5.7. Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație	64
5.5.8. Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor de citire/lectură (PISA)	65
5.5.9. Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20 – 24 de ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar superior.....	65
5.5.10. Rata de participare în formarea continuă a populației adulte (25–64 ani).....	65
5.6. Indicatori de impact.....	65
5.6.1. Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra ratei șomajului.....	65
5.6.2. Rata de inserție a absolvenților la 6 luni de la absolvire, pe niveluri de educație	66
5.6.3. Gradul de utilizare a competențelor dobândite de absolvenți la locul de muncă	66
5.7. Oferta școlilor ÎPT din județ.....	66
5.7.1. Evoluția planurilor de școlarizare.....	66
5.7.2. Analiza ofertei curente (pentru anul școlar în derulare)	67
5.7.3. Proiectul planului de școlarizare pentru anul școlar viitor. Ținte pe termen mediu pe domenii de pregătire.....	68
5.7.4. Oferta școlilor ÎPT pentru formarea adulților	67
5.7.5. Rețele școlare	77
5.7.6. Parteneriatul cu întreprinderile	78
5.8. Principalele concluzii din analiza Î.P.T. județean	78
6. EVALUAREA PROGRESULUI ÎN IMPLEMENTAREA PLAI	80
7. ANALIZA SWOT A CORELĂRII OFERTEI DE FORMARE PROFESIONALĂ CU CEREREA	82
8. REZUMATUL PRINCIPALELOR CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI PENTRU PLANUL DE MĂSURI	86
9. ACȚIUNI PROPUSE – PLAN DE MĂSURI	89
ANEXE PLAI 2014-2020 JUDEȚUL HUNEDOARA	100
GLOSAR	102

Cuvânt înainte

Creșterea rolului educației și formării profesionale în formarea capitalului uman în sprijinul creșterii competitivității economice, a gradului de ocupare a forței de muncă, în promovarea incluziunii sociale, consolidarea cetățeniei democratice active, și, nu în ultimul rând, în dezvoltarea personală și profesională a celor care învață, constituie o preocupare majoră în cadrul politicilor și strategiilor în domeniul educației.

În acest context, corelarea ofertei de formare cu cerințele derivate din nevoile de dezvoltare economică și socială și cu nevoile de dezvoltare personală și profesională a celor care învață constituie un obiectiv permanent al sistemelor de educație și formare profesională.

Învățământul profesional și tehnic, prin obiectivele sale, este subsumat dublului rol al educației: economic și social. Prin urmare învățământului profesional și tehnic (ÎPT) nu poate răspunde, în sens restrâns, cerințelor imediate ale unui loc de muncă, el trebuie să asigure pregătirea pentru o carieră de succes care presupune integrare socio-profesională. În aceste condiții învățământul profesional și tehnic trebuie văzut ca o etapă în procesul învățării pe parcursul întregii vieți, care este imediat urmată de învățarea la locul de muncă în vederea adaptării la cerințele acestuia.

Din aceste motive, este necesară o planificare prospectivă, în termeni de prognoză, a ofertei ÎPT în corelare cu cererea previzionată a forței de muncă și integrată într-o strategie coerentă de dezvoltare a capacității ÎPT de adaptare continuă la nevoile în schimbare și de promovare a măsurilor necesare pentru o tranziție eficientă de la școală la viața activă.

Planificarea strategică¹ a ofertei de formare profesională prin învățământ profesional și tehnic (ÎPT) are caracter național și este realizată în raport cu obiectivele asumate de România ca stat membru al Uniunii Europene.

Exercițiul curent de planificare strategică a ofertei ÎPT este încadrat în orizontul de timp 2013 adoptat de Planul național și Planurile regionale de dezvoltare 2007-2013, acestea, la rândul lor, fiind sincronizate cu orizontul de planificare al programelor UE.

În cadrul Strategiei Lisabona, Uniunea Europeană și-a stabilit ca până în 2010 să devină în „cea mai competitivă și mai dinamică economie bazată pe cunoaștere din lume, capabilă de creștere economică durabilă, cu locuri de muncă mai multe și mai bune și o mai mare coeziune socială” (Presidency Conclusion – *Lisbon European Council, Lisbon, 23-24.03.2000*).

În 17 iunie 2010, Consiliul Europei a adoptat **Strategia Europa 2020 (EU 2020)** pentru creștere inteligentă, durabilă și inclusivă. Concepută ca o continuare actualizată a Strategiei Lisabona, strategia EU 2020 este menită să direcționeze eforturile de relansare a creșterii economice, astfel încât ieșirea din actuala criză economică să marcheze trecerea la o economie socială de piață nouă, durabilă, o economie mai inteligentă și mai ecologică, în care prosperitatea noastră să fie rezultatul inovării și al unei mai bune utilizări a resurselor și a cărei principală componentă să fie cunoașterea.

PLAI oferă cadrul general pentru elaborarea planurilor și programelor vizând:

- ⇒ Calificările profesionale relevante pentru dezvoltarea socio-economică locală (nivel de județ) structurate pe domenii ocupaționale și nivele de calificare;
- ⇒ Măsuri de raționalizare a rețelei școlare ;
- ⇒ Planul de școlarizare al școlilor ÎPT;
- ⇒ Măsuri complementare de formare profesională continuă;
- ⇒ Măsuri asociate de formare profesională a elevilor cu nevoi speciale, în vederea integrării lor în sistemul general de educație;
- ⇒ Măsuri privind dezvoltarea parteneriatului social și a curriculum-ului în dezvoltare locală;
- ⇒ Măsuri privind susținerea investițiilor în infrastructură și echipamente didactice.

PLAI sunt actualizate periodic de către Comitetele Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social pentru Formarea Profesională, structurile manageriale participative, consultative de la nivelul județean, și sunt aprobate de către consiliile de administrație ale inspectoratelor școlare.

¹ Termenul „planificare strategică” este utilizat cu semnificația de „prognoză” pe termen mediu de 5 – 7 ani a ofertei ÎPT.

1. Rezumat

PLAI reprezintă un document de planificare strategică a ofertei de formare profesională prin învățământ profesional și tehnic în perspectiva anului 2020.

Obiectivul principal al PLAI este de a realiza planificarea strategică pe termen lung a nevoilor de dezvoltare a învățământului profesional și tehnic, în funcție de nevoile de dezvoltare economică. Se urmărește o corelare între oferta de formare și cererea de pe piața muncii.

PLAI este destinat dezvoltării sistemului de învățământ profesional și tehnic la nivel de județ și se referă la modul în care instituțiile din județul Hunedoara:

- Contribuie la prioritățile și țintele stabilite la nivel regional;
- Implementează acțiunile regionale la nivel de județ;
- Abordează prioritățile specifice județului;
- Revizuieste rețeaua școlară, conform planului la nivel regional;
- Identifică nevoia de formare și conversie profesională, realizată de alți furnizori decât unitățile de învățământ;
- Contribuie la optimizarea parteneriatului și colaborării la nivel județean, în lumina prevederilor PRAI.

În baza PLAI și PRAI a fost elaborat de către Inspectoratul Școlar al Județului Hunedoara planul de școlarizare, pentru anul școlar 2014/2015, urmărindu-se și optimizarea rețelei școlare. PLAI poate fi utilizat și pentru identificarea nevoilor de formare profesională realizată de alți furnizori decât unitățile de învățământ.

În elaborarea versiunii finale a PLAI, s-au luat în considerare sugestiile și observațiile primite în cadrul procesului de consultare (perioada martie – iulie 2013, ianuarie-aprilie 2014), atât cele de la partenerii județeni, cât și cele de la unitățile de învățământ implicate. Întregul document va fi supus avizării de către CLDPS și aprobării Consiliului de Administrație al Inspectoratului Școlar al Județului Hunedoara – ca document cadru de planificare strategică la nivelul județului, pe termen mediu și lung.

PRAI la rândul său constituie cadrul de referință pentru elaborarea documentelor strategice la nivel județean și local (PLAI, PAS) și armonizarea acestora.

Alinierea analizelor din aceste documente strategice la sistemul de indicatori structurali definiți pentru sistemele de educație și formare profesională din UE și adoptarea indicatorilor de referință pentru 2010 (*Benchmarks*) - necesită:

- măsuri corelate la nivel național și regional pentru definirea și raportarea unitară a indicatorilor statistici;
- adoptarea la toate de nivelurile de planificare a unor ținte și măsuri care să vizeze apropierea de indicatori de referință UE, precum și
- măsurarea sistematică a progresului în raport cu indicatorii propuși.

Prezentul document a fost elaborat de către grupul operativ de lucru al CLDPS Hunedoara. Pe baza PLAI sunt elaborate Planurile de Acțiune la nivel de unități școlare (PAS).

Evoluțiile imprevizibile ale pieței muncii și economiei din ultimele luni, în condițiile crizei economico-financiare, arată că previziunile privind cererea de forță de muncă la orizontul anului 2020 utilizate în PLAI 2014 au un grad ridicat de relativitate, și din acest motiv s-a decis monitorizarea evoluțiilor la nivelul județului cu privire la economie și piața muncii, urmând ca în luna noiembrie recomandările prezentului document să fie revizuite, în lumina datelor mai recente.

Formarea profesională atât cea inițială cât și cea continuă privită din perspectiva părinților, elevilor, unităților de învățământ și angajatorilor, este caracterizată de:

- promovarea unei imagini interesante a rețelei de unități școlare din învățământul profesional și tehnic pentru elevi, în vederea integrării viitoare pe piața muncii.
- diversificarea și inovarea în elaborarea ofertei educaționale de fiecare unitate școlară și o preocupare mai mare de a dezvolta activități de marketing pentru învățământul profesional și tehnic.
- absolvenți care dețin competențe la nivelul standardelor angajatorilor, competitivi pe piața forței de muncă.

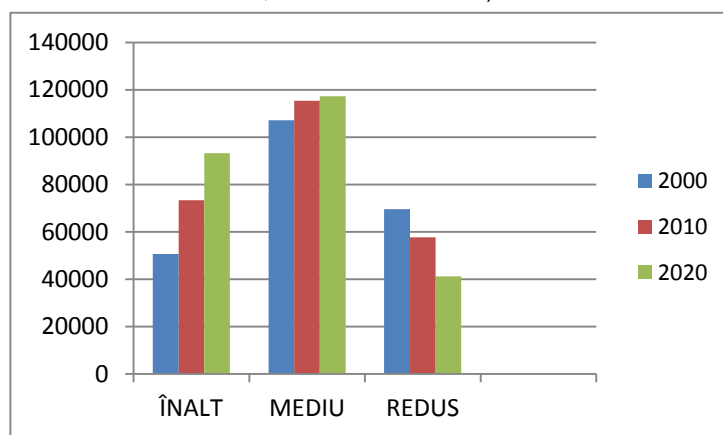
- adecvarea ofertei de calificare la cerințele pieței muncii printr-un echilibru optim între resurse umane cu calificare superioară, dotări necesare și suficiente, curriculum adecvat, prin corelare cu țintele P.R.A.I. și P.L.A.I și cu consultarea CLDPS.

În perspectiva anului 2015, putem concluda **finalitățile așteptate** de la formarea profesională și tehnică inițială și continuă în județul Hunedoara:

- Învățământul profesional și tehnic să asigure dezvoltarea profesională și personală a tinerilor astfel încât aceștia să devină cetățeni activi la nivelul comunității, să participe la viața activă, civică și profesională;
- Toate unitățile școlare din învățământul profesional și tehnic să asigure șanse egale de dezvoltare profesională a fiecărui beneficiar;
- Să asigure formarea profesională în condiții de calitate a procesului educațional;
- Învățământul profesional și tehnic să asigure șanse de dezvoltare profesională în vederea dobândirii unei calificări pentru care există oportunități de ocupare pe piața muncii locală, județeană sau regională, națională precum și de continuare a învățării de-a lungul întregii vieți active în vederea adaptării la schimbările tehnologice specifice economiei bazată pe cunoaștere.

Este necesar, așadar, să ținem seama de nivelul de calificare solicitat de piața muncii, inclusiv piața muncii europeană care prezintă următoarea tendință (potrivit CEDEFOP).

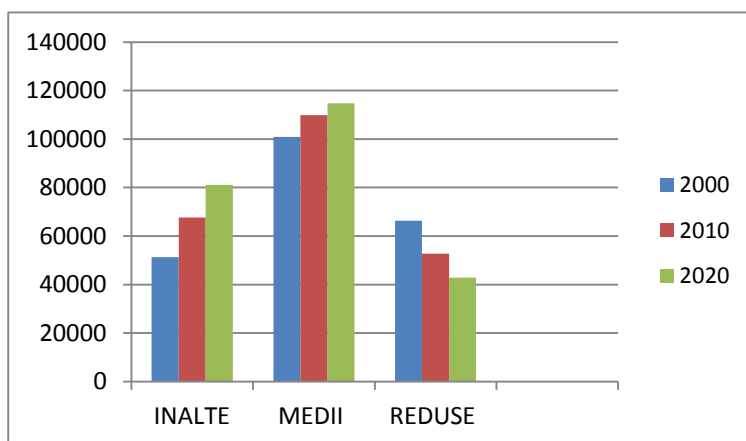
(Nivelele REDUS, MEDIU, ÎNALT sunt corelate cu nivelele ISCED, astfel: REDUS – ISCED 0-1, MEDIU – ISCED 2-3, ÎNALT – ISCED 5-6)

Source: Cedefop | Skills Forecasts | Data published in 2012

Din datele de mai sus se observă o descreștere a numărului persoanelor cu nivel redus de calificare în perioada 2000-2010, cu 17,1% și în continuare o descreștere și mai accentuată de 28,5% .

De asemenea trebuie să se țină seama de tendințele de ocupare oferă o imagine a persoanelor angajate în diferite sectoare, cu diferite ocupații și calificări. Imagine privind ocuparea reflectă cerința economiei, capacitatea economiei de a oferi un loc de muncă forței de muncă libere.

Source: Cedefop | Skills Forecasts | Data published in 2012

În perioada 2000-2010 se observă că are loc fenomenul de inversare a ocupării aferente calificărilor înalte și celor reduse, în 2010 persoanele ocupate cu nivel de calificare înalt, depășind valoarea aferentă calificărilor reduse.

Dezvoltarea tehnologică și progresul firmelor, creșterea competitivității prin nivel tehnologic, au drept efect o structura a locurilor de muncă pentru nivele de calificare medii și înalte prin extindere și prin înlocuire, de aproximativ 37 000 000 pentru fiecare.

2. DEMOGRAFIE

Prezentul capitol prezintă potențialul demografic al județului Hunedoara în contextul național și al Regiunii Vest și oferă o serie de elemente de referință privind mărimea populației școlare și a viitoarelor resurse de muncă grupate astfel: populația totală, dinamica generală, distribuția pe medii de rezidență, sexe, grupe de vârstă, structura etnică, mișcarea migratorie, proiecții și concluzii (Anexa Ec. Demografie1).

2.1. Situația prezentă

2.1.1. Populația totală. Dinamica generală

Conform celor mai recente date statistice, 01 iulie 2011, populația județului Hunedoara este de 457.932 locuitori, ceea ce reprezintă 23,96 % din populația Regiunii Vest și 2,13% din populația României.

În cadrul Regiunii Vest, județul Hunedoara ocupă, în continuare, poziția a II-a ca număr de locuitori, dar, față de anul 2009, populația a înregistrat cea mai severă scădere din cadrul Regiunii Vest - 6.807 locuitori.

Tabel: Populația la 01 iulie 2011

	2009		2011	
	Număr locuitori	% din total	Număr locuitori	% din total
România	21.469.959	100%	21.354.396	100%
Regiunea Vest	1.921.700	8,93%	1.910.469	8,92%
Arad	455.952	2,12%	454.073	2,12%
Caraș Severin	322.941	1,50%	318.616	1,49%
Hunedoara	464.739	2,16%	457.932	2,13%
Timiș	678.068	3,15%	679.848	3.16%

Sursa: INS, Anuarul Statistic al României 2010 și 2011

Față de ultimele două recensăminte (1992, 2002), sub influența combinată a nivelului sporului natural, al fluxurilor migratorii interne și al migrației externe, populația României s-a redus, iar Regiunea Vest a înregistrat cea mai drastică scădere.

Dinamica populației a fost una negativă, județul Hunedoara, alături de județul Caraș Severin, înregistrând o severă scădere (-11,36%) în 2002 raportat la 1992, nu numai la nivelul regiunii, ci și la nivel național.

Tendința de scădere a populației se menține și în 2011 raportat la 2002, județul Hunedoara înregistrând, între județele din Regiunea Vest, cea mai accentuată scădere a populației (-5,72%).

Tabel: Dinamica populației la recensăminte

	1992	2002	2011	2002 față de 1992		2011 față de 2002	
				nr. pers.	%	nr. pers.	%
România	22810035	21673328	21354396	-1136707	-4,98	-318932	-1,47
Regiunea Vest	2111947	1958648	1910469	-153299	-7,26	-48179	-2,46
Arad	487617	461791	454073	-25826	-5,30	-7718	-1,67
Caraș Severin	376347	333219	318616	-43128	-11,46	-14603	-4,38
Hunedoara	547950	485712	457932	-62238	-11,36	-27780	-5,72
Timiș	700033	677926	679848	-22107	-3,16	1922	0,28

Sursa: Calcule pe baza datelor INS, Anuarul Statistic al României 2012

Densitatea populației în Regiunea Vest în ultimii 20 de ani a fost și rămâne net inferioară mediei naționale ca și numărul populației, densitatea a scăzut în 2002 față de 1992 cu 4,8% iar în 2011 față de 2002 cu 1,5%.

Județul Hunedoara se situează din perspectiva densității populației sub media națională iar în Regiunea Vest ocupă locul al II-lea după județul Timiș.

Dinamica densității în județul Hunedoara a fost una negativă în toată perioada analizată, ea înregistrând cea mai semnificativă scădere dintre toate județele din Regiunea Vest: -8,7 locuitori/km² în perioada 1992-2002 și -4,1 locuitori/km² în perioada 2002-2011.

Tabel: Densitatea populației

	Locuitori/km ²			Dinamica	
	1992	2002	2011	1992-2002	2002-2011
România	95.7	90.9	89.9	-5.0	-1.0
Regiunea Vest	65.9	61.1	59.6	-4.8	-1.5
Arad	62.9	59.6	58.6	-3.3	-1.0
Caraș Severin	44.2	39.1	37.4	-5.1	-1.7
Hunedoara	77.6	68.8	64.9	-8.7	-4.1
Timiș	80.5	77.9	78.2	-2.6	0.3

Sursa: Calcule pe baza datelor INS, Anuarul Statistic al României 2010 și 2012

2.1.2. Distribuția pe medii rezidențiale (urban/rural)

Din punct de vedere al distribuției pe cele două medii de rezidență, în județul Hunedoara se constată o diferență mare între populația urbană - 76,58% și cea rurală - 23,42%. Aceste valori se diferențiază mult față de valorile la nivel național care sunt mult mai echilibrat distribuite: 55,05 % în mediul urban și 44,95 % în mediul rural.

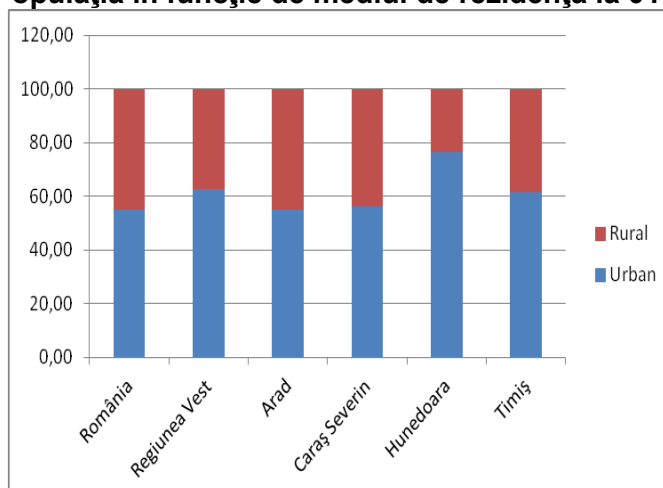
În ceea ce privește gradul de urbanizare, județul Hunedoara ocupă primul loc în cadrul regiunii Vest și locul al doilea la nivel național după București. De fapt, în toată Regiunea Vest se remarcă valori peste media națională în ceea ce privește ponderea populației din mediul urban.

Tabel: Populația în funcție de mediul de rezidență la 01 iulie 2011

Populația în funcție de mediul de rezidență la 01 iulie 2011					
	Locuitori la 01 iulie 2011	Urban		Rural	
		Locuitori	%	Locuitori	%
România	21354396	11727153	54,92	9627243	45,08
Regiunea Vest	1910469	1197596	62,69	712873	37,31
Arad	454073	249991	55,06	204082	44,94
Caraș Severin	318616	178526	56,03	140090	43,97
Hunedoara	457932	350667	76,58	107265	23,42
Timiș	679848	418412	61,54	261436	38,46

Sursa: Calcule pe baza datelor INS, Anuarul Statistic al României 2012

Fig.2.1. Populația în funcție de mediul de rezidență la 01 iulie 2011

Sursa: Calcule pe baza datelor INS, Anuarul Statistic al României 2012

2.1.3. Distribuția pe sexe

În ceea ce privește distribuția populației pe sexe, se constată faptul că în județul Hunedoara ponderea populației masculine este mai scăzută decât ponderea populației feminine, situație care se întâlnește atât la nivel național, cât și la nivelul Regiunii Vest.

Ponderea populației masculine în județul Hunedoara (48,40%) se situează sub media națională (48,69%), dar peste media Regiunii Vest (48,26%).

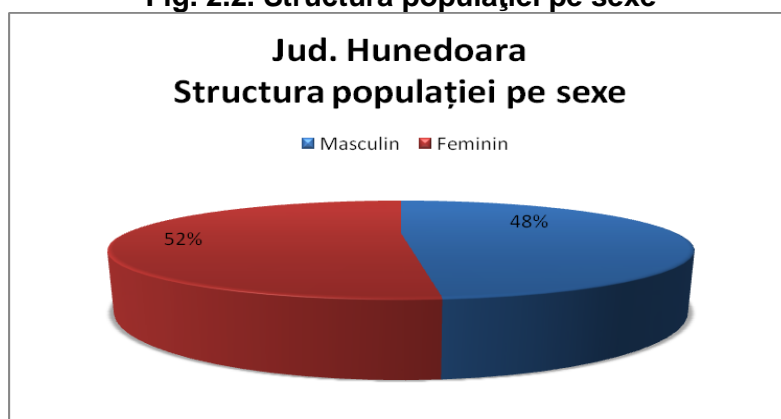
De asemenea, populația masculină din județul Hunedoara reprezintă 2,15 % din totalul populației masculine la nivel de țară și 24,28% din totalul populației masculine la nivelul Regiunii Vest, iar populația feminină reprezintă 2,17% din totalul populației feminine din România și 24,08% din totalul populației feminine la nivelul Regiunii Vest.

Tabel: Distribuția populației pe sexe la 01 iulie 2011

Distribuția populației pe sexe la 01 iulie 2011					
	Locuitori la 01 iulie 2011	Masculin		Feminin	
		Locuitori	%	Locuitori	%
România	21354396	10392537	48,69	10961859	51,31
Regiunea Vest	1910469	922025	48,26	988444	51,74
Arad	454073	219134	48,26	234939	51,74
Caraș Severin	318616	155359	48,76	163257	51,24
Hunedoara	457932	221644	48,40	236288	51,60
Timiș	679848	325888	47,94	353960	52,06

Sursa: Calcule pe baza datelor INS, Anuarul Statistic al României 2012

Fig. 2.2. Structura populației pe sexe

2.1.4. Structura pe grupe de vârstă

Analiza pune în evidență fenomenul de îmbătrânire a populației. Se constată un declin demografic general mai accentuat pentru grupele de vârstă tinere în paralel cu creșterea numărului și ponderii populației vârstnice.

Din perspectiva PLAI ne interesează în special ponderea populației tinere, grupele de vârstă 0-14 ani și 15-19 de ani.

Ponderea populației cu vârsta cuprinsă între 0-14 ani este mai scăzută la nivelul Județului Hunedoara (13,9%), atât față de ponderea înregistrată la nivelul Regiunii Vest (14,1%), cât și față de nivelul național (15,1%),

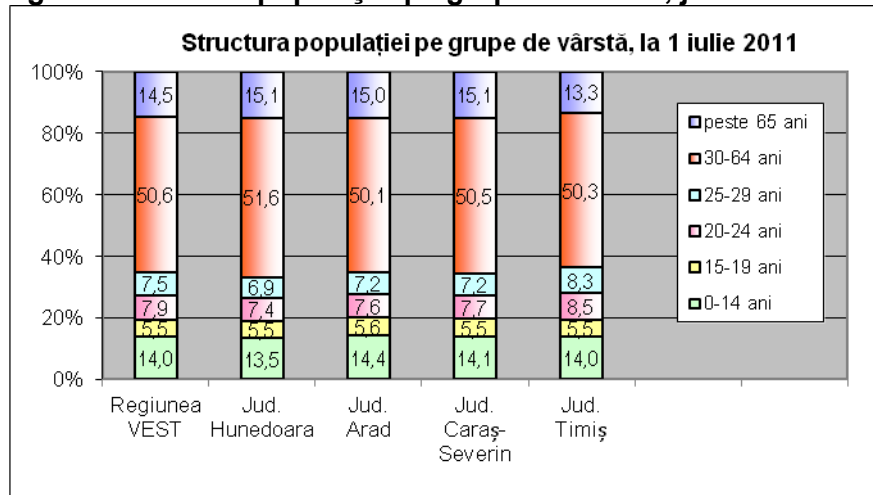
Aceeași situație o constatăm și în ceea ce privește populația cu vârsta cuprinsă între 15-19 ani: aceasta reprezintă 6,1% în județul Hunedoara față de 6,3% la nivelul Regiunii Vest sau 6,2% la nivel național.

Această situație se datorează natalității scăzute din ultimii ani.

Ponderea populației cu vârstă de muncă (15-64 ani) este mai mare la nivelul județului față de nivelul național (71,2% față de 70,0%), dar mai mică decât ponderea de la nivelul

Regiunii Vest (71,2% față de 71,4%). Acest fapt poate fi considerat un punct forte al județului și al regiunii deoarece populația numeroasă, cu vârstă de muncă, crește gradul de atractivitate al regiunii față de potențialii investitori. Investițiile contribuie atât la creșterea gradului de ocupare cât și la creșterea economiei în ansamblul său. De asemenea, se observă că la nivelul populației de peste 65 de ani valorile de la nivel județean (14,8%) sunt ușor sub media pe țară (14,9%), dar peste media Regiunii Vest (14,4%).

Fig. 2.3. Structura populației pe grupe de vârstă, jud. Hunedoara

Tabel: Ponderea grupelor de vârstă din totalul populației la 01 iulie 2011

Nr. persoane

	Grupa de vârstă (ani)						
	TOTAL	0-14	15-19	20-24	25-29	30-64	65+
TOTAL	457932	62014	25041	33854	31484	236352	69187
MASCULIN	222801	31622	12712	17522	16466	115189	28133
FEMININ	237166	30392	12329	16332	15018	121163	41054
URBAN	350667	49195	19661	27035	24987	184596	45193
Masculin	168915	25059	10014	13928	12971	88691	18252
Feminin	181752	24136	9647	13107	12016	95905	26941
RURAL	107265	12819	5380	6819	6497	51756	23994
Masculin	52729	6563	2698	3594	3495	26498	9881
Feminin	54536	6256	2682	3225	3002	26258	14113

Sursa INS

2.1.5. Structura pe grupe de vârstă și medii rezidențiale

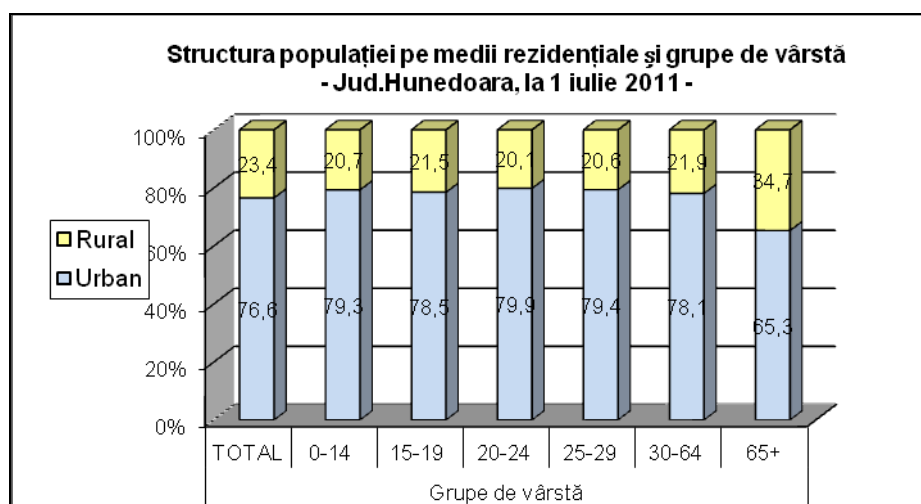
Așa cum am arătat la distribuția populației pe medii rezidențiale (2.1.2.), în județul Hunedoara se constată o diferență mare între populația urbană - 76,6% și cea rurală - 23,4%. Aceste valori se diferențiază mult față de valorile la nivel național care sunt mult mai echilibrat distribuite: 55,1 % în mediul urban și 44,9 % în mediul rural.

Populația tânără, care ne interesează din perspectiva PLAI, se regăsește într-o proporție mult mai mare în mediul urban: 79,3 % la grupa de vârstă 0-14 ani și 78,5% la grupa de vârstă 15-19 ani. De remarcat că procentele sunt relativ egale față de anul precedent 2010.

Ponderea populației din mediul urban este ridicată și în cadrul celorlalte grupe de vârstă, doar la grupa de vârstă peste 65 de ani ponderea fiind mai redusă (65,3%).

Această pondere ridicată a populației din mediul urban poate fi explicată prin gradul mare de urbanizare și de industrializare al județului în perioada de dinainte de 1990, atragerea populației spre zona urbană, dar și prin relieful predominant muntos care nu favorizează dezvoltarea zonelor agricole rurale.

Fig. 2.4. Structura populației pe medii rezidențiale și grupe de vârstă

Sursa: Calcule pe baza datelor INS

2.1.6. Structura etnică

Diversitatea etnică este o caracteristică a județelor din Regiunea Vest. Această caracteristică a intrat într-un proces de scădere, așa cum arată datele recensământului din 2002 raportat la anul 1992.

Comparând datele ultimelor două recensăminte constatăm următoarele:

- creșterea procentajului de cetățeni români de naționalitate română;
- diminuarea comunităților de maghiari și germani;
- creșterea ușoară a comunității de romi. Această creștere ar putea să însemne și că au existat mai mulți romi care și-au revendicat această origine în 2002 față de precedentul recensământ.

Tabel: Structura populației pe naționalități

Județul / Regiunea / Total	Naționalitatea (%)									
	Români		Maghiari		Germani		Romi		Altele	
	1992	2002	1992	2002	1992	2002	1992	2002	1992	2002
Arad	80.5	82.2	12.5	10.7	1.9	1.1	2.7	3.8	2.4	2.2
Caraș Severin	86.6	88.2	2.1	1.8	3.2	1.9	2.1	2.4	6.0	5.7
Hunedoara	91.9	92.7	6.2	5.2	0.7	0.4	1.0	1.4	0.3	0.3
Timiș	80.2	83.4	9.0	7.5	3.8	2.1	2.1	2.4	4.9	4.6
Regiunea Vest	84.4	86.3	7.8	6.7	2.4	1.4	2.0	2.5	3.4	3.1
România	89.5	89.5	7.1	6.6	0.5	0.3	1.8	2.5	1.1	1.0

Sursa: INS, Recensământul locuințelor și populației, 2002

Județul Hunedoara are o pondere superioară a populației de naționalitate română (91,9%), atât față de media Regiunii Vest cât și față de media națională, această pondere crescând (92,7%) la recensământul din 2002.

Ponderea populației de o altă naționalitate din județul nostru a scăzut între cele două recensăminte, cu excepția populației de naționalitate romă care a înregistrat o ușoară creștere (de la 1,0% la 1,4%).

În dependență de etnie, mediu rezidențial și în funcție de limbă, populația totală a județului Hunedoara se distribuie în felul următor:

Tabel: Distribuția populației în funcție de naționalitate și limbă

ETNIE	TOTAL	URBAN	RURAL
români	450302	336273	114029
maghiari	25388	24248	1140
romi	6823	5378	1445
germani	1937	1800	137
ucraineni	218	121	97
italieni	146	126	20
polonezi	128	126	2
evrei	104	104	0
slovaci	100	89	11
greci	97	94	3
cehi	57	50	7
ruși-lipoveni	53	47	6
sârbi	52	50	2
turci	35	30	5
bulgari	35	34	1
chinezi	16	16	0
ceangăi	12	12	0
altă etnie	174	151	22
nedeclarată	35	27	8

LIMBA	TOTAL	URBAN	RURAL
română	459807	344245	115562
maghiară	22666	21747	919
rromanes	1392	1140	252
germană	1146	1067	79
ucraineană	151	72	79
italiană	76	68	8
poloneză	56	56	0
idiș	8	8	0
slovacă	63	54	9
grecească	63	61	2
cehă	20	20	0
lipoveană	51	47	4
sârbă	28	28	0
turcă	25	21	4
bulgară	23	22	2
chineză	16	16	0
armeană	1	1	0
altă limbă	103	88	15
nedeclarată	17	17	0

2.1.7. Mișcarea migratorie

Mutațiile din structura socio-economică au determinat o intensă mobilitate teritorială a populației, cu consecințe directe în modificarea numărului și a structurii socio-demografice a populației în profil teritorial.

În cadrul **migrației interne**, fluxul rural-urban deține cea mai mare pondere. Referitor la segmentul de populație care este cel mai dispus la modificarea domiciliului, se constată o migrare a populației tinere către oraș, mai întâi la școală, iar mai apoi prin integrarea pe piața muncii. Acest fenomen se datorează unor factori precum: oportunități mai mari pe piața muncii în urban, nivel de salarizare mai atractiv, concentrarea unităților școlare în mediul urban etc.

Regiunea Vest a cunoscut începând cu anul 1991 importante mișcări de populație la nivel intraregional. Timișoara și Aradul au fost și rămân poli de atracție pentru ansamblul județelor limitrofe, cele două județe înregistrând un sold pozitiv în toată perioada în ceea ce privește migrația internă. În anul 2005, la nivelul Regiunii Vest se remarcă un sold pozitiv în ceea ce privește migrația internă: 1.789 persoane în favoarea celor sosiți în regiune față de cei care au plecat. În cazul județului Hunedoara, soldul migratoriu total este însă negativ, de -1.492 persoane, dovadă a disparităților regionale.

Aceeași tendință se manifestă și în anul 2010: la nivelul Regiunii Vest soldul rămâne pozitiv și este chiar mai mare decât în anul 2005 (3.390 persoane în favoarea celor sosiți în regiune), iar județul Hunedoara înregistrează în continuare un sold negativ de -1.891 persoane.

Analizând datele statistice din perioada 2005-2010 se constată că în **mediul urban soldul migrației interne** este negativ atât la nivel național cât și la nivelul Regiunii Vest. La nivelul regiunii acest lucru este determinat de soldul negativ al județelor Hunedoara și Caraș-Severin. Județul Hunedoara înregistrează în această privință printre cele mai mari cifre la nivel național (sold -1.866 persoane în anul 2005 și -2.202 persoane în anul 2010) ocupând locul 2 după județul Bacău. O posibilă explicație a acestui fenomen o constituie restructurarea masivă a sectorului industrial (minerit și metalurgie) din localitățile urbane, dispariția multor locuri de muncă și în consecință migrarea spre alte zone în căutarea unui loc de muncă.

În **spațiul rural**, în ceea ce privește **migrația internă** soldul este pozitiv atât la nivel național, cât și la nivelul regiunii Vest. Județul Hunedoara se încadrează și el în această tendință înregistrând un sold pozitiv atât la nivelul anului 2005 (374 persoane), cât și la nivelul anului 2010 (311 persoane).

**Tabel: Migrația internă determinată de schimbarea domiciliului pe medii
Regiunea Vest - 2010**

Număr persoane

Regiunea / Județul	Total			Urban			Rural		
	Plecați	Sosiți	Sold	Plecați	Sosiți	Sold	Plecați	Sosiți	Sold
România	458995	458995	-	273353	236502	-36851	185642	222493	36851
Vest	40770	44160	3390	26358	23429	-2929	14412	20731	6319
Arad	7997	9321	1324	4287	4540	253	3710	4781	1071
Caraș-Severin	7163	6219	-944	4334	3041	-1293	2829	3178	349
Hunedoara	10053	8162	-1891	7874	5672	-2202	2179	2490	311
Timiș	15557	20458	4901	9863	10176	313	5694	10282	4588

Sursa: INS, Anuarul Statistic al României 2011

Tabel: Emigranții pe grupe de vârstă - Regiunea Vest - 2010

Număr persoane

Regiunea / Județul	Total	Grupa de vârstă (ani)					
		Sub 18	18-25	26-40	41-50	51-60	61 +
România	7906	1062	1074	3955	1156	406	253
Vest	1112	162	153	542	157	61	37
Arad	206	32	36	100	23	12	3
Caraș-Severin	162	21	21	90	21	6	3
Hunedoara	220	31	29	109	35	12	4
Timiș	524	78	67	243	78	31	27

Sursa: INS, Anuarul Statistic al României 2011

Tabel: Imigranții pe grupe de vârstă - Regiunea Vest - 2010

Număr persoane

Regiunea / Județul	Total	Grupa de vârstă (ani)					
		Sub 18	18-25	26-40	41-50	51-60	61 +
România	7059	951	975	2382	1264	878	609
Vest	586	62	63	169	95	94	103
Arad	128	7	12	40	21	25	23
Caraș-Severin	81	3	16	13	12	22	15
Hunedoara	81	5	3	28	18	11	16
Timiș	296	47	32	88	44	36	49

Sursa: INS, Anuarul Statistic al României 2011

Migrația internațională este un alt factor deosebit de important pentru structura populației, alături de migrația internă. Deschiderea granițelor spre Europa de Vest în anul 1990 a determinat un important flux migratoriu extern. Schimbările din sistemul politico-social românesc a făcut ca populația din regiune să se poată îndrepta atât spre țările membre ale Uniunii Europene, cât și spre SUA și Canada. Emigrarea spre Ungaria, Germania sau spre alte țări occidentale mai îndepărtate a cunoscut o nouă creștere, după 1995, în special în cazul populației cu studii superioare, dar și a celei cu nivel ridicat de calificare.

Din statisticile de la nivel național (INS, Anuarul Statistic al României 2006 și 2011, Oficiul Internațional pentru Migrații, PND 2007-2013, Migrația internațională în profil teritorial,) rezultă faptul că majoritatea emigranților legali au avut un nivel ridicat de instruire și calificare, peste un sfert dintre aceștia având studii superioare. În structura de vârstă și gen, emigranții au fost tineri (între 20-39 ani), atât femei, cât și bărbați. Cea mai mare pondere din totalul emigranților au reprezentat-o persoanele căsătorite.

În ceea ce privește migrația internațională, la nivelul Regiunii Vest, în anul 2005, soldul total era negativ, de -1.126 persoane. Dacă din totalul celor care au plecat din regiune în străinătate, 66,2 % sunt femei, situația este mai echilibrată în cazul imigranților, dintre care 54,8 % sunt bărbați, iar restul sunt femei. Soldul migrației internaționale este negativ atât la nivel de țară, cât și la nivel de regiune și județe componente.

Aceleași tendințe s-au păstrat și în anul 2010:

- soldul total rămâne negativ: -847 persoane la nivel național, -526 persoane la nivelul Regiunii Vest și -139 persoane la nivelul Județului Hunedoara (cifrele sunt în scădere față de anul precedent);
- din totalul emigranților ponderea superioară o are populația feminină: 63,1% la nivel național, 63,7 la nivelul Regiunii Vest și 67,7% la nivelul Județului Hunedoara;
- din totalul imigranților bărbații au o pondere superioară: 60,1% la nivel național, 59,2% la nivelul Regiunii Vest și 65,4% la nivelul Județului Hunedoara.

Tabel: Migrația internațională - Regiunea Vest - 2010

Număr persoane

Regiunea / Județul	Imigranți			Emigranți			Sold		
	Total	Masculin	Feminin	Total	Masculin	Feminin	Total	Masculin	Feminin
România	7059	4242	2817	7906	2917	4989	-847	1325	-2172
Vest	586	347	239	1112	403	709	-526	-56	-470
Arad	128	78	50	206	85	121	-78	-7	-71
Caraș-Severin	81	42	39	162	65	97	-81	-23	-58
Hunedoara	81	53	28	220	71	149	-139	-18	-121
Timiș	296	174	122	524	182	342	-228	-8	-220

Sursa: INS, Anuarul Statistic al României 2011

2.2. Proiecții demografice

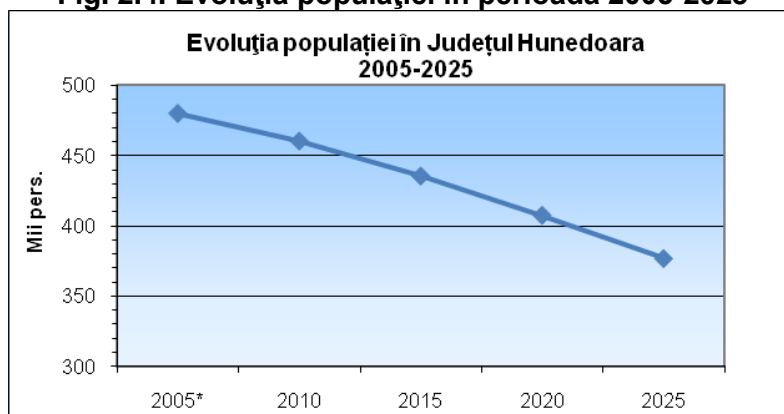
Din punct de vedere demografic, principalii factori care acționează asupra mărimii și structurii populației sunt natalitatea, mortalitatea și migrația.

În Județul Hunedoara se remarcă o diminuare a natalității. Principalii factori care au determinat scăderea natalității sunt de natură economică, socială și culturală. Este vorba de o transformare semnificativă a structurii ocupaționale a populației, care a impus, mai ales contingentelor tinere, o mobilitate teritorială și profesională deosebită și, în același timp, prelungirea perioadei de instruire.

În perspectivă, numărul populației Județului Hunedoara este prognozat să scadă până în 2025 raportat la anul 2005 cu 105.600 persoane, ceea ce reprezintă 21,0% din populația județului la nivelul anului 2005. Este cea mai semnificativă scădere a populației de la nivelul Regiunii Vest depășind cu mult media regiunii (-9,5%) și pe cea națională (-11%).

Scăderea populației a fost moderată până în anul 2010 și va fi mai accentuată spre sfârșitul perioadei de proiectare. Această scădere se va datora menținerii unui deficit al nașterilor în raport cu numărul deceselor (spor natural negativ), la care se va adăuga soldul negativ cumulat al migrației interne și externe.

Fig. 2.4. Evoluția populației în perioada 2005-2025

Sursa: INS, Proiectarea populației României în profil teritorial până în anul 2025

Dacă ne referim la evoluția populației Județului Hunedoara pe grupe mari de vârstă se constată următoarele:

- grupa de vârstă „0-14 ani” are valori sub media națională și regională indiferent de anul pe care îl luăm drept referință;

- scăderea constantă a populației cuprinsă în grupa "0-14 ani", de la 14,86 % din totalul populației județului în 2005 la 11,18% în anul 2025;
- grupa de vârstă „peste 65 ani” are valori superioare mediei naționale și regionale în toată perioada supusă analizei; ponderea acestei grupe de vârstă din totalul populației este în creștere;
- încă din anul 2010 ponderea populației cuprinsă în grupa "peste 65 ani" a depășit ponderea populației tinere "0-14 ani", iar diferența se accentuează spre 2025 în favoarea populației mai în vârstă.

Toate acestea pun în evidență un proces accentuat de îmbătrânire a populației, proces care se va accentua spre finalul perioadei supusă analizei.

Fig. 2.5. Evoluția populației tinere în perioada 2005-2025

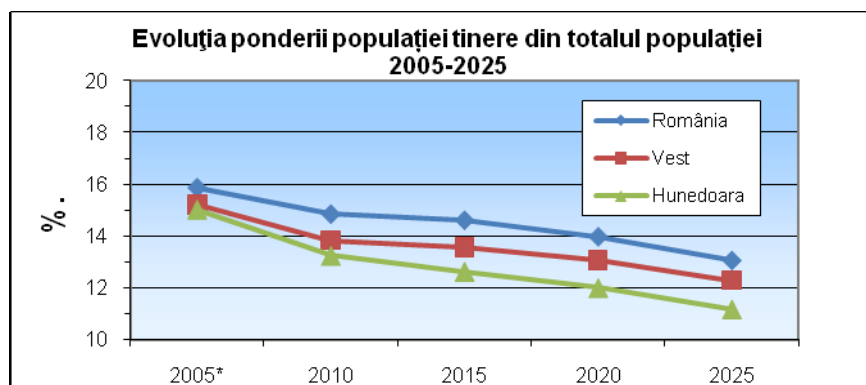
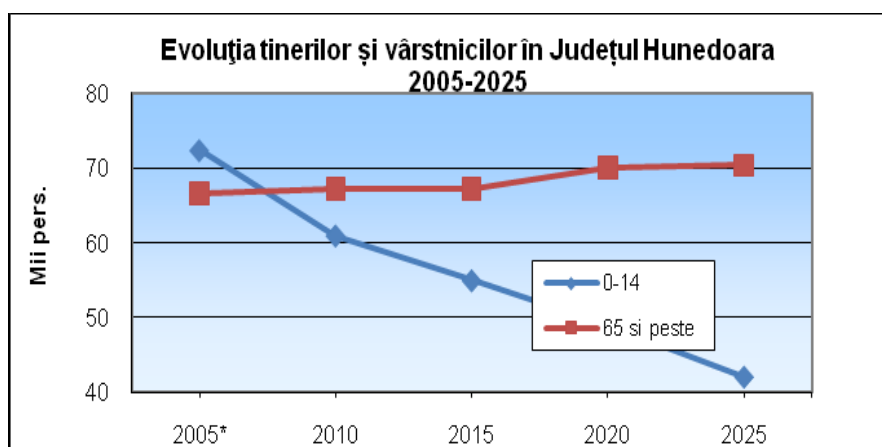

Fig.2.6. Evoluția populației tinere și vârstnice în perioada 2005-2025

Sursa: INS , Proiectarea populației României în profil teritorial până în anul 2025

* Datele pe anul 2005 sunt preluate din Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

În ceea ce privește evoluția populației pe sexe, se observă diferențe majore în privința scăderii populației feminine și masculine comparativ cu Regiunea Vest sau cu scăderea înregistrată la nivel național. Se aproximează în anul 2025 față de anul 2010 o reducere cu 17,68% a populației feminine și cu 18,87% a populației masculine. Aceasta reprezintă cea mai drastică scădere din județele Regiunii Vest și reprezintă dublul mediei prognozate la nivel național.

Tabel: Evoluția populației masculine în perioada 2005-2025

Județe / An	2005*	2010	2015	2020	2025	2020-2010		2025-2010	
Hunedoara	233719	223100	210400	196300	181000	-26800	-12.01	-42100	-18.87
Vest	931508	915800	893400	865800	833000	-50000	-5.46	-82800	-9.04
România	10543518	10320500	10042600	9696600	9292800	-623900	-6.05	-1027700	-9.96

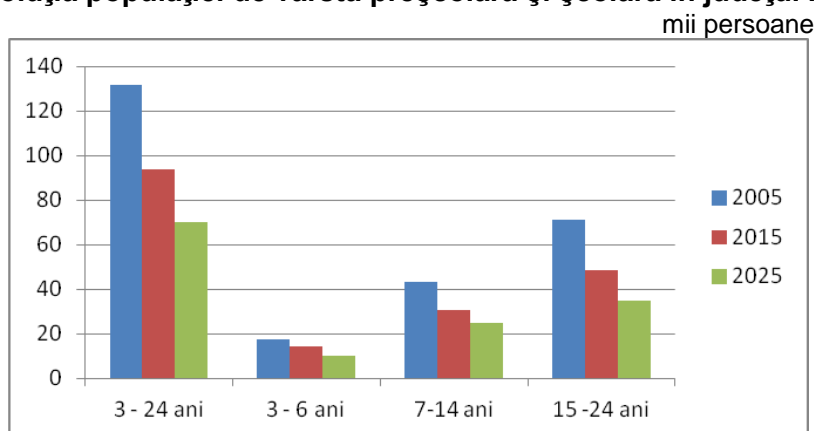
Sursa: INS , Proiectarea populației României în profil teritorial până în anul 2025
 * Datele pe anul 2005 sunt preluate din Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

Tabel: Evoluția populației feminine în perioada 2005-2025

Județe / An	2005*	2010	2015	2020	2025	2020-2010		2025-2010	
						nr.	%	nr.	%
Hunedoara	246740	237500	225200	211100	195500	-26400	-11.12	-42000	-17.68
Vest	998950	988600	986600	943400	912900	-45200	-4.57	-75700	-7.66
România	11080331	10905800	10654600	10329800	9950600	-576000	-5.28	-955200	-8.76

Sursa: INS , Proiectarea populației României în profil teritorial până în anul 2025
 * Datele pe anul 2005 sunt preluate din Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

Referitor la prognoza populației de vârstă preșcolară și școlară se constată o diminuare în anul 2015 față de anul 2005 cu 28,7% și în anul 2025 raportat la anul 2005 cu 46,7%, mult peste media Regiunii Vest (21,2%, respectiv 32,6%).

Fig.2.7. Evoluția populației de vârstă preșcolară și școlară în județul Hunedoara

Sursa: INS , Proiectarea populației României în profil teritorial până în anul 2025
 * Datele pe anul 2005 sunt preluate din Anuarul Statistic al României 2006, INS, 2006

2.3. Principalele concluzii din analiza demografică. Implicații pentru ÎPT

Declinul demografic general conduce la nevoia unei gestiuni eficiente previzionale a dezvoltării resurselor umane sprijinită de investiții corespunzătoare în capitalul uman.

Reducerea naturală prognozată a populației tinere exprimă pericolul unui deficit de forță de muncă tânără calificată în următoarea perioadă de timp.

Se impun, așadar, măsuri pentru dezvoltarea resursei umane precum:

- Creșterea nivelului de calificare și a motivării forței de muncă tinere de a participa la forța de muncă regională
- Racordare realistă la piața europeană a muncii – acțiuni de planificare a ofertei educaționale de informare orientare și consiliere
- Optimizarea alocării resurselor prin concentrarea pregătirii în școli viabile în paralel cu rezolvarea problemelor de acces

- Colaborarea școlilor în rețea:
 - o ofertă cuprinzătoare și diversificată
 - eliminarea paralelismelor nejustificate
 - colaborare pentru acoperire teritorială optimă
- Diversificarea grupurilor țintă (programe pentru adulți).

Fenomenul de îmbătrânire demografică conduce la nevoi sporite de personal calificat pentru asistență socială și medicală și implicit nevoi educaționale specifice pentru aceste domenii de calificare.

Ponderea semnificativă a populației feminine impune oferta de pregătire - calificările dorite de populația feminină programe de sprijin (facilități) pentru participarea la educație.

Diversitatea etnică implică cerința de educație multiculturală și implicit găsirea de soluții pentru asigurarea accesului egal la educație și a varietății opțiunilor programe de sprijin pentru grupurile etnice dezavantajate.

Consolidarea relativă a vârstei de mijloc (35-55 ani) active pe piața muncii implică nevoi crescânde de formare continuă și de implicarea activă a școlilor ca furnizori de programe de formare pentru adulți.

3. PROFILUL ECONOMIC JUDEȚEAN

3.1. Principalii indicatori economici

Regiunea Vest, considerată a fi o regiune cu rezultate economice superioare mediei naționale, a cunoscut în ultimii ani (pentru care au fost găsite date: 2007-2009) o creștere lentă a produsului intern brut.

3.1.1. Produsul intern brut (PIB) și valoarea adăugată (VAB)

Principalul indicator macroeconomic, calculat la nivel regional și național, este **Produsul Intern Brut (PIB)**, exprimat în prețuri curente la nivelul fiecărui an (*Anexa Ec Demografie2*).

La nivelul Regiunii Vest **Produsul Intern Brut** a cunoscut o creștere continuă începând din anul 1998.

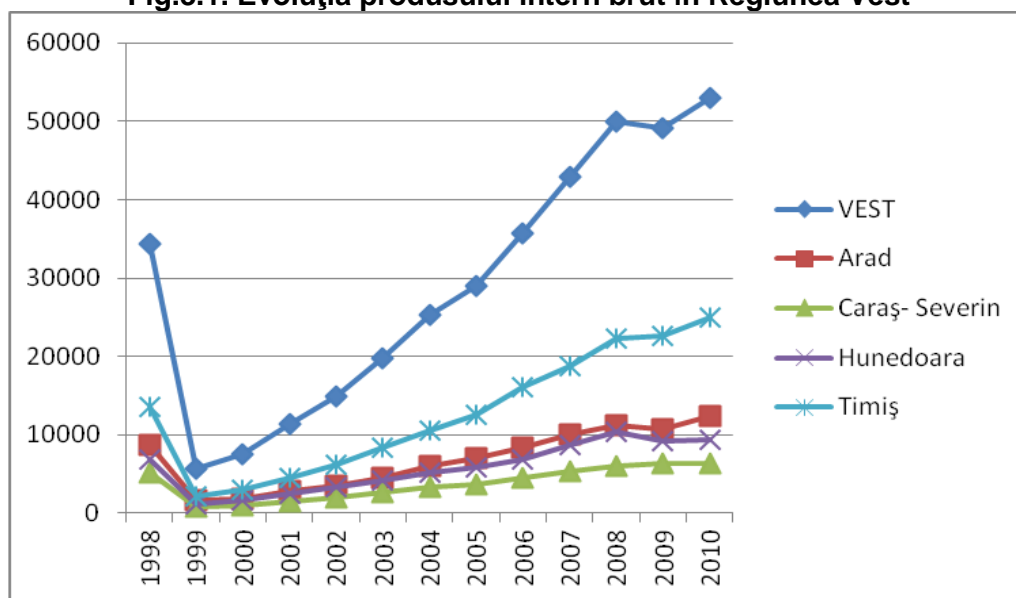
Tabel: Evoluția produsului intern brut 1998-2010

milioane lei (RON) preturi curente

Regiunea de dezvoltare/ județe	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
VEST	34377,8	5779,8	7600	11401,3	14913,4	19822,3	25254,1	29081,7	35788,9	42995,7	50021	49200	52980
Arad	8740	1732,4	1882,5	2789,6	3452,5	4591,1	6106,3	7028,1	8406,7	10064,4	11222	10775	12440
Caraș- Severin	5131,7	761,1	1052,6	1579,7	2000,1	2715,4	3354,8	3736,2	4445,2	5353,2	6097,7	6409,6	6352
Hunedoara	6845,5	1167,9	1684,1	2462,5	3303,5	4134,3	5205,1	5791,2	6867,1	8740,1	10386	9301,7	9396
Timiș	13660,6	2118,4	2980,8	4569,5	6157,3	8381,5	10587,9	12526,2	16069,9	18838,0	22315,0	22714	2496

Sursa: INS, Anuarul Statistic al României 2010 și 2011

Fig.3.1. Evoluția produsului intern brut în Regiunea Vest

Sursa. INS - Anuarul statistic al României 2009, serii de timp 1998-2008

Produsul Intern Brut Regional (PIBR) la nivelul anului 2007 reprezenta 10,34% din valoarea Produsului Intern Brut Total în valoare de 416006,8 milioane lei prețuri curente.

Produsul Intern Brut Regional pe locuitor a înregistrat în anul 2007 valoarea de 22.349,1 lei, peste media națională care a fost de 19.315,4 lei.

În perioada următoare, Comisia Națională de Prognoză estimează o creștere a PIB în Regiunea Vest, ajungând la valoarea de 54204,9 milioane lei prețuri curente pentru anul 2011.

Tabel: Proiecția principalilor indicatori economico-sociali în profil teritorial până în 2014

<i>Comisia Națională de Proгноză</i>		<i>martie 2011</i>						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Vest	42995,7	50020,5	48641,3	51110,8	54204,9	59593,4	65525,5	71737,4
Arad	10064,4	11221,5	11065,4	11719,7	12445,4	13708,3	15087,2	16535,5
Caras - Severin	5353,2	6097,7	5809,7	6005,5	6347,4	6948,6	7607,5	8307,2
Hunedoara	8740,1	10386,3	9560,4	9869,5	10450,7	11444,9	12554,7	13723,4
Timiș	18838,0	22315,0	22205,8	23516,1	24961,3	27491,6	30276,0	33171,4

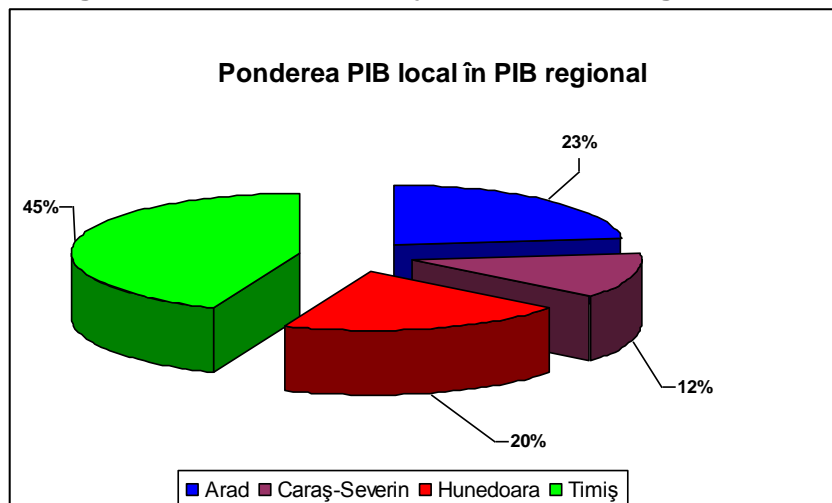
Sursa: Comisia Națională de Proгноză

Evoluția crescătoare a PIB-ului este vizibilă atât pe ansamblul Regiunii Vest, cât și la nivelul fiecărui județ din regiune, însă cu mari diferențe între cele patru județe componente, fapt care evidențiază disparitățile de dezvoltare intra-regionale.

Județul Hunedoara are un aport de circa 18% la PIB-ul Regiunii Vest. Domeniile de activitate care contribuie semnificativ la valoarea PIB-ului sunt, în ordine: industria, agricultura, tranzacțiile imobiliare, transport și depozitare, intermediari financiare, comerț, construcții și altele.

Situația în toate cele 4 județe ale regiunii este prezentată mai jos.

Fig.3.2. Ponderea fiecărui județ în PIB-ul Regiunii Vest

Sursa: INS - Anuarul statistic al României 2009, serii de timp 1998-2008

Prin prelucrarea datelor de la Institutul Național de Statistică, "Anuarul statistic 2009, serii de timp 1998-2008", la nivelul anului 2007, contribuția pe județe la formarea PIB-ului Regiunii Vest era următoarea:

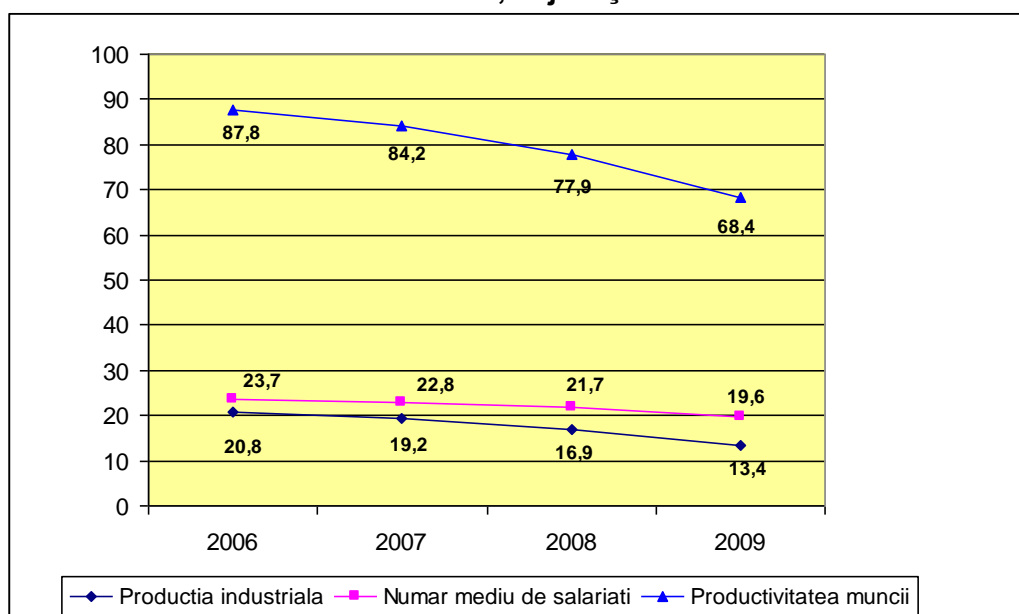
- județul Arad – 23,41%
- județul Caraș-Severin – 12,45%
- **județul Hunedoara – 20,33%**
- județul Timiș – 43,81%.

3.1.2. Productivitatea muncii.

Luând ca bază de referință cifrele anului 1998 (=100), producția industrială în județul Hunedoara a înregistrat în perioada 2006-2009 o continuă scădere așa cum reiese din graficul de mai jos:

1998=100				
Anul	Producția industrială	Număr mediu de salariați	Productivitatea muncii	Venit mediu salarial net
2006	20,8	23,7	87,8	276553,0
2007	19,2	22,8	84,2	323567,0
2008	16,9	21,7	77,9	394428,2
2009	13,4	19,6	68,4	460166,2

Fig. 3.3. Evoluția indicilor de producție, numărului mediu de salariați și a productivității muncii în industrie, în județul Hunedoara

Sursa: Direcția județeană de statistică Hunedoara, Anuarul statistic 2010

3.1.3. Firmele din județ. Dinamica, repartiția sectorială și pe clase de mărime

În anul 2010, în județul Hunedoara își desfășurau activitatea 9.330 firme față de 10.748 firme în anul 2008. Acestea reprezintă 1,93% din totalul întreprinderilor din România, procent în scădere față de 2008 – 2.01% (Anexa Ec Demografie3).

Tabel: Număr firme și ponderea acestora la nivel regional și național -2010

Activitatea (secțiuni CAEN Rev. 2)	Național	Regiunea Vest	Județul Hunedoara	Pondere națională (%)	Pondere regională (%)
Total firme	482430	44839	9330	1,93	20,81
Industrie extractivă	1350	173	50	3,70	28,90
Industrie prelucrătoare	50066	5010	1032	2,06	20,60
Energie electrică și termică, gaze și apă	1047	106	19	1,81	17,92
Construcții	49859	4513	838	1,68	18,57
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor, și motocicletelor și a bunurilor personale și casnice	189128	16461	3685	1,95	22,39
Hoteluri și restaurante	24802	2933	675	2,72	23,01

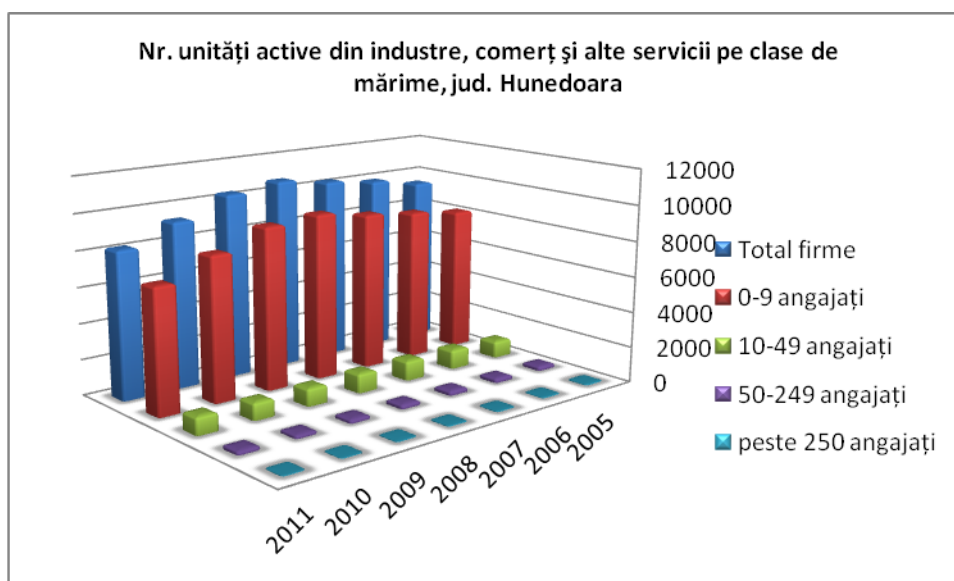
Activitatea (secțiuni CAEN Rev. 2)	Național	Regiunea Vest	Județul Hunedoara	Pondere națională (%)	Pondere regională (%)
Transport, depozitare și comunicații	51576	4479	842	1,63	18,80
Intermedieri financiare			146		
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	13687	1587	170	1,24	10,71
Învățământ	2860	229	36	1,26	15,72
Sănătate și asistență socială ¹⁾	8830	934	162	1,83	17,34
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	15039	1400	282	1,88	20,14

Sursa: Direcția județeană de statistică Hunedoara - Anuarul statistic 2011

Pe clase de mărime, din totalul celor 9.330 unități locale active în județul Hunedoara în anul 2010, 87,1% reprezintă micro-întreprinderile (0-9 angajați), 10,2% întreprinderile mici (10-49 angajați), 2,1% întreprinderile mijlocii (50-249 angajați) și 0,5% întreprinderile mari și foarte mari (peste 250 de angajați).

Ca număr de unități locale active, ponderea cea mai mare o au firmele din comerț (3685 în 2010), urmate de cele din servicii (1471 firme), industria prelucrătoare (1032 firme) și transport, depozitare și comunicații (842 firme).

Fig. 3.4. Dinamica firmelor - unități locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii - jud. Hunedoara

Sursa: INS jud. Hunedoara

Se constată că din anul 2008 până în 2011 dinamica firmelor - unități locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii din județul Hunedoara este una descendentă la firmele mici 0-9 angajați și ușor crescător la celelalte în aceeași perioadă.

Tabel: Cifra de afaceri și ponderea la nivel regional și național - 2009

milioane lei prețuri curente

Activitatea (secțiuni CAEN Rev. 2)	Național	Regiunea Vest	Județul Hunedoara	Pondere națională (%)	Pondere regională (%)
Total cifra de afaceri	850834	65975	11408	1,34	17,29
Industria extractivă	8862	741	476	5,37	64,24
Industria prelucrătoare	207358	22062	2791	1,35	12,65
Energie electrică și termică, gaze și apă	50109	2098	1232	2,46	58,72

Construcții	79653	6761	90	0,11	1,33
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor, și motocicletelor și a bunurilor personale și casnice	349554	23568	4283	1,23	18,17
Hoteluri și restaurante	10849	846	187	1,72	22,10
Transport, depozitare și comunicații	73117	5410	719	0,98	13,29
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	50414	2960	376	0,75	12,70
Învățământ	512	25	3	0,59	12,00
Sănătate și asistență socială	2826	244	24	0,85	9,84
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	7846	494	71	0,90	14,37

Sursa: Direcția județeană de statistică Hunedoara - Anuarul statistic 2010

Unitățile cu cea mai ridicată cifră de afaceri sunt cele care au ca domeniu de activitate comerțul (4283 milioane lei, 37,55% din cifra totală de afaceri a județului Hunedoara), urmate de cele din industria prelucrătoare (2791 milioane lei, 24,4%), energie electrică și termică, gaze și apă (1232 milioane lei, 10,8%), transport, depozitare și comunicații (719 milioane lei, 6,3%), industria extractivă (476 milioane lei, 4,1%).

Ponderea în cifra de afaceri totală realizată de unitățile active are o importanță deosebită. Ea trebuie să se reflecte în calificările alese de școli atât pentru formarea inițială cât și pentru formarea adulților. Acești indicatori sunt importanți pentru consilierea elevilor, în vederea orientării spre acele domenii unde există forță de muncă pe care o pot înlocui

Populația ocupată din județul Hunedoara era la nivelul anului 2010 de 182,4 mii persoane, ponderea cea mai mare a angajaților fiind în industrie (46,7 mii persoane), urmată de comerț (28,8 mii persoane), servicii (20,6 mii persoane), construcții (12 mii persoane) și transport (9,6 mii persoane).

Tabel: Populația ocupată și ponderea acesteia la nivel regional și național - 2009

Activitatea (secțiuni CAEN Rev. 2)	Național	Regiunea Vest	Județul Hunedoara	Mii persoane	
				Pondere națională (%)	Pondere regională (%)
Total persoane	8410,7	816,8	182,4	2	22
Industria extractivă	73,2	13,4	11,0	15	82
Industria prelucrătoare	1490,8	187,9	35,7	2	19
Energie electrică și termică, gaze și apă	75,3	7,9	3,0	4	38
Construcții	626,1	50,4	12,0	2	24
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor, și motocicletelor și a bunurilor personale și casnice	1138,2	115,2	28,8	3	25
Hoteluri și restaurante	125,3	13,0	2,9	2	22
Transport, depozitare și comunicații	543,9	54,0	9,6	2	18
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	48,9	4,9	0,8	2	16
Învățământ ¹⁾	413,0	38,6	8,1	2	21
Sănătate și asistență socială ¹⁾	407,6	40,8	9,7	2	24
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	208,3	21,2	2,8	1	13

Sursa: Direcția județeană de statistică Hunedoara - Anuarul statistic 2010

Angajatorii cei mai importanți sunt întreprinderile din industria extractivă, energetică, metalurgică, în timp ce întreprinderile mici și mijlocii dețin ponderea cea mai ridicată în numărul persoanelor ocupate în industria prelucrătoare, construcții, agricultură și servicii. Microîntreprinderile angajează cel mai mare număr de persoane în comerț.

3.1.4. Investițiile brute ale unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii

Investițiile brute au fost efectuate, conform datelor de la nivelul anului 2009, cu prioritate în domeniul energiei electrice și termice, gaze și apă, în industria prelucrătoare, comerț și transporturi depozitare - comunicații, sectoarele care și-au creat premisele cele mai favorabile pentru dezvoltarea activității viitoare în condiții de eficiență. Cele mai mari investiții au fost făcute în cadrul marilor întreprinderi.

La nivelul anului 2009 cele mai importante investiții brute ale unităților locale active au fost cele din domeniul de activitate energie electrică și termică, gaze și apă (736 milioane lei), industrie prelucrătoare (398 milioane lei), comerț (226 milioane lei), transport, depozitare și comunicații (106 milioane lei).

Tabel: Investițiile brute – 2009

milioane lei prețuri curente

Activitatea (secțiuni CAEN Rev. 2)	Național	Regiunea Vest	Județul Hunedoara	Pondere națională (%)	Pondere regională (%)
Total investiții brute	99928	9380	1745	1,7	19
Industria extractivă	500	335	56	11	17
Industria prelucrătoare	23101	2733	398	2	15
Energie electrică și termică, gaze și apă	2646	1115	736	28	66
Construcții	17330	1588	65	0,4	4
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor, și motocicletelor și a bunurilor personale și casnice	14580	1231	226	2	18
Hoteluri și restaurante	2215	167	23	1	14
Transport, depozitare și comunicații	13684	653	106	1	16
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	10033	980	40	0,4	4
Învățământ ¹⁾	63	5	1	2	20
Sănătate și asistență socială ¹⁾	621	50	5	1	10
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	649	36	3	0,5	8

Sursa: Direcția județeană de statistică Hunedoara - Anuarul statistic 2010

Ponderea cea mai mare o au investițiile în energie electrică și termică, gaze și apă și se datorează în mare parte fondurilor ISPA absorbite de județul nostru.

3.2. Informații parțiale

3.2.1. Procesul de integrare europeană și cerințele de competitivitate

Uniunea Europeană este o comunitate de state europene independente - astăzi reunite în jurul unor valori politice, economice, culturale și sociale comune.

Procesul de integrare a României în structurile Uniunii Europene, finalizat în 2007, a constituit punctul de pornire în alinierea firmelor la standardele europene, precum și la sistemul concurențial de piață.

România consideră că provocările, mai ales cele pe termen lung, și incertitudinile /generate de actuala criză economică justifică necesitatea continuării implementării reformelor structurale inițiate în contextul Strategiei Lisabona și subliniază importanța elaborării unei noi viziuni asupra dezvoltării UE în următorul deceniu.

Strategia Lisabona pentru creștere economică și ocupare a forței de muncă, a fost inițiată în anul 2000 și revizuită în 2005. Pentru a reuși în competiția globală, Uniunea Europeană (UE) are nevoie de o nouă strategie care să definească obiectivele și prioritățile strategice prin care să poată răspunde provocărilor și să consolideze competitivitatea europeană pe piețele globale.

Strategia UE 2020 poate constitui cadrul strategic pentru promovarea reformelor pe termen lung, necesare consolidării competitivității economiei europene și asigurării premiselor creșterii calității vieții, în condițiile menținerii obiectivelor actuale privind creșterea economică și ocuparea forței de muncă.

Valorificarea deplină a oportunităților oferite de piața internă, îmbunătățirea accesului la achiziții publice, standardizarea, accesul la rețelele și serviciile economiei digitale, dezvoltarea parteneriatelor public-privat în domeniul investițiilor-cheie, precum și utilizarea eficientă, adecvată și oportună a ajutorului de stat, pot contribui la imprimarea unui nou dinamism în ceea ce privește potențialul de creștere la nivel național. În același context, reducerea sarcinilor administrative și promovarea unor reglementări mai bune sunt de natură să asigure climatul necesar pentru dezvoltarea afacerilor și consolidarea întreprinderilor, în special a IMM-urilor.

3.2.2. Cercetarea - dezvoltarea

Rolul cercetării a fost recunoscut de Consiliul European de la Lisabona (23-24 martie 2000) care își fixează o țintă strategică: să devină cea mai competitivă și dinamică economic bazată pe cunoștințe din lume, capabilă să susțină creșterea economică cu mai multe locuri de muncă și o mai mare coeziune socială.

La nivel național, activitatea de cercetare-dezvoltare este coordonată de Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică (ANCS), instituție publică de specialitate a administrației publice centrale, aflată în subordinea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, prin care acesta își realizează atribuțiile în domeniul cercetării. Autoritatea are misiunea de a asigura elaborarea, aplicarea, monitorizarea și evaluarea politicilor în domeniul cercetării-dezvoltării și inovării, în acord cu Strategia Națională în domeniul Cercetării, Dezvoltării și Inovării (CDI) și cu Programul de Guvernare.

Infrastructura sistemului CDI cuprinde:

- Personalul CD, a cărui dinamică este prezentată în tabelul următor:

	2005	2006	2007	2008
Total angajați, din care	41035	42220	42484	435022)
- Cercetători	29608	30122	30740	308642)
- Doctori în științe	8746	12309	14228	151112)

Surse: 1) INS - Anuarul Statistic al României 2009, 2010

2) INS - Buletinul „Activitatea de cercetare-dezvoltare – anul 2008”.

- 264 de unități și instituții CD de drept public, din care 168 unități CD de interes național;

- 46 institute naționale CD, 56 universități publice acreditate, 66 institute și centre de cercetare ale Academiei Române (52 de institute, 14 centre de cercetare), 17 institute și centre de cercetare-dezvoltare agricolă și 51 de stațiuni de cercetare-dezvoltare agricolă în subordinea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șisești" (ASAS);
- Circa 2000 de unități cu activitate de cercetare-dezvoltare, dintre care circa 850 în sectorul privat;
- Personal specializat într-o gamă largă de cca. 50 de domenii științifice și tehnologice, care cuprind domenii ale tehnologiilor de vârf (ex.: tehnologia informației și comunicațiilor - TIC, medicină, aeronautică). Există încă o pondere semnificativă, de peste 40%, a cercetătorilor din domeniile științelor tehnice și ingineresti;
- Rețeaua de instituții specializate pentru transfer tehnologic și inovare, compusă din 54 de entități specifice (centre de transfer tehnologic, centre de informare tehnologică, incubatoare tehnologice și de afaceri), precum și 4 parcuri științifice și tehnologice.

În perioada 2007-2009, proiecția investițiilor în infrastructura CDI totaliza peste 300 milioane lei, din care circa 30% au rămas nefinalizate, din cauza constrângerilor bugetare intervenite la sfârșitul anului 2008.

În anul 2009, criza economica a afectat profund domeniul cercetării în România, finanțarea programelor naționale reducându-se semnificativ. Alocările totale pentru cercetare, prin legea bugetului de stat, au fost de aproximativ 1,64 miliarde lei, ceea ce a reprezentat o reducere cu 27,6% față de anul 2008, și o reducere drastică față de valorile planificate la lansarea Planului Național de Cercetare - Dezvoltare și Inovare 2007-2013, de circa 3,65 miliarde lei. De asemenea, în cadrul sumei de 1,64 miliarde lei, fondurile bugetare reprezintă 1,5 miliarde lei, restul de 0,14 miliarde fiind venituri proprii.

Reducerea fondurilor publice alocate pentru cercetare a determinat două tendințe sincrone în privința cheltuielilor sectorului privat:

- Creșterea interesului operatorilor economici în a accesa fondurile europene;
- Diminuarea semnificativă a fondurilor proprii investite de către operatorii economici în proiectele de cercetare.

La nivelul județului Hunedoara, alături de unitățile de învățământ universitar, sunt înregistrate 3 firme cu domeniu de activitate cercetare-dezvoltare:

- Cepromin S.A. Deva - Cercetare științifică, proiectare, dezvoltare de proiect. Studii de fezabilitate; analize tehnice. Protecția mediului. Servicii de apă și canalizare.
- Parc Industrial S.R.L. Hunedoara - cercetare științifică, proiectare și dezvoltare în domeniul instituțiilor.
- Proiect Sider S.A. Hunedoara - Cercetare științifică, proiectare, dezvoltare de proiect. Construcții civile și industriale.

Prin planul de dezvoltare a județului Hunedoara în perioada 2007-2013, la capitolul cercetare – dezvoltare s-a urmărit:

- Sprijinirea culturii de inovare și a proiectelor inovative în întreprinderi;
- Creșterea competitivității întreprinderilor prin investiții în proiecte de cercetare – dezvoltare – inovare;
- Realizarea de acțiuni de promovare și diseminare a culturii de inovare la nivelul județului ;
- Stimularea și susținerea activităților inovatoare în cadrul întreprinderilor și a proiectelor de cooperare între mediul de cercetare și IMM-uri;
- Facilitarea introducerii managementului inovării în întreprinderi, prin acțiuni specifice (planuri strategice de inovare, diagnostice tehnologice, informări);
- Dezvoltarea de proiecte colective de cercetare – dezvoltare – inovare de către unitățile de cercetare și universități în beneficiul unui grup mare de întreprinderi dintr-un anumit sector;
- Atragerea de finanțări/granturi pentru organizarea de seminarii de instruire pe tematici legate de transferul de tehnologie și dezvoltarea abilităților referitoare la alte programe similare.

La nivelul Regiunii Vest, cu o tradiție de peste 80 de ani, infrastructura de cercetare-dezvoltare și calitatea învățământului superior reprezintă puncte tari. Cu cele opt universități (patru universități de stat și patru particulare), centrul universitar Timișoara este unul dintre cei mai importanți poli academici din România. Învățământul superior este bine reprezentat și în orașele Arad, Reșița, Deva, Lugoj, Petroșani și Hunedoara.

Domeniile de cercetare-dezvoltare mai bine reprezentate în județele ale Regiunii sunt:

Timiș:	Arad:	Caraș-Severin:	Hunedoara:
<ul style="list-style-type: none"> • Tehnologia sudării • Încercări de material • Chimie și electrochimie • Fizică • TIC • Medicină și biologie • Științe sociale, psihologie 	<ul style="list-style-type: none"> • Construcții de material rulant – vagoane • Industria textilă • Viticultură 	<ul style="list-style-type: none"> • Construcții de mașini • Silvicultură • Pomicultură 	<ul style="list-style-type: none"> • Siderurgie • Metalurgie • Minerit și protecție antiexplozivă • Hidrotehnică, hidromecanică, hidroenergie

Preocupările pentru excelență și performanță au fost materializate prin crearea unor **Centre de excelență** în regiune:

- Centrul de excelență în domeniul sudării cu ultrasunete la ISIM Timișoara
- Centrul de Studii de Istorie și Arheologie Timișoara (CSIATim) la Universitatea de Vest Timișoara
- Centrul de Studii Francofone, la Universitatea de Vest Timișoara
- Centrul de excelență în domeniul textil la Universitatea "Aurel Vlaicu" Arad
- Centrul de excelență în domeniul medicină-biologie la Universitatea "Vasile Goldiș" Arad.

3.2.3. Industria

Industria **județului Hunedoara** a fost afectată după anul 1989 de procesul de restructurare a sectorului minier și siderurgic, însoțite de disponibilizări masive de personal. Declinul economic al acestui județ a fost atenuat în ultimii ani de dezvoltarea industriei prelucrătoare, preponderent în sistem lohn, precum și a sectorului construcțiilor și transporturilor. În mod evident, aceste tendințe solicită o schimbare sau cel puțin adaptare a calificărilor.

Se remarcă creșterea spectaculoasă a sectorului privat, atât prin privatizarea societăților comerciale cu capital de stat, cât și prin înființarea de firme private cu capital autohton sau străin.

Potențialul tehnic, precum și forța de muncă calificată în toate ramurile industriei prelucrătoare, fac ca Județul Hunedoara să fie deosebit de atractiv pentru investitorii străini.

După doi ani de criză economia județului înregistrează în continuare discontinuități în sectorul industrial. Conform raportului prefectului județului Hunedoara pe anul 2010 producția industrială a fost cu 13,0% mai mare decât cea realizată în perioada corespunzătoare din 2009.

La finalul anului 2010, situația în industrie la nivelul județului se prezenta astfel:

Creșteri înregistrate față de finele anului 2009:

- Industria metalurgică	+ 2081,0%;
- Fabricarea echipamentelor electrice	+ 244,1%;
- Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal	+ 127,4%;
- Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	+ 112,7%;
- Fabricarea articolelor din îmbrăcăminte	+ 75,0%;
- Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente	+ 40,7%;
- Fabricarea calculatoarelor	+ 36,1%;
- Prelucrarea lemnului	+ 20,1%.

Scăderi înregistrate față de 2009:

- Fabricarea de mobilă	- 55,6%;
- Fabricarea altor mijloace de transport	- 49,0%;
- Fabricarea produselor textile	- 49,0%;
- Industria alimentară	- 22,6%;
- Fabricarea substanțelor și a produselor chimice	- 16,7%;
- Fabricarea produselor de cauciuc și maselor plastice	- 11,6%.

3.2.4. Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicații și mediu

Ramurile economiei care cunosc cea mai mare dezvoltare în regiune sunt: transporturile și depozitarea, poșta-telecomunicațiile, serviciile generale și turismul.

La nivelul județului Hunedoara rețelele căilor de transport - se prezintă după cum urmează:

- lungimea căilor ferate – total: 339 km, din care electrificate: 223 km
- lungimea drumurilor publice – total: 1970 km, din care modernizate: 641 km
- lungimea drumurilor naționale – total: 375 km, din care modernizate: 359 km
- lungimea drumurilor județene și comunale – total: 1595 km, din care modernizate: 284 km

Conform Planului de Dezvoltare a județului Hunedoara, ca urmare a analizei parteneriale realizate la nivel de regiune, pentru perioada 2007–2013, a fost identificată ca axă strategică **Infrastructura de transport și energie**, unde se are în vedere rezolvarea problemelor structurale cauzate de inexistența unei infrastructuri județene corespunzătoare.

Conform analizei SWOT a județului Hunedoara, publicată pe site-ul Consiliului Județean Hunedoara, ca puncte tari și puncte slabe la nivel de județ, situația se prezintă astfel:

Puncte tari

Rețeaua de transport relativ dezvoltată

- Rețea dezvoltată de distribuție a energiei electrice;
- Număr mare de licee și instituții de învățământ superior;
- Convergența a patru drumuri de importanță europeană și națională;
- Județul este străbătut de coridoare pan-europene.

Puncte slabe

Densitatea drumurilor modernizate este foarte mică în anumite zone ale județului

- Lipsa rețelelor de gaz metan în zonele rurale și urbane defavorizate;
- Existența unor zone, în special în mediul rural, aproape izolate din punct de vedere al rețelei telefonice de comunicație și electricitate;
- Inexistența unei autostrăzi;
- Sisteme necorespunzătoare de epurare a apelor, de colectare și reciclare a deșeurilor menajere;
- Insuficientă implicare din partea consiliilor locale în dezvoltarea serviciilor comunitare;
- Servicii insuficient diversificate.

3.2.5. Agricultură

Agricultura reprezintă a treia ramură economică ca importanță în Regiunea Vest, atât din punct de vedere al populației ocupate, cât și în ceea ce privește contribuția la formarea Produsului Intern Brut al Regiunii Vest.

Datorită condițiilor specifice de sol și climă, agricultura județului Hunedoara este orientată spre obținerea producției de cereale și a bazei furajere. Principalele produse agricole sunt: cereale boabe (grâu, secară, ovăz, orzoaică), porumb boabe, cartofi, sfeclă de zahăr, legume, fructe. În cadrul efectivelor de animale ponderea o dețin bovinele, porcinele, ovinele, caprinele și păsările.

La nivelul anului 2010, cu un fond funciar de 706268 ha, suprafața agricolă a județului Hunedoara a fost de 280904 ha. Din acestea, 79232 ha erau ocupate de suprafețele arabile, 117727 ha de pășuni, 83009 ha fânețe, 936 livezi și pepiniere pomicole.

Pe parcursul ultimilor patru ani valoarea producției agricole a crescut de la 844498 la 982419 mii lei, cu un indice al producției ramurii agricole de 103,1% la nivelul anului 2009, față de 95,9 % față de 2006. Din datele furnizate de INS se poate observa existența unei productivități scăzute în agricultură, cauzată de fărâmițarea terenurilor aflate în proprietatea privată, irigații necorespunzătoare, unități de producție mici.

De asemenea, din analiza SWOT realizată la nivelul județului Hunedoara, evidențiază ca punct slab existența unor suprafețe agricole necultivate și nevalorificate aflate în proprietatea

privată. De remarcat este ca în privința agriculturii analiza SWOT realizat nu evidențiază nici un punct tare, care să poată fi luat în considerare în planificările viitoare.

3.2.6. Silvicultura

Unul din aspectele favorabile din punct de vedere economic la nivelul județului este dat de existența unei suprafețe mari de pădure pe locuitor. Astfel se constituie la nivel local surse importante de venituri prin exploatarea pădurilor și a fondului cinegetic, dar și surse suplimentare de venituri (fructe de pădure, ciuperci, turism).

Un alt aspect deosebit de important care favorizează activitățile silvice este constituit de existența unei rețele de drumuri forestiere, care deservește în același timp și comunitățile rurale.

Pădurile și alte terenuri cu vegetație forestieră ocupă o suprafață de 366.229 ha din totalul fond funciar:

Suprafața fondului forestier	mii ha	313.6	4.8	3
Suprafața pădurilor	mii ha	307.5	4.8	3
Suprafața împăduriri	ha	230	2.2	18
Volum de lemn recoltat	mii mc	593.4	3.2	12
Volumul de lemn exploatat	mc	470701	2.9	16

din acest punct de vedere județul Hunedoara deținând locul 3 pe țară.

Pădurile și alte terenuri cu vegetație forestieră ocupă o suprafață de 366.229 ha din totalul fond funciar. Anual se realizează o masă lemnoasă de circa 500 - 600 mii mc prin tăieri de regenerare și tăieri de îngrijire a arboretelor tinere, care se valorifică către populație și agenții economici.

De asemenea, se valorifică și importante cantități de fructe de pădure, plante medicinale, ciuperci comestibile, furaje, semințe, carne de vânat. Vânatul principal îl constituie cerbul carpatin, și cocoșul de munte.

Apele și bălțile se întind pe o suprafață de 5.746 ha iar suprafața ocupată de alte terenuri este de 34.730 ha.

Cu un fond forestier de 311,6 mii ha existent, volumul de masă lemnoasă pusă în circuitul economic a fost de 435,6 mii mc în anul 2009, înregistrând un curs descendent începând cu anul 2007 când a înregistrat 449,7 mii mc și 2008 cu 346,8 mii mc.

3.2.7. Turismul

Pe teritoriul județului Hunedoara se regăsesc numeroase și variate obiective turistice, datorate condițiilor naturale, vieții istorice și culturale continue și îndelungate care s-a desfășurat pe aceste meleaguri.

La nivelul Regiunii Vest exista 442 de structuri de primire turistica din care 102 hoteluri. Sectorul ospitalității și turismului implică facilități și servicii. Serviciile competitive pot fi asigurate doar de către personal pregătit și specializat, cu performante corespunzătoare. Autoritățile sesizează o criză de personal calificat care caracterizează acest sector.

Populația ocupată în sectorul turismului continuă să crească în județul Hunedoara mai ales datorită extinderii turismului în zonele montane. Turismul imprimă muncii prestate în acest sector o sumă de caracteristici. Printre cele mai importante trăsături: consumul mare de muncă vie, răspunderea materială și morală superioară, nivelul relativ ridicat de pregătire, relațiile directe lucrător-turist, sezonalitate accentuată, etc.

Calificarea în domeniul turismului este deficitară, iar personalul angajat manifestă o multitudine de aspecte negative care conferă serviciilor un aspect de superficialitate.

3.2.8. Zona montană și dezvoltarea durabilă – aspecte specifice ruralului montan

Dezvoltarea durabilă a devenit un obiectiv politic al Uniunii Europene începând cu anul 1997, prin includerea sa în Tratatul de la Maastricht. În anul 2001, Consiliul European de la Göteborg a adoptat Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene, căreia i-a fost adăugată o dimensiune externă la Barcelona, în anul 2002.

Strategia UE pentru Dezvoltare Durabilă, ce reprezintă fundamentul Strategiei Naționale a României în domeniu, completează Strategia de la Lisabona și se dorește a fi un catalizator pentru cei ce elaborează politici publice și pentru opinia publică, în scopul schimbării comportamentului în societatea europeană și, respectiv, în societatea românească și implicării active a factorilor decizionali, publici și privați, precum și a cetățenilor în elaborarea, implementarea și monitorizarea obiectivelor dezvoltării durabile.

Obiectiv global al **Planului Național de Dezvoltare 2007-2013** (PND), ca document de planificare strategică și programare financiară multianuală care orientează și stimulează dezvoltarea economică și socială a țării în concordanță cu principiile Politicii de Coeziune a Uniunii Europene, stabilește 6 direcții prioritare care integrează direct și/sau indirect cerințele dezvoltării durabile pe termen scurt și mediu. Dintre acestea menționăm:

- Aducerea la standarde europene a infrastructurii de baza pune accentul pe dezvoltarea durabilă a infrastructurii și mijloacelor de transport prin reducerea impactului asupra mediului, promovarea transportului internodal, îmbunătățirea siguranței traficului și protecția elementelor critice de infrastructură;
- Perfecționarea și utilizarea mai eficientă a capitalului uman are în vedere promovarea incluziunii sociale și întărirea capacității administrative pentru dezvoltarea unei piețe a muncii moderne și flexibile, îmbunătățirea relevanței sistemului de educație și formare profesională pentru ocuparea forței de muncă, stimularea culturii antreprenoriale;
- Dezvoltarea economiei rurale și creșterea productivității în sectorul agricol, silvic și piscicol conține prevederi privind utilizarea rațională a fondului funciar, reabilitarea ecologică a unor terenuri degradate sau poluate, siguranța alimentară, bunăstarea animalelor, încurajarea acvaculturii în zonele costiere;

În vederea realizării acestor obiective, prin Programarea financiară a Planului Național de Dezvoltare 2007-2013 s-au estimat investiții necesare, eşalonate pe ani, în valoare totală de circa 58,67 miliarde euro.

La nivel local, activitățile de îmbunătățire și conservare a mediului sunt realizate prin intermediul Planului Local de Acțiune pentru Mediu. Pe parcursul anului 2008 în cadrul PLAM au fost desfășurate activități de implementare, dar și activități de monitorizare a implementării, cu frecvență semestrială. Raportul privind monitorizarea și evaluarea PLAM 2006 revizuit, elaborat în luna noiembrie 2008 a arătat următoarea situație în ceea ce privește stadiul realizării acțiunilor: din totalul de 147 de acțiuni cuprinse în PLAM, au fost realizate 84, nerealizate 10, iar în curs de realizare 53.

Definirea zonei montane, realizată prin acte normative, ține cont de handicapurile naturale care afectează colectivitățile locale și activitățile economice, în baza criteriilor recunoscute la nivel național și al U.E.

Dezvoltarea durabilă aplicată în cadrul zonelor montane în județul Hunedoara are în vedere:

- Dezvoltarea socio-economică echilibrată a tuturor zonelor montane și habitatelor umane prin ocupații tradiționale, pluriactivitate, complementaritate și valoare adăugată
- Protecția factorului antropoc autohton și antrenat în exercitarea tradițiilor de bune practici, combaterea sărăciei și eroziunii umane;
- Asigurarea necesarului de producători agricoli montani, a succesiunii generațiilor, în limitele suportabile de caracteristicile teritoriului;
- Valorificarea patrimoniului cultural, conservarea și protejarea biodiversității, a speciilor rare de plante și animale amenințate, din zonele protejate.

3.3. Concluzii din analiza mediului economic. Implicații pentru ÎPT

Investițiile la nivel regional sunt în creștere ceea ce recomandă orientarea tinerilor către calificările care sunt sau vor fi cerute de investitori.

În Regiunea Vest, **cel mai mare număr de persoane ocupate** se găsește, în ordine, în următoarele sectoare: în industria prelucrătoare, comerț, construcții, transport-depozitare și comunicații.

În județul Hunedoara, cele mai numeroase întreprinderi activează în comerț și industria prelucrătoare.

Județul Hunedoara ocupă o poziție mediană în cadrul Regiunii Vest în ceea ce privește activitatea întreprinderilor active în industrie, construcții și servicii, cu 20,90% din numărul acestora, 18,87% din volumul cifrei de afaceri, 22,68 % din numărul persoanelor ocupate, 13,30% din totalul investițiilor brute realizate. Se poate remarca astfel un nivel echilibrat de concordanță între diferiți indicatori economici la nivel regional.

Școlile trebuie să își definească punctele forte, **avantajele comparative**, în dialog strâns cu partenerii sociali. Școlile trebuie să găsească noi soluții pentru oferte educaționale (combinarea ofertelor), dar, desigur, fiind conștiente de punctele lor tari. Școlile pot fi cu ușurință apreciate după numărul întreprinderilor (inclusiv micro-întreprinderile) cuprinse în rețeaua lor de cooperare.

Se poate recomanda crearea unor stimulente pentru școli pentru o abordare mai activă față de întreprinderi. Cu alte cuvinte, școlile trebuie să dezvolte mai mult cooperarea instituțională și să investească mai mult în marketing și în abilitatea de a-și promova oferta.

Pentru școlile TVET nevoia de schimbare menționată în acest context implică:

- Dezvoltare mult mai susținută a cooperării între școli (la nivel local, regional, național și internațional);
- Dezvoltare mult mai susținută a cooperării cu principalii parteneri de pe piața muncii;
- Promovarea punctelor forte și promovarea școlilor ca furnizori de soluții;
- Diferențiere, diferențiere și din nou diferențiere.

Unul dintre aspectele importante ale implicării ÎPT hunedorean în asigurarea de resurse umane pentru activitățile desfășurate în zonele montane, ca parte a asigurării unei dezvoltări durabile, este includerea Colegiului Tehnic Agricol „Alexandru Borza” Geoagiu, ca unitate de învățământ în cadrul Programului Național de Educație și Formare Profesională pentru Dezvoltarea Integrată a Zonelor Montane, proiect finanțat de Ministerul Educației și Culturii Austria.

4. PIAȚA MUNCII

4.1. Indicatori statistici ai pieței muncii

Piața muncii din România a suferit transformări majore în contextul procesului de restructurare economică manifestată prin reducerea populației active și a populației ocupate, menținerea șomajului la valori relativ constante (cu excepția perioadelor de recesiune economică), dar și creșterea șomajului de lungă durată. Piața muncii reflectă în mare tendințele de la nivel național. Dezechilibrele provocate de procesul de restructurare a economiei românești, au dat și în județele regiunii o nouă dimensiune problemei adaptării forței de muncă la cerințele pieței.

Pentru analiza principalilor indicatori, care se referă la piața muncii, se utilizează două serii de date statistice: Balanța Forței de Muncă (BFM) și Ancheta Forței de Muncă în Gospodăria (AMIGO). BFM permite comparabilitatea teritorială, pe nivelele de agregare național, regional și județean, iar AMIGO permite comparabilitatea la nivel național între regiunile de dezvoltare și comparabilitatea cu statistica europeană (EUROSTAT).

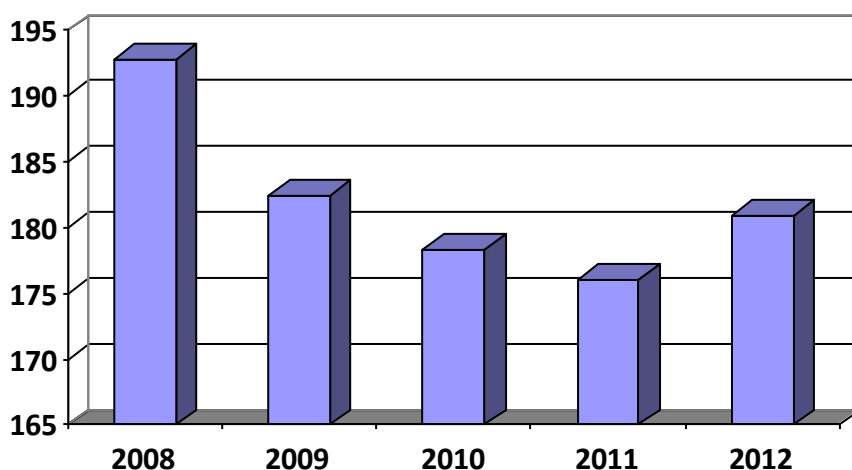
4.1.1. Participarea la forța de muncă

Economia de piață și-a pus amprenta asupra caracteristicilor pieței muncii, determinând modificări semnificative de volum și structură ale principalilor indicatori ai forței de muncă.

4.1.1.1. Populația ocupată.

Din punct de vedere al evoluției, în perioada 2008-2012, la nivelul județului Hunedoara s-a manifestat o tendință de reducere a populației active ([anexa 3d](#)).

Fig. 4.1. Rata de ocupare a resurselor de muncă – județul Hunedoara

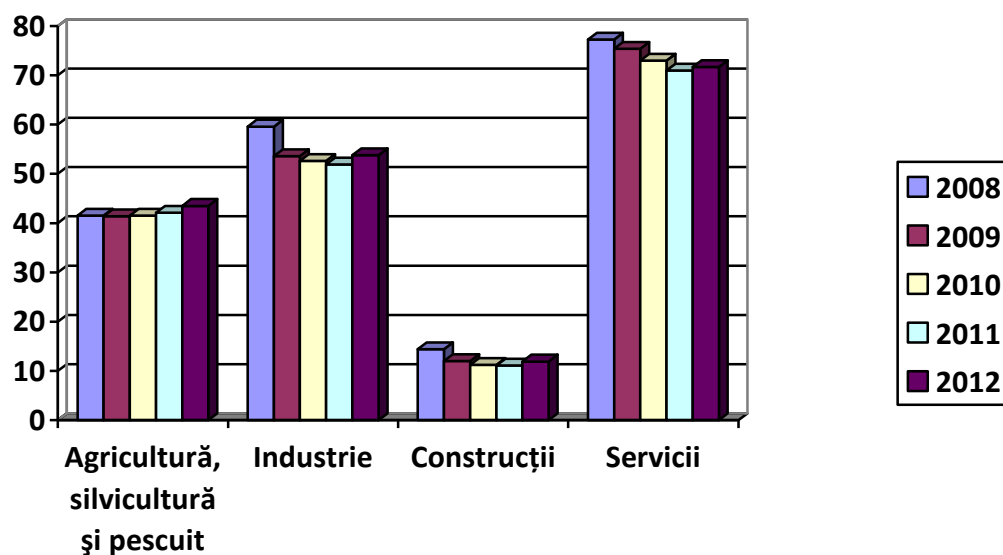
Sursa: INS, Anuarul statistic 2012 (Balanta fortei de munca - la sfârșitul anului)

Se observă o ușoară creștere în anul 2012 a populației active din județul Hunedoara.

4.1.1.2. Rata de activitate (anexa 3d)

În perioada 2008-2012 se observă o creștere a populației ocupate din domeniul Servicii, raportat la Industrie, Agricultură și Construcții.

Fig.4.2. Evoluția populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale - jud. Hunedoara

Sursa: INS, Anuarul statistic (Balanța forței de muncă - la sfârșitul anului)

4.1.1.3. Rata de ocupare

Rata de ocupare, la nivel jud. Hunedoara, a persoanelor din grupa de vârstă 15-64 ani în anul 2011 a fost de 57,3%, în scădere ușoară față de anul 2010 când a fost 57,6%, dar sub media perioadei 2008 - 2012.

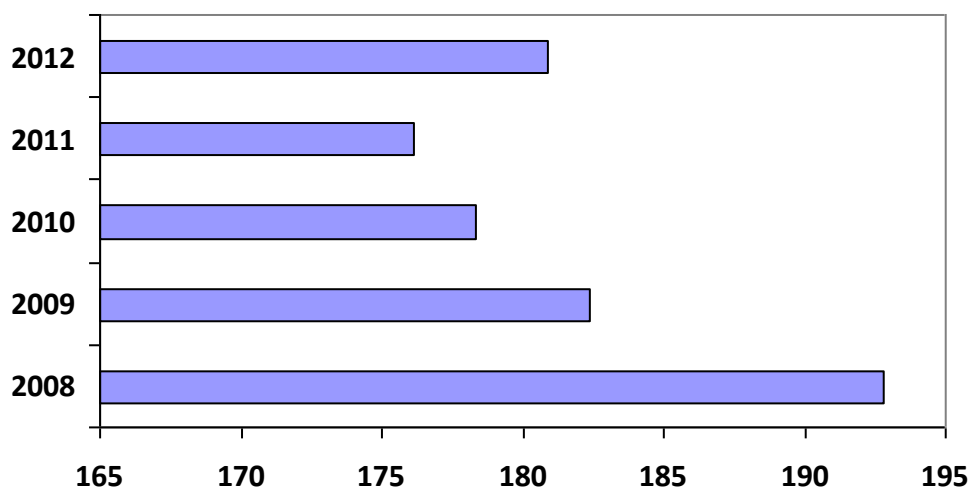

Fig.4.3. Rata de ocupare a resurselor de muncă - jud. Hunedoara

4.1.2. Structura populației ocupate pe niveluri de instruire, la nivel regional

În județul Hunedoara rata de ocupare înregistrată la finele anului 2011 a fost de 63,1%. Pe categorii s-au înregistrat următoarele valori: rata de ocupare a populației masculine (56,1%) fost mai ridicată cu 10,16 puncte procentuale față de rata de ocupare a populației feminine (43,9%).

Persoanele cu **nivel mediu** de educație dețin în anul 2011 cea mai mare pondere în totalul populației ocupate 69,3%, pondere mare regăsim la persoanele de sex masculin 69,6% respectiv la persoanele din mediul urban 73,4%. Din nefericire ponderea cea mai mică o dețin persoanele cu *studii superioare* 12,9% dintre acestea pondere mai ridicată regăsim în cazul femeilor 13,2% și persoanelor care locuiau în mediul urban 18,2% cum se poate observa în și *graficul de mai jos*.

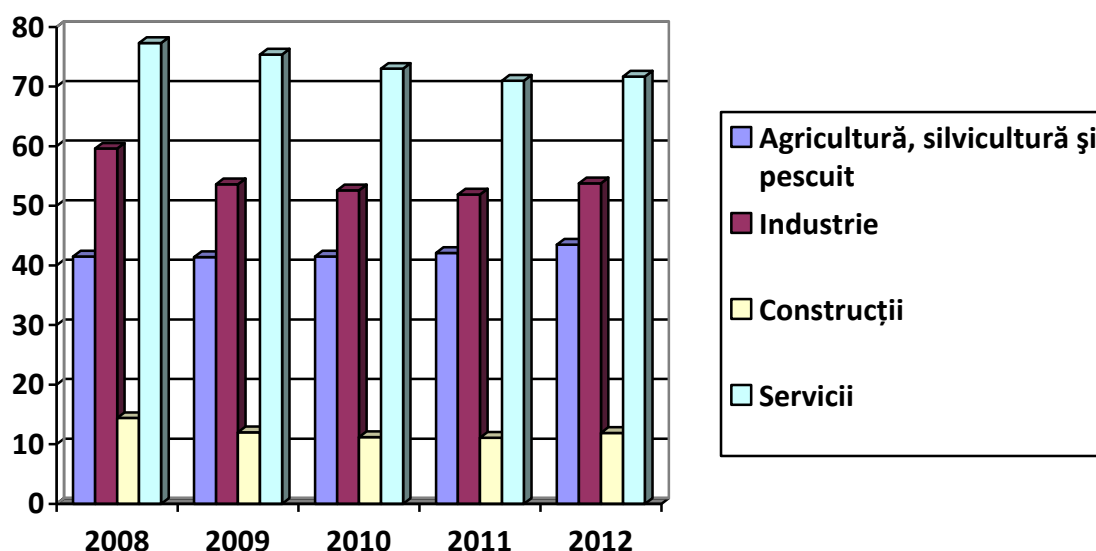
Posibilitatea de a ocupa un loc de muncă este de 3 ori mai mare pentru persoanele care dețin un nivel de instruire mediu față de persoanele care au studii incomplete și nu dețin nici o calificare au nici o calificare.

Dintre persoanele ocupate care fac parte din grupa de vârstă 15-24 ani ponderea cea mai mare o au persoanele cu nivel de pregătire *gimnazial* 13,2% din care femei 8,4%; cele din grupa de vârstă 25-34 ani au ponderea cea mai reprezentativă, dintre acestea 37,1% având nivel de instruire superior; *pentru persoanele din* grupa de vârstă 35-44 ani, cea mai mare pondere o au persoanele cu nivel de pregătire liceal - 37,6% din care femei 37,3%; la grupa de vârstă 45-54 ani pondere mai mare o regăsim la cele cu pregătire *postliceală* respectiv 32,1% din care femei 27,4%; la grupa de vârstă 55-64 ani pondere mare o regăsim la persoanele cu nivel de instruire *primar sau fără școală absolvită* 28,6% din care femei 36,5%.

4.1.3. Structura populației civile pe principalele activități ale economiei naționale

Structura populației ocupate pe domenii de activitate în Regiunea Vest și evoluția sa în perioada 2002 – 2011 este prezentată în **anexa 3d tabelul 2** și în *graficul de mai jos*.

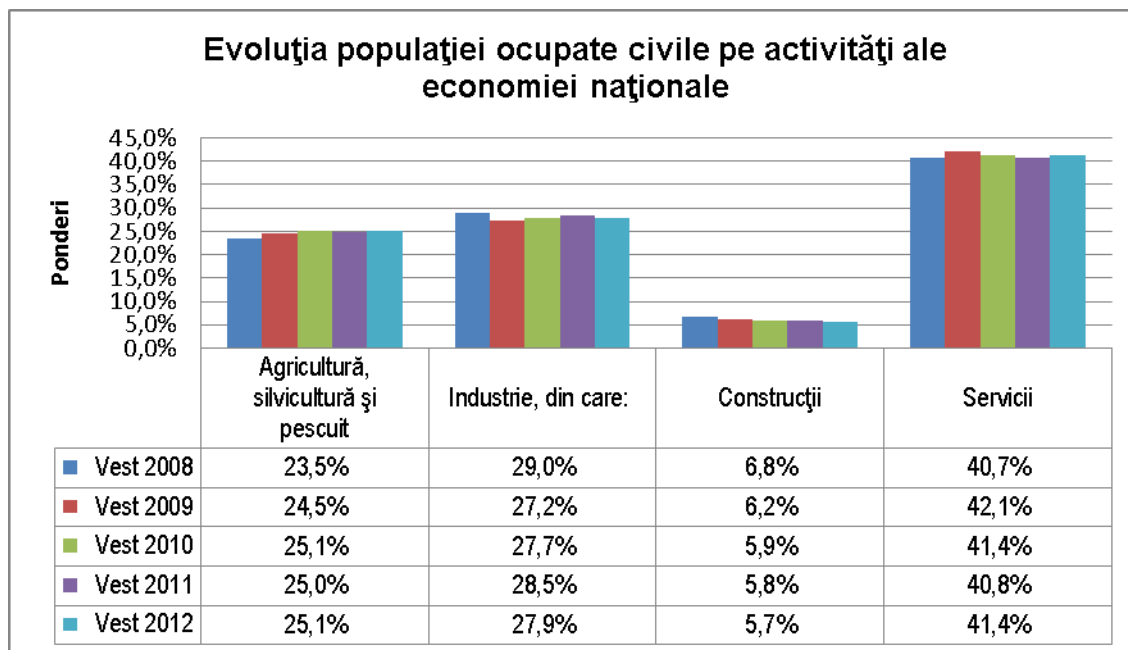
Fig. 4.2. – Structura populației ocupate civile, pe activități – Hunedoara

Analizând evoluția populației ocupate în **județul Hunedoara** în perioada 2008 – 2012 se pot evidenția următoarele aspecte.

Se observă o ușoară creștere în perioada 2008-2012 în domeniul de activitate Servicii și scădere mai accentuată în celelalte domenii de activitate, în special domeniul Construcții.

Fig. 4.3. – Structura populației ocupate civile, pe activități – Regiunea Vest

4.1.4. Numărul mediu al salariaților și muncitorilor pe activități ale economiei naționale

Cu toate acestea, din datele statistice se poate remarca faptul că la nivelul anului 2008, 23,5% din totalul populației ocupate din Regiunea Vest își desfășura activitatea în acest domeniu. Raportându-ne la județele din Regiunea Vest, județul cu cea mai mare pondere a populației în acest sector de activitate este județul Caraș-Severin (34%), iar cea mai scăzută pondere o înregistrează județul Hunedoara (21,5%).

În industrie, ponderea populației ocupate nu a înregistrat evoluții deosebite nici în sens pozitiv nici în sens negativ, diferențele de la an la an în perioada 2008 – 2012 fiind inferioare valorii de 1%. În întreaga perioadă evaluată, ponderea populației ocupate care își desfășura activitate în acest sector de activitate a oscilat de la 29% (în anul 2008) la 27,9% (în anul 2012) cum se observa *anexa 3d tabelul 2*. În anul 2008, ponderea populației ocupate în *industrie* reprezenta 29 % din totalul populație ocupate la nivelul Regiunii Vest. Dintre județele ce constituie Regiunea Vest, în județul Arad se înregistrează cea mai ridicată pondere – 32%, cu 3 puncte procentuale peste Regiunea Vest, urmat de jud. Hunedoara cu 30,9 % cu 1,9 p.p. peste Regiunea Vest în timp ce județul Timiș deține cea mai mică pondere în acest sector – 28,1% cum rezultă din *anexa 3d*. În Regiunea Vest industria prelucrătoare a avut în 2008 și 2011 cea mai reprezentativă pondere 24,75%, jud. Arad înregistrând cea mai ridicată pondere a populației ocupate în acest domeniu 29,4%.

Este de evidențiat faptul că din totalul populației care își desfășoară activitatea în acest domeniu, peste 80% își desfășoară activitatea în industria prelucrătoare, cea mai mică pondere fiind înregistrată în domeniul energiei electrice, energiei termică, gaze, apă. Industria este cea mai stabilă din punct de vedere al locului de muncă.

Spre deosebire de Regiunea Vest unde așa cum am arătat s-a înregistrat o oarecare stagnare a ponderii populației ocupate pentru acest sector de activitate, la nivel național se remarcă o scădere a ponderii populației ocupate. Astfel dacă în anul 2008 ponderea populației ocupate în acest sector reprezenta 29% în anul 2012 această pondere a ajuns la 27,9% din totalul populației ocupate cum rezultă din *anexa 3d*.

În construcții, ponderea populației ocupate a cunoscut un ritm de scădere continuu în perioada 2008 – 2012. Referindu-ne la Regiunea Vest, în anul 2008 ponderea populației ocupate în acest sector de activitate a fost de 6,8%, acesta ajungând în anul 2012 la valoarea

de 5,7% cum se observă în *anexa 3d*. Același ritm de scădere s-a înregistrat și la nivel național; astfel dacă în anul 2008 ponderea populației ocupate în domeniul construcțiilor reprezenta 7,4% din totalul populației ocupate, în anul 2012 această pondere a reprezentat 7,07% cum rezultă din *anexa 3d*.

Dintre județele din Regiunea Vest, în anul 2008, cea mai mare pondere a populației ocupate în acest sector de activitate o regăsim în județul Timiș (22,8%) iar cea mai scăzută pondere o deține județul Caraș-Severin (8,1%).

În domeniul **serviciilor**, la nivel național, în perioada 2008 – 2012 s-a înregistrat o creștere continuă a ponderii populației ocupate. Spre exemplu, dacă în anul 2008 ponderea populației ocupate din acest domeniu de activitate reprezenta 41,92% din totalul populație ocupate, în anul 2012 această pondere a atins valoarea de 43,03% se poate observa în *anexa 3d*.

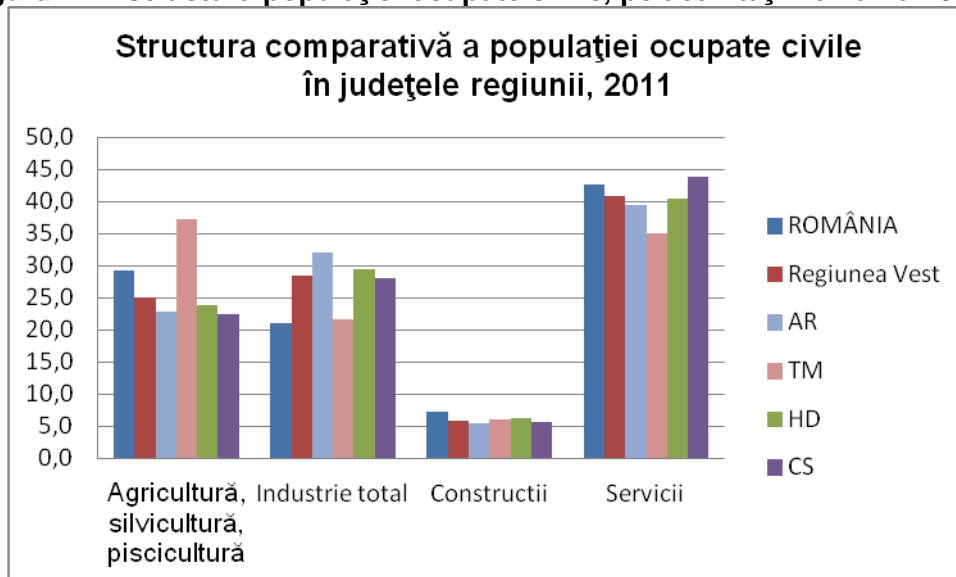
Același ritm de creștere se evidențiază și în Regiunea Vest. Dacă în anul 2008 ponderea populației ocupate din domeniul serviciilor reprezenta 40,7%, în anul 2012 aceasta a ajuns la valoarea de 41,35%.

Dintre activitățile care formează acest domeniu de activitate, cea mai căutată activitate este comerțul – aceasta activitate fiind desfășurată, în medie de aproximativ 33% din populația ocupată în domeniul serviciilor. O valoare mică a populației ocupate din domeniul serviciilor o înregistrează activitatea intermediilor financiare, acesta pondere reprezentând de aproximativ 2% din totalul populației ocupate din domeniul de activitate al serviciilor.

În anul 2008, în Regiunea Vest, cea mai mare pondere a populației ocupate în domeniul de activitate al serviciilor o înregistrează județul Timiș (43,5%) cu 2,8 puncte procentuale peste Regiunea Vest, urmat de județul Hunedoara (40,1%) și județul Arad (39,5%), cea mai mică pondere fiind înregistrată în județul Caraș – Severin (30,06%) cum se poate observa în *anexa 3d*.

Evoluția populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale – ROMÂNIA este prezentată în *anexa 3d* și graficul prezentat mai jos.

Figura 4.4. Structura populației ocupate civile, pe activități România 2011

4.2. Informații parțiale

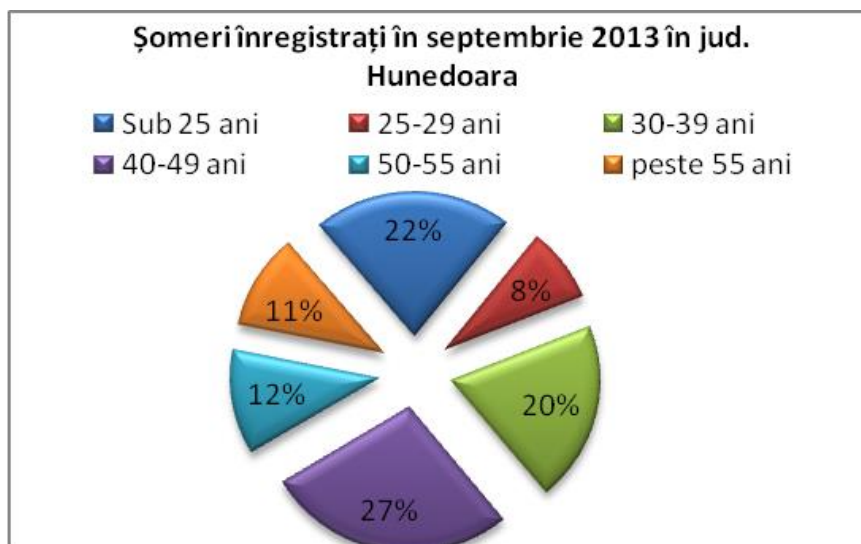
4.2.1. Analiza comparativă pe ocupații a șomajului și locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM Hunedoara

În Regiunea Vest, conform evidențele AJOFM-urilor pentru anul 2012, se înregistrează un număr de 34.120 șomeri înregistrați, din care 3.440 de absolvenți, 16.031 cu experiență și 14.649 neindemnizați. Sursă: Direcția Regională de Statistică Timiș.

Analizele pe domenii și ocupații ne arată următoarele aspecte, grupate în 4 situații și anume:

- Număr ridicat de șomeri și număr mare de locuri de muncă vacante
- Număr ridicat de șomeri și număr mic de locuri de muncă vacante
- Număr mic de șomeri și număr mare de locuri de muncă vacante
- Număr mic de șomeri și număr mic de locuri de muncă vacante

Fig. 4.5. Structura șomajului pe categorii de vârstă

Structura șomajului înregistrat la agenția de ocupare a forței de muncă din județul Hunedoara este prezentat în figura 4.5. de unde se constată că procentul cel mai mare de persoane fără un loc de muncă este cel din categoria 40-49 de ani, iar cel mai mic se regăsește în categoria 25-29 de ani.

Fluxul brut de forță de muncă în timpul ultimelor 6 luni pe sectoare economice este ușor mai accentuat în sectoarele de *transport, comerț (schimb), și sectorul public*, în conformitate cu așteptările noastre chiar dacă rata nu este extrem de ridicată. Pe de altă parte înregistrăm o rată surprinzător de scăzută pentru ramurile *industria extractivă, sectorul energetic și cel financiar* din moment ce aceste sectoare au tendința să fie mai dinamice și mai flexibile. Rata fluxului de muncă în sectorul public este semnificativ de ridicată comparativ cu alte state selectate din Sud Estul Europei.

În Regiunea Vest la fluxul brut de forță de muncă se observă variații importante, fapt care indică existența unei piețe de muncă românească ce îmbracă diferite forme și care se adaptează cu viteze diferite la nevoile exprimate în procesul de tranziție. Județul Hunedoara, în regiune pare să aibă o viteză scăzută de reacție față de celelalte județe din regiune.

Circa 38% din totalul întreprinderilor din cadrul sectoarelor reprezentate în eșantion intervievate în regiune s-au confruntat cu **deficit de forță de muncă** în ultimele 6 luni premergătoare anchetei, concretizat prin locuri de muncă vacante neocupate într-un procent de 12.3% din numărul total de salariați.

4.2.1.1. Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul profesional și tehnic

În perioada 2002-2008 se constată o scădere a forței de muncă din domeniul agriculturii, silviculturii, pisciculturii precum o ușoară scădere din ramura industriei. Dezvoltarea serviciilor, a dus la creșterea semnificativă a ratei de ocupare în acest sector de activitate. O ușoară creștere a forței de muncă s-a înregistrat și în domeniul construcțiilor.

Pentru creșterea gradului de ocupare a absolvenților de învățământ profesional și tehnic, se recomandă orientarea în calificări specifice serviciilor și construcțiilor.

Promovarea dezvoltării propriei afaceri, contribuie la relansarea economică a zonei și implicit a integrării mult mai ușoare a absolvenților pe piața forței de muncă.

4.2.1.2. Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru școala postliceală

Se constată că nivelul de pregătire la nivel postliceal are un procent de reprezentativitate scăzut în rândul populației ocupate, datorată necorelării specializării cu cerințele pieței muncii.

În acest sens se impune autorizarea ca furnizori de formare a cât mai multor școli din județ care să formeze personal conform cerințelor agenților economici.

4.2.1.3. Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul superior

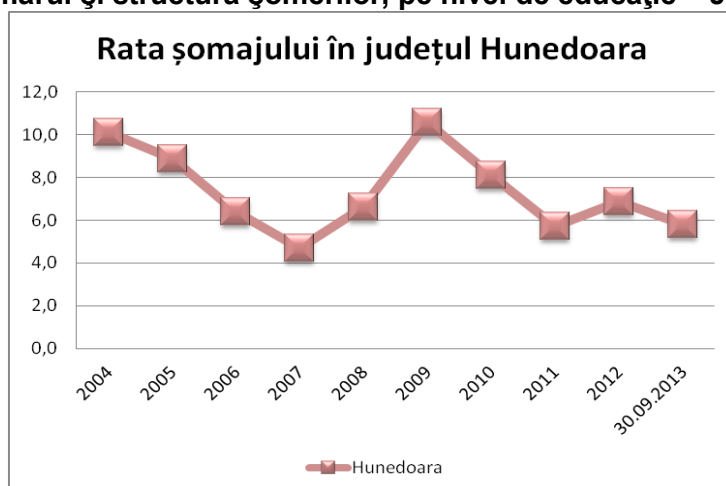
Din total populație ocupată se constată că cea mai mică pondere o deține populația cu studii superioare. Aceasta se datorează instabilității economice, lipsei strategiilor de dezvoltare a regiunii și implicit a județelor, a pregătirii profesionale necorespunzătoare domeniilor de activitate aflate în ascensiune, precum și salariilor necorespunzătoare acordate persoanelor cu studii superioare.

4.2.2. Evoluțiile recente ale șomajului și a locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM (aspecte critice în contextual crizei economice și financiare)

Rata șomajului (BIM) în jud. Hunedoara la nivelul anului 2010 a înregistrat o valoare de 8,1%, mai scăzută decât cea din UE-27, unde această rată are valoarea de 7,0 %, dar mai ridicată cu 2,3 procente față de media pe Regiunea Vest (5,8%). Se observa totodată o scădere semnificativă a ratei șomajului față de 2009 (10,6% luna decembrie), o ușoară creștere în anul 2012 și apoi din nou o scădere până în septembrie 2013.

Într-o analiză a datelor de mai sus, trebuie să avem neapărat în vedere faptul că, există un număr mare de șomeri neînregistrați.

Fig.4.6. Numărul și structura șomerilor, pe nivel de educație – Județul Hunedoara

Analizând perioada 2003-2008 din repartizarea după nivelul de instruire absolvit se observă că ponderile cele mai mari în totalul șomerilor le dețineau șomerii fără pregătire profesională.

Observăm o scădere a ratei șomajului începând cu 2009, astfel încât în anul 2011 avem o rată a șomajului de 5,7%.

Șomajul a afectat în mai mare măsură absolvenții de învățământ cu nivel de educație scăzut pentru care rata a fost de 69,28% comparativ cu cel înregistrat de șomerii cu studii superioare 6,69%.

4.2.3. Proiecția ocupării și a deficitului de calificări pe termen scurt (anchete)

4.2.2.1. Anchete în întreprinderi

În urma anchetei în firme privind cererea de forță de muncă pe termen scurt, realizat de INCST în cadrul proiectului „Corelarea ofertei educaționale în învățământul profesional și tehnic cu cerințele pieței muncii”, la nivelul județului Hunedoara s-a constatat o scădere a numărului de angajați în anul 2010 cu 4,4%.

De asemenea în județul Hunedoara se prognozează cel mai scăzut potențial de creștere în privința locurilor de muncă.

4.2.2.2. Anchete în rândul angajatorilor și salariaților

Datele pentru realizarea proiecțiilor au fost obținute de la Institutul Național de Statistică, prin solicitarea de prelucrări speciale, din publicațiile statistice oficiale, din baza de date Tempo Online, precum și din lucrări din biblioteca Institutului Național de Statistică (publicații anuale, teritoriale, regionale).

Au fost verificate seriile de date și s-au identificat posibilele valori lipsă; apoi s-a verificat corectitudinea datelor atât prin analize grafice, cât și analize descriptive și teste statistice.

4.2.4. Proiecția cererii și ofertei de locuri de muncă pe termen mediu (2013-2020)

În 2011, Institutul Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale (INCSMPS) a realizat, **Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul 2013 și în perspectiva 2020. Studiul a fost realizat de către INCSMPS** în calitate de partener în cadrul Proiectului strategic cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013 „Corelarea ofertei educaționale a învățământului profesional și tehnic cu cerințele pieței muncii”, proiect al cărui lider de parteneriat a fost Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic.

Proiecția cererii de forță de muncă și a cererii de formare profesională pe termen mediu și lung a fost realizată utilizând o metodologie similară cu cea utilizată de Universitatea Cambridge în modelul de prognoză utilizat de CEDEFOP, dar prezintă unele abordări inovative generate de gradul mult mai mare de detalieri a informațiilor dorite.

Astfel, s-a realizat o proiecție a **cererii potențiale** de forță de muncă (definită ca cererea de forță de muncă rezultată din dinamica economică - descrisă prin indicatori ai investițiilor brute interne și externe și ai valorii adăugate brute) de-a lungul orizontului de prognoză. Evaluarea cererii potențiale indică modul în care populația ocupată reacționează la dinamica economică. De aceea pentru estimarea ei s-a utilizat o tehnică de modelare econometrică

A fost estimată și **cererea înlocuită** (definită ca număr de locuri de muncă rezultate din retragerea participanților la activitatea economică ca urmare a pensionărilor). Este de menționat că cererea înlocuită este o variabilă intermediară, astfel încât valorile ei nu descriu decât evoluții ale unor structuri economice trecute. Mai mult, lipsa unor informații detaliate cu privire la structura pe vârste a populației ocupate a făcut ca estimarea să fie făcută pe grupe de vârstă și în ipoteze care induc un anumit grad de eroare al estimării. Prin urmare, aceste estimări trebuie privite cu rezerve.

Utilizând cele două variabile (cererea potențială și cererea înlocuită) s-a estimat **cererea agregată** de forță de muncă pentru anul 2013 și s-a extins prognoza pentru orizontul 2020.

Analizând informațiile cu privire la dinamica cererii potențiale (măsura creării sau distrugerii de locuri de muncă în viitor) și a cererii înlocuite s-au estimat **locurile de muncă disponibile**, în ipotezele de calcul al celor două variabile. Acest indicator poate lua valori pozitive dacă există cerere potențială sau dacă aceasta indică distrugere de locuri de muncă dar nivelul cererii înlocuite este mai mare decât distrugerea de locuri de muncă.

Modelul econometric macroeconomic utilizat pentru estimarea cererii de forță de muncă la nivel național a utilizat serii de date de la Institutul Național de Statistică, pentru perioada 2000-2088 privind:

- populația ocupată în activități ale economiei naționale (diviziuni CAEN REV1)

- valoarea investițiilor brute în bunuri corporale în activități ale economiei naționale (diviziuni CAEN REV1)
- valoarea adăugată brută în activități ale economiei naționale (diviziuni CAEN REV1)
- valoarea costului mediu lunar al salariaților în activități ale economiei naționale (diviziuni CAEN REV1)

Proiecția cererii de forță de muncă și a cererii de formare profesională pe termen mediu și lung a fost realizată în trei tipuri de scenarii:

❖ **Scenariul MODERAT** a fost construit pe baza următoarelor ipoteze:

- evoluția valorii adăugate brute (VAB) conform prognozelor Comisiei Naționale de Prognoză (Prognoza de primăvară 2011) pentru perioada 2011-2013

- pentru perioada 2014 – 2020 s-a presupus următoarea evoluție a **valorii adăugate brute**: un ritm anual de creștere în industrie de 1.0325, un ritm de 1.0305 în construcții și respectiv un ritm anual de creștere în servicii de 1.0165 (valori calculate ca o medie aritmetică a ritmurilor anuale de creștere așteptate pentru perioada 2011 – 2012). S-a considerat că în cadrul fiecărei ramuri, diviziunile componente urmează evoluția ramurii. S-a optat pentru alegerea pentru perioada 2014-2020 a unor ritmuri de creștere a VAB inferioare anului 2013 deoarece s-a dorit luarea în considerare a prezumtivei crize economice pe care specialiștii o previzionează după anul 2013.

- pentru evoluția **Costului forței de muncă** pentru anii 2009 și 2010 s-a ținut cont de valorile reale publicate de Institutul Național de Statistică, în timp ce pentru anii 2011-2020 s-a considerat un ritm anual de creștere constant și egal cu 1015.

- pentru evoluția **Investițiilor brute s-a** pornit de la ritmul de scădere anual pentru 2009 (0.76) pe total industrie calculat din datele de la INS - tempo online. În lipsa altor informații s-a considerat că această scădere a fost înregistrată identic la nivelul fiecărei diviziuni CAEN. Pentru perioada 2010 – 2020 s-a estimat trendul liniar al variabilei pe baza datelor observate pe întreaga perioadă de analiză.

❖ **Scenariul OPTIMIST** a presupus următoarele variații față de scenariul MODERAT:

- **VAB** în 2010 înregistrează un ritm de creștere de 1.1 față de 2009 în industrie, un ritm de scădere de 0.9 față de 2009 în construcții, în timp ce în servicii se menține constantă pe perioada 2010-2011. Pentru perioada 2012- 2013 se mențin evoluțiile prognozate de Comisia Națională de Prognoză, în timp ce pentru perioada 2014- 2020 s-a considerat un ritm anual de creștere în industrie de 1.036, un ritm de 1.044 în construcții și respectiv un ritm anual de creștere în servicii de 1.032 (valori calculate ca o medie aritmetică a ritmurilor anuale de creștere așteptate pentru perioada 2011 – 2013).

- **Investițiile brute** în 2010 înregistrează un ritm de creștere de 1.15 față de 2009. Pentru perioada 2011- 2020 s-a estimat apoi trendul liniar al variabilei.

❖ **Scenariul PESIMIST** a presupus următoarele variații față de scenariul MODERAT:

- **VAB** în perioada 2014 - 2020 se menține la nivelul prognozat pentru anul 2011. De asemenea, s-a ținut cont și de rezultatele anchetei în firme, conform cărora peste jumătate dintre cei intervievați sunt de părere că România nu își va reveni din criza economică până în anul 2013.

- **Costul forței de muncă** în 2010 își menține ritmul de creștere pe care l-a avut în 2009 comparativ cu 2008, în timp ce pentru anii 2011-2020 s-a considerat un ritm anual de creștere de 1.015 constant.

A fost prognozată separat și evoluția celor 18 diviziuni CAEN (Rev.1) ce au fost excluse din modelul econometric din cauza lipsei de date. Pentru acestea s-a emis ipoteza conform căreia evoluția populației ocupate din cadrul lor își menține trendul observabil pentru perioada 2000-2008. În final, s-a corectat modelul cu eroarea obținută din predicția populației ocupate totale la nivel național pentru anii 2009 și 2010 (engl. *nowcast*) cu valorile reale (erorile au fost de aprox. 1-2%).

Rezultatele proiecțiilor

1. Proiecția cererii potențiale la nivel național

Rezultatele prognozei cererii potențiale de forță de muncă (funcție de dinamica economică ce generează sau distruge locuri de muncă) la nivel național pentru perioada

2011 – 2020 indică scăderea acesteia în ipotezele scenariului pesimist și a celui moderat și creșterea acesteia în ipoteza scenariului optimist.

(mii persoane)

	scenariu PESIMIST	scenariu MODERAT (de bază)	scenariu OPTIMIST
2009	9243	9243	9243
2010	9239	9239	9239
2011	8939	9161	9400
2012	8951	9095	9414
2013	8972	9045	9437
2014	8937	9032	9440
2015	8903	9021	9444
2016	8867	9009	9447
2017	8831	8996	9450
2018	8794	8982	9452
2019	8756	8968	9454
2020	8718	8954	9456

2. Proiecția cererii potențiale, a cererii înlocuite și a cererii agregate de forță de muncă la nivel de regiune de dezvoltare și la nivel de județ – scenariul moderat

În ipotezele scenariului de bază (moderat) proiecția cererii potențiale relevante pentru învățământul profesional și tehnic indică, la nivel regional, trenduri de reducere continuă între 2012-2020 în regiunile Nord-Est, Nord-Vest, Sus-Est, Sud-Vest și trenduri de scădere în perioada 2012-2014 urmate de trenduri de creștere între 2015 și 2020 în regiunile Sud, Centru, Vest, București-Ilfov.

Proiecția cererii potențiale de forță de muncă la nivel județean a fost estimată prin dezagregarea proiecțiilor la nivel regional privind populația ocupată. Proiecția în structură de ocupații pentru fiecare județ în parte a plecat de la asumția că este puțin probabil să se producă în următorii trei ani modificări structurale semnificative față de anul 2009.

Pornind de la ratele de pensionare pe ocupații la nivel național (sursa: CEDEFOP din LFS (AMIGO)), s-a coborât la nivel regional luându-se în considerare diferențele dintre rata de ocupare a persoanelor vârstnice (peste 55 de ani) la nivel național și pe regiuni. Apoi, ratele de pensionare au fost rafinate la nivel de județ prin raportarea la ponderea populației de 55 ani și peste în populația totală ocupată a județului respectiv și compararea acesteia cu ponderea populației de 55 ani și peste în populația totală ocupată a regiunii din care face parte județul.

Cererea agregată de forță de muncă la nivel național a fost obținută din însumarea cererii potențiale cu cererea înlocuită de forță de muncă. Se observă faptul că – la nivel național - în fiecare an de prognoză, cererea înlocuită compensează scăderile cererii potențiale rezultată din evoluția potențială a activităților economice. Diferența dintre cererea înlocuită și modificarea cererii potențiale față de anul anterior este explicată de existența unor locuri de muncă disponibile. Estimarea dinamicii acestora, ca și a cererii potențiale, înlocuite și agregate în ipotezele scenariului de bază (moderat) arată existența unor oportunități pentru ocuparea tinerilor absolvenți sau a inactivilor, respectiv a șomerilor. Dacă acceptăm ipoteza că ponderea populației inactive nu se modifică și nici nu au loc reduceri ale ratei șomajului, putem să considerăm ca aceste locuri de muncă vor putea fi disponibile pentru absolvenții din diferite domenii relevante pentru învățământul profesional și tehnic.

Prognoze ale cererii pentru Regiunea VEST (nr. persoane)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Prognoze ale cererii potențiale	593426	585345	578746	592267	593996	595201	596565	598099	599796	601650
Prognoze ale cererii înlocuite	4366	4306	4258	4357	4370	4379	4389	4400	4413	4426
Prognoze ale cererii agregate	597792	589651	583004	596624	598366	599580	600954	602499	604209	606077

Proгноze ale cererii pentru județul Hunedoara

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Proгноze ale cererii potențiale	138140	136259	134723	137871	138273	138554	138871	139228	139623	140055
Proгноze ale cererii înlocuite	1144	1128	1116	1142	1145	1147	1150	1153	1156	1160
Proгноze ale cererii agregate	139284	137387	135839	139012	139418	139701	140021	140381	140779	141215

3. Proiecția cererii de forță de muncă pe activități economice, la nivelul regiunii

Proiecția cererii de forță de muncă pe activități economice la nivelul regiunii vest în comparație cu celelalte regiuni și cu cea națională este realizată pe domenii de activități economice și este prezentată în Anexa 2.

4. Dinamica locurilor de muncă disponibile în regiunea Vest - scenariul moderat

	DINAMICA LOCURILOR DE MUNCA DISPONIBILE				
	Regiunea V	Arad	Caraș Severin	Hunedoara	Timiș
2012	-11610	-1995	-2295	-2582	-4738
2013	-8738	-1552	-1647	-1914	-3625
2014	30986	4533	7376	7349	11727
2015	7775	974	2110	1939	2753
2016	6752	817	1878	1701	2357
2017	7076	866	1952	1776	2481
2018	7420	918	2031	1857	2614
2019	7755	969	2108	1935	2743
2020	8078	1018	2183	2011	2867

5. Structura proiecției cererii potențiale pe domenii de pregătire în Regiunea Vest

Domeniul de educație și formare profesională	Ponderi previzionate ale cererii de formare profesională pentru 2014-2020 (%)
agricultură	1,90%
silvicultură	0,00%
protecția mediului	26,20%
ind. alimentară	1,60%
comerț	9,00%
economic	8,10%
turism și alimentație	1,40%
estetica și igiena corpului omenesc	0,00%
construcții, instalații și lucrări publice	5,10%
mecanică	21,30%
electric	4,40%
electromecanică	0,90%
electronică automatizări	1,10%
chimie industrială	1,10%
materiale de construcții	1,70%
fabric. prod. din lemn	2,50%
industrie textilă și pielărie	13,40%
tehnică poligrafică	0,30%
producție media	0,00%

Plecând de la Structura proiecției cererii potențiale pe domenii de pregătire în Regiunea Vest, în baza analizei specificului economic și de piața muncii al județului Hunedoara, membrii CLDPS apreciază că Structura proiecției cererii potențiale pe domenii de pregătire din județul Hunedoara este următoarea:

6. Structura proiecției cererii potențiale pe domenii de pregătire în județul Hunedoara

Domeniul de educație și formare profesională	Ponderi previzionate ale cererii de formare profesională pentru 2014-2020 (%)
agricultură	2%
silvicultură	2%
protecția mediului	3%
ind. alimentară	2%
comerț	5%
economic	8%
turism și alimentație	15%
estetica și igiena corpului omenesc	3%
construcții, instalații și lucrări publice	8%
mecanică	23%
electric	7%
electromecanică	6%
electronică automatizări	8%
chimie industrială	2%
materiale de construcții	0%
fabric. prod. din lemn	3%
industrie textilă și pielărie	3%
tehnici poligrafice	0%
producție media	0%

Pentru stabilirea noului plan de școlarizare se formulează următoarele recomandări:

DOMENIUL PREGĂTIRII DE BAZĂ	RECOMANDARE CLDPS
fabricarea produselor din lemn	Oferta de școlarizare este corespunzătoare pentru formarea inițială și are o tendință ușor ascendentă datorită specificului județului. Se recomandă formare profesională continuă pentru agenții economici care și-au dezvoltat activitatea recent.
electronică automatizări	Se propune modificarea țintei în sensul creșterii ponderii deoarece în acest domeniu sunt incluse clasele de operator tehnică de calcul la care există solicitare din partea elevilor și care nu au fost anterior în acest domeniu. De asemenea sunt solicitări de calificări din acest domeniu în cadrul serviciilor.
producție media	Nu mai există solicitare pentru formare inițială, se recomandă formarea profesională continuă pentru eventualele solicitări din partea agenților economici.
construcții instalații și lucrări publice	Cu toate că este considerat un domeniu prioritar în județ (deși tendința regională este mai scăzută) și ca urmare ținta PLAI este menținută la 8%, unitățile școlare întâmpină greutăți în realizarea planului de școlarizare datorită atractivității scăzute a calificărilor respective chiar dacă solicitarea s-a realizat de la școli din zone diferite ale județului. Este necesară o mai bună promovare a acestei calificări.
mecanică	Recomandările PLAI sunt de menținere a ponderii pentru acest domeniu de calificare deoarece sunt incluse în acest domeniu mai multe specializări precum sunt: Tehnician proiectant CAD, Tehnician în transporturi, Tehnician mecanic pentru întreținere și reparații, etc.
electric	Se propune modificarea țintei deoarece există solicitare mai mare decât cea prognozată inițial pentru acest domeniu, datorită reorganizării specializărilor și datorită solicitărilor din cadrul serviciilor..
industrie textilă și pielărie	Conform informațiilor de la agenții economici este necesară o creștere a ofertei de formare în acest domeniu. Este necesară o mai bună colaborare cu agenții economici din acest domeniu și o mai bună promovare a ofertei școlare.
materiale de construcții	Nu există solicitare pentru formarea profesională inițială, se recomandă formarea profesională continuă pentru eventualele solicitări din partea agenților economici.

DOMENIUL PREGĂTIRII DE BAZĂ	RECOMANDARE CLDPS
tehnici poligrafice	Nu mai există solicitare pentru formare inițială. Se recomandă formarea profesională continuă pentru eventualele solicitări din partea agenților economici.
comerț	Se propune o scădere a ponderii PLAI deoarece se solicită o pondere mai mare la domeniul Turism și alimentație publică datorită dezvoltării turismului în zonele montane ale județului (în stațiunile montane Parâng, Straja și Retezat).
estetica și igiena corpului omenesc	Se propune modificarea țintei în sensul creșterii ponderii PLAI deoarece există solicitări pentru acest domeniu atât din partea agenților economici cât și din partea elevilor. Tendința este de creștere în domeniul serviciilor.

7. Structura ofertei educaționale pe niveluri de calificare la nivelul regiunii Vest

PROGNOZE ALE CERERII AGREGATE - REGIUNEA VEST	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Ponderea din cererea pieței muncii pentru calificări de nivel 2 și 3 în 2017	Pondere nivel 3 pentru continuarea studiilor în învățământ superior în 2017 (asigurarea benchmark european)	Ponderi nivel 2 și 3 în oferta educațională a IPT - ieșiri în 2017
Total	597792	589651	583004	596624	598366	599580	600954	602499	604209	606077			
Calificări specifice nivelului 3 de calificare	111065	109553	108318	110848	111172	111398	111653	111940	112257	112605	19%	27%	46%
Calificări specifice nivelului 2 de calificare	486727	480098	474686	485776	487194	488182	489301	490559	491951	493472	81%		54%

Notă: Ponderea de 27% a nivelul 3 pentru continuarea studiilor în învățământ superior în 2017 este conform țintei asumate de România prin PNR privind ponderea absolvenților de învățământ terțiar în 2020.

Se recomandă ca ponderea învățământului profesional și tehnic din totalul ofertei educaționale să fie de aproximativ 60%. În cadrul ofertei educaționale a învățământului profesional și tehnic aproximativ 40% se recomandă să fie pentru calificări de nivel 3 iar 60% pentru calificări de nivel 2.

4.3. Concluzii din analiza pieței muncii. Implicații pentru ÎPT

4.3.1. Principalele constatări desprinse din informațiile din AMIGO la nivel regional

Ponderea populației active, populației ocupate și a șomerilor din totalul populației, pe grupe de vârstă - Regiunea Vest

În Regiunea Vest, 84,8% dintre persoanele din grupa de vârstă 35-44 ani erau **persoane active**, iar la grupa de vârstă 25-34 ani persoanele active reprezentau 82,4%. Ponderile pentru aceste grupe de vârstă erau în creștere față de anul 2005, aceeași tendință de creștere înregistrându-se și la grupele de vârstă 45-54 ani și 55-64 ani, unde s-au înregistrat valori mai ridicate față de cele din anul 2005. Analizând evoluția în perioada 2002-2006 s-a constatat că **persoanele active** din **grupa de vârstă 15-24** ani s-au aflat în continuu proces de scădere, excepție făcând anul 2004 când s-a înregistrat cea mai ridicată pondere la această

grupă de vârstă (36,6%), cum se poate observa din [anexa 3a tabelul 6](#). Această scădere are două surse:

- în primul rând natalitatea scăzută în Regiunea Vest, care este sub media națională
- migrația crescută înspre Regiunea Vest, fapt care mărește grupa de vârstă 25-54 ani, în detrimentul populației 15-24 ani.

În funcție de sexe și medii de rezidență se poate observa faptul că cea mai mare ridicată valoare a populației active în cazul persoanelor de sex masculin se înregistrează la grupa de vârstă 35-44 ani (94,0%), aceeași grupă de vârstă fiind dominantă și în cazul populației active din rândul persoanelor de sex feminin (75,0%) cât și în mediul urban (86,4%) și rural (80,4%).

Pentru **populația ocupată** ponderea cea mai mare o au persoanele din grupa de vârstă 35-44 ani 80,6%, iar cea mai scăzută persoanele din grupa de vârstă 15-24 ani 24%, grupă care înregistrează valorile cele mai reduse atât pentru femei 19,5% cât și în mediul urban 18,8% după cum reiese din [anexa 3c tabelul 6](#).

Structura populației ocupate pe grupe de vârstă diferă semnificativ în cazul populației masculine 48,9% față de femei 36,2%. Se constată diferențe accentuate între mediile de rezidență în mediul rural pentru grupa de vârstă 15-24 ponderea era de 33,4% față de mediul urban 18,8%, iar pentru grupa de vârstă 55-64 ani mediul rural avea 48,1% față de 26,3%.

Ponderea **șomerilor BIM** a fost în anul 2006 de 2,9% aceeași cu cea din anul 2005, cea mai mare pondere a șomerilor BIM s-a înregistrat la grupa de vârstă 25-34 ani 6,9% cum rezulta din [anexa 3c tabelul 6](#).

Repartizarea pe sexe și medii a șomerilor BIM relevă că în anul 2006 preponderente erau persoanele de sex masculin 3,9% și cele din mediul rural 3%.

În județul Hunedoara numărul de șomeri a crescut de la 7682 în 2004 la 13826 în 2008.

Analizând evoluția șomerilor tineri sub 25 ani din totalul șomerilor în perioada 2004-2007 s-a constatat o scădere continuă, în anul 2008 la toate județele din regiune a survenit o creștere semnificativă față de anul 2007. În regiune cel mai mare număr a fost în anul 2004 (8609) persoane, cu 2913 mai puține persoane în anul 2008 (5696) persoane.

Județul Hunedoara a avut cel mai mare nr. 2446 persoane urmat de jud. Caraș-Severin 1533 persoane, județele Arad și Caraș-Severin au înregistrat un număr apropiat (852, respectiv 865).

Rata de ocupare după nivel de educație

În județul Hunedoara se observă că numărul șomerilor cu nivel de instruire liceal și postliceal o scădere de la 4004 persoane în anul 2005 la 3320 persoane în anul 2008. Numărul șomerilor cu nivel de instruire superior a scăzut, în aceeași perioadă, de la 1012 persoane la 926 persoane.

4.3.2. Concluzii din analiza principalilor indicatori din Balanța Forței de Muncă

Comparativ cu județele regiunii numărul cel mai reprezentativ al șomerilor înregistrați l-a avut județul Hunedoara 13,8 mii, iar cel mai redus număr l-am regăsit la județul Timiș 6,7 mii persoane. Din populația activă civilă județul Timiș a avut 331,3 mii, urmat de județul Arad cu 211,6 mii persoane, cel mai scăzut număr de persoane l-a avut județul Caraș – Severin. Populația în pregătire profesională și alte categorii de populație în vârstă de muncă a fost în județul Timiș 111,4 mii urmat de Hunedoara cu 98,9 mii.

Rata șomajului înregistrat pe Regiunea Vest a fost cu 1,2 p.p mai scăzută decât cea pe România 5,2%, județul Timiș avea cea mai mică rată a șomajului 2,0 % iar Hunedoara cea mai mare rată 6,6%.

Evoluția resurselor de muncă la sfârșitul anului

Analizând evoluția resurselor de muncă în perioada 2002-2008 se poate observa în [anexa 3c tabel 2](#) o scădere continuă a numărului de persoane de la 313,5 mii în anul 2004 la 305,5 mii în 2008.

Populația ocupată civilă în anul 2008 a fost 192,8 mii persoane cu 1,2 mii mai mult față de anul 2004. Numărul șomerilor înregistrați în jud. Hunedoara a scăzut de la 23 mii în anul 2004 la 13,8 mii în 2008. Populația în pregătire profesională în vârstă de muncă s-a aflat într-o evoluție aprox. liniară (98,6- 2004; 98,4- 2005; 105,6- 2006; 98,3- 2007; 98,9- 2008).

Rata de activitate în jud. Hunedoara a scăzut continuu 68,5 % în 2004 până la 67,6 % în 2006, iar la nivel de România a crescut față de anul 2004 cu 2%. *Rata de ocupare* în jud. Hunedoara a crescut din 2004 (61,1%) cu 2% până în anul 2008 (63,1%)

Populația activă și populația ocupată civilă

În 2008 în jud. Hunedoara populația activă civilă a înregistrat o scădere semnificativă cu 8 mii față de anul 2004.

În cea ce privește numărul persoanelor ocupate, la nivelul jud. Hunedoara se înregistrează o creștere de la 191,6 în anul 2004, la 192,8 în anul 2008.

Rata de activitate și rata de ocupare a resurselor de muncă la sfârșitul anului

În jud. Hunedoara *rata de activitate* a fost 67,6 % în anul 2008 mai scăzută cu 0,95% față de anul 2004.

4.3.3. Concluzii din analiza structurii populației ocupate civile

Participarea populației la forța de muncă, pe sexe și medii de rezidență

În anul 2008, în jud. Hunedoara, populația activă (15 ani și peste) era de 206 mii persoane, din care 192,8 mii de persoane ocupate și 13,8 mii șomeri BIM. Populația activă (15 ani și peste) a fost în anul 2008 de 206 mii persoane, în scădere cu 6,7 mii persoane față de anul 2007, și cu 3 mii persoane față de anul 2002, după cum reiese din Anexa 3c, tabelul 2. În ceea ce privește diferențele dintre genuri legate de populația activă, același tabel 2 ne evidențiază o diferență mare între bărbații ocupați (106,6 mii persoane) și femeile ocupate (86,6 mii persoane). Numărul persoanelor ocupate de gen masculin înregistrează o creștere cu 4 mii persoane față de anul 2005. În cazul populației ocupate de gen feminin în anul 2008 se constată o scădere cu 4,4 mii persoane față de 2007.

4.3.4. Concluzii din analiza comparativă pe ocupații a șomajului și locurilor de muncă vacante înregistrate la A.J.O.F.M.

În jud. Hunedoara numărul șomerilor înregistrați a scăzut de la aproximativ 57,3 mii în anul 2002 la 29,4 mii în anul 2007. Cea mai semnificativă scădere a numărului de șomeri s-a realizat în județul Hunedoara, de la aproximativ 21,3 mii în 2002 la 10,1 mii șomeri în 2007 cu o scădere semnificativă a femeilor de la 10,4 mii persoane în 2002 la 5,4 mii în 2007, dar totuși cel mai mare număr din regiune în anul 2007. Și la celelalte județe din regiune scăderea numărului de șomeri înregistrați este continuă. După cum se poate observa în anexa 3c tabelul 5, cel mai redus număr al șomerilor înregistrați l-a avut jud. Arad 4,9 mii cu 5,4 mii mai scăzut față de anul 2002. Șomajul în rândul populației feminine a Regiunii Vest, acesta a urmat o linie descendentă de la 27,6 mii femei șomere în anul 2002 la 14,7 mii femei șomere în anul 2007.

Evoluția ratei șomajului în Regiunea Vest s-a menținut constant sub rata națională. Rata șomajului în Regiunea Vest s-a diminuat de la 6,6 % în anul 2002 la 3,3 % în anul 2007. În anul 2007 după ce se observă în anexa 3c, tabelul 6 cea mai ridicată rată a șomajului din regiune a înregistrat-o jud. Caraș Severin 6,9% cu 3,6 puncte procentuale mai mult decât cea pe regiune, dar în scădere cu 2,9 % față de anul 2002. Rata șomajului în județele Arad (1,8 %) și Timiș (1,7%) este net inferioară celei din Caraș Severin (6,9%) și Hunedoara (4,7%).

Rata șomajului în rândul femeilor este mai mare în jud. Caraș Severin 5,9 % și Hunedoara 5,3 % ambele mai ridicate decât rata pe regiune 3,5%.

4.4. Implicații pentru învățământul profesional și tehnic.

Principalele tendințe identificate în ceea ce privește forța de muncă a județului Hunedoara sunt:

- creșterea numărului de întreprinzători particulari în paralel cu scăderea salariaților;
- scăderea numărului de salariați din sectorul de stat în paralel cu creșterea numărului acestora în sectorul privat;

- scăderi ale numărului de persoane ocupate au avut loc la majoritatea domeniilor, astfel în industrie și construcții, populația activă a scăzut din 1995 până în 2003 aproximativ cu 50 % (vezi statisticile Direcției județene de statistică Hunedoara) ;
- creșteri ale numărului de salariați au avut loc în următorul domeniu: administrație publică și apărare (vezi statisticile Direcției județene de statistică Hunedoara) ;
- amplitudinea fluctuațiilor intervenite în structura populației ocupate pe sectoare ale economiei naționale dovedesc rapiditatea cu care s-au operat mutațiile cel puțin din punct de vedere macroeconomic:
 - rigoarea cu care s-a operat restructurarea în sectorul industriei a antrenat o scădere semnificativă a populației active din acel sector cu 46,27%;
 - dinamismul de care a început să dea dovadă sectorul de servicii a permis absorbția unei părți crescânde a populației active (vezi statisticile Direcției județene de statistică Hunedoara);
- problematica promovării egalității șanselor în viața socială pentru ambele sexe, constituie o cerință esențială pentru societatea românească;
- în regiunea Vest persoanele active de sex feminin reprezintă 44,7% din totalul populației de sex feminin, în timp ce persoanele active de sex masculin reprezintă 55,7% din totalul populației de sex masculin;
- județul trece printr-o criză economică și socială acută;
- scăderea numărului de persoane active, pe fondul îmbătrânirii populației: grupa de vârstă 15-59 în 2003 față de 1995 a scăzut cu 9,44%, creșterea observându-se la populația peste 65 de ani, cu aproximativ 10% (vezi statisticile Direcției județene de statistică Hunedoara);
- prăbușirea siderurgiei (eșecul primei privatizări) și a mineritului;
- creșterea persoanelor angajate, de sex feminin, ca urmare a dezvoltării întreprinderilor din industria textilă și a pielăriei;
- tradiție în dezvoltarea industrială siderurgică și mecanică, minerit;
- resursele naturale (zăcăminte de cărbuni și minereuri de fier) au contribuit la industrializare în sectoarele tradiționale – minerit și siderurgie;
- reducerea absolută și relativă a populației tinere (0-14 ani) și creșterea ponderii populației vârstnice (de 60 de ani și peste) (vezi statisticile Direcției județene de statistică Hunedoara);
- ponderea populației tinere (0-14 ani) este mai scăzută față de nivelul regional și național, iar populația în vârstă de muncă (15-59 ani) este mai numeroasă;
- libera circulație a persoanelor (intrajudețean, interjudețean, intraregional);
- emigrarea populației, în căutarea unui loc de muncă, spre țările UE, America și Canada;
- zonele de restructurare și oportunitățile de afaceri în zonele defavorizate;
- creșterea numărului de întreprinzători particulari în paralel cu scăderea salariaților;
- balanța cerere-ofertă prezintă cele mai mari valori negative în cazul domeniului agricultură, vânătoare și silvicultură;
- populația județului Hunedoara este în continua scădere;
- în totalul de 7619 de întreprinderi la nivelul județului Hunedoara se observa o pondere ridicată a întreprinderilor mici (6488), din care peste 50% în domeniul comerțului și serviciilor (vezi statisticile Direcției județene de statistică Hunedoara);
- nevoia de recalificare a competențelor forței de muncă din sectoarele primar și secundar în sectorul terțiar (al serviciilor).

Influențe asupra rețelei școlare:

- În viitor rețeaua școlară va trebui să fie restructurată, deoarece populația este în scădere;
- Ordinea priorităților domeniilor de calificare se va modifica, drept urmare a dezvoltării socio-economice a județului;
- Retehnologizarea din industrie va avea următoarele influențe:
 - Dotarea corespunzătoare a laboratoarelor și atelierelor;
 - Mobilitatea personalului didactic în plan local / județean;
 - Corelarea calificărilor cu transferul de tehnologie.

- Scăderea populației duce la afectarea resurselor umane, existând un exces la anumite specializări ale personalului didactic și un deficit în alte domenii prioritare de pregătire;
- Reconvertirea personalului didactic;
- Formarea continuă a managerilor școlari;
- Formarea continuă a personalului didactic și didactic auxiliar;
- Consilierea și orientarea privind cariera vor avea o altă perspectivă;
- Adaptarea curriculum-ului în funcție de cerere și ofertă;
- Asigurarea egalității șanselor de calificare;
- Noua calitate a învățământului profesional și tehnic;
- Reintroducerea formării profesionale inițiale de nivel 2 pentru anumite calificări, după absolvirea clasei a IX-a, prin învățământul profesional de doi ani;
- Mobilitate teritorială și profesională deosebită a populației tinere și o prelungire a perioadei de instruire;
- Efectele demografice și economice se vor vedea în timp și vor atrage după sine schimbări la nivelul diferitelor subpopulații (populația școlară, populația de vârstă fertilă, populația în vârstă de muncă);
- Efectele procesului de îmbătrânire demografică asupra desfășurării vieții economice și sociale vor fi resimțite după anul 2008, când în populația de vârstă aptă de muncă vor intra generațiile, reduse numeric, născute după 1990;
- Se pot identifica principalele caracteristici ale deficitului de ocupare a forței de muncă în regiunea Vest.

Acestea sunt:

- capcana serviciilor – regiunea Vest are încă un nivel scăzut al angajării în sectorul serviciilor;
- capcana generată de gen – populația feminină ocupată este încă scăzută;
- capcana abilităților – abilitățile cerute în regiunea Vest nu corespund suportului tehnic existent;
- șomajul structural pe termen lung – aproape jumătate din cei în afara muncii sunt în șomaj de mai mult de un an;
- dezechilibrul piețelor regionale, atât în Regiunea Vest, cât și la nivel național – șomajul în regiunea Vest este concentrat în județul Hunedoara, în regiunile mai puțin dezvoltate, regiuni periferice și zone de declin industrial.

5. ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL ȘI TEHNIC DIN JUDEȚ

5.1. Indicatori de context

5.1.1. Contextul european

Europa încearcă să recupereze o criză economică severă și financiară. Rata șomajului este mare - în special în rândul tinerilor. Criza a subliniat nevoia de a reforma economiile și societățile noastre. Europa vrea să devină mai inteligentă, mai durabilă și mai inclusivă. Pentru a realiza acest lucru avem nevoie de învățământ flexibil, de înaltă calitate și de sisteme de formare care să răspundă nevoilor actuale și viitoare.

Procesul de la Copenhaga a jucat un rol crucial în creșterea gradului de conștientizare a importanței învățământului profesional și tehnic la nivelul fiecărei națiuni cât și la nivel european.

Europa 2020 oferă o imagine de ansamblu a economiei sociale de piață a Europei pentru secolul al XXI-lea. Europa 2020 propune trei priorități care se susțin reciproc:

- creștere inteligentă: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- creștere durabilă: promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;
- creștere favorabilă incluziunii: promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială. UE trebuie să definească direcția în care vrea să evolueze până în anul 2020.

În acest scop, Comisia Europeană propune următoarele obiective principale pentru UE:

- 75 % din populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani ar trebui să aibă un loc de muncă;
- 3 % din PIB-ul UE ar trebui investit în cercetare-dezvoltare (C-D);
- obiectivele „20/20/20” în materie de climă/energie ar trebui îndeplinite (inclusiv o reducere a emisiilor majorată la 30%, dacă există condiții favorabile în acest sens);
- rata abandonului școlar timpuriu ar trebui redusă sub nivelul de 10 % și cel puțin 40% din generația tânără ar trebui să aibă studii superioare;
- numărul persoanelor amenințate de sărăcie ar trebui redus cu 20 de milioane.

Între elementele, ce marchează procesele economice mondiale, se număra și problemele educaționale, gestiunea proceselor din învățământul preuniversitar. De aceea, abordarea sintetică a problematicii educaționale în România, studiata prin prisma proceselor și fenomenelor de dezvoltare economică a societății, dar și datorate necesității aderării procesului educațional preuniversitar românesc la exigențele Uniunii Europene, se evidențiază ca fiind actuale și importante.

Învățământul profesional și tehnic ar trebui să joace un rol deosebit în atingerea celor două obiective europene stabilite în domeniul educației până în 2020, și anume - de a reduce rata abandonului școlar timpuriu la mai puțin de 10% și să crească cota tinerilor de 30-34 ani care au absolvit studii superioare sau echivalentul la cel puțin 40%.

Luând în considerare prioritățile și obiectivele generale ale Strategiei Europene de mai sus-menționate s-au adoptat următoarele:

- o viziune globală pentru învățământul profesional și tehnic în 2020;
- 11 obiective strategice pentru perioada 2011-2020 pe baza acestei viziuni;
- 22 rezultate pe termen scurt la nivel național pentru primii 4 ani (2012-2015), cu indicarea sprijinului la nivelul UE;
- principii generale care stau la baza guvernării și dreptul de proprietate asupra Procesului de la Copenhaga.

Până în 2020, sistemele europene de învățământ profesional și tehnic ar trebui să fie mai atractive, relevante, orientate spre carieră, inovatoare, accesibile și mai flexibile decât în 2010, și ar trebui să contribuie la excelența și echitatea în învățarea continuă prin oferirea de:

- învățământ profesional și tehnic atractiv și inclusiv, cu profesori și formatori de înaltă calificare, metode inovatoare de învățare, infrastructuri și facilități de înaltă calitate,

căi de educație și formare cu o mai mare relevanță pe piața de formare a forței de muncă;

- învățământ profesional și tehnic inițial de înaltă calitate profesională, care este considerate ca o opțiune atrăgătoare de către cei care învață, părinți și societate în general, de aceeași valoare ca învățământul general. Învățământul profesional și tehnic inițial ar trebui să dezvolte cursanților atât competențe cheie cât și competențe profesionale specifice;
- învățământ profesional și tehnic continuu ușor accesibil și orientat spre cariera pentru angajați, angajatori, antreprenori independenți și șomeri, care facilitează atât competența de dezvoltarea carierei cât și flexibilitate;
- sisteme flexibile de învățământ profesional și tehnic, bazat pe o abordare rezultatelor învățării, care asigură flexibilitatea învățării, care permit permeabilitatea între diferitele tipuri de educație și formare profesională (educația școlară, formarea profesională, învățământul superior, educația adulților) și care răspunde pentru validarea învățării non-formale și informale, inclusiv competențele dobândite în cadrul acestor activități;
- educație și formare europeană, cu sisteme transparente de calificare care permit transferul și acumularea rezultatelor învățării, precum și recunoașterea calificărilor și competențelor și care să faciliteze mobilitatea transnațională;
- creșterea substanțială a oportunităților pentru mobilitatea transnațională a studenților și a absolvenților de învățământ profesional și tehnic;
- informație ușor accesibilă și de înaltă calitate pe tot parcursul vieții, servicii de orientare și consiliere, care formează o rețea coerentă și care să permită cetățenilor europeni să ia decizii și de a gestiona procesul de învățare și cariera profesională.

5.1.2. Contextul național

În perioada următoare, România trebuie să se racordeze la prioritățile Strategiei Europene stabilite la Copenhaga, la realizarea cărora va trebui să-și aducă propria contribuție.

Planurile de acțiune vor cuprinde în continuare măsuri privind reducerea abandonului școlar timpuriu, creșterea numărului de absolvenți ai învățământului secundar superior și participarea adulților la formare pe parcursul întregii vieți.

Șansa de ocupare a tinerilor devine puternic dependentă de competitivitatea acestora în comparație cu populația ocupată existentă.

Competitivitatea poate fi asigurată printr-un nivel de calificare cât mai ridicat, prin calificări în domenii și sectoare în dezvoltare, (în vederea ocupării unor locuri de muncă nou create) respectiv cu pondere mare în economia regională.

Sistemul educațional poate avea o contribuție majoră la reducerea șomajului, echilibrarea pieței forței de muncă, creșterea veniturilor și dezvoltarea economică. Pentru aceasta sunt necesare acțiuni prin care procesul de instruire să fie adaptat la cerințele pieței muncii și calitatea acestuia să se alinieze la nivelul european. În acest sens un element important îl reprezintă accentuarea "angajabilității" absolvenților.

În ceea ce privește țintele asumate de statele membre, de Romania în raport cu țintele europene, procentele de mai jos ne arată care sunt estimările pentru obiective realizabile în perioada stabilită.

Astfel țintele relevante pentru învățământul profesional și tehnic sunt:

- Rata de ocupare de 70% (fata de 75% EU)
- Rata de părăsire timpurie a scolii de 11,3% (fata de 10% EU)
- Cuprindere în învățământ terțiar de 26,7% (fata de 40% EU)

Politicile în domeniul educației vizează următoarele obiective prioritare ce decurg din țintele europene:

1. Realizarea în practică a învățării de-a lungul vieții și a mobilității;
2. Îmbunătățirea calității și a eficienței educației și formării;
3. Promovarea echității, a coeziunii sociale și a cetățeniei active;
4. Stimularea creativității și a inovării, inclusiv a spiritului întreprinzător, la toate nivelurile de educație și de formare.

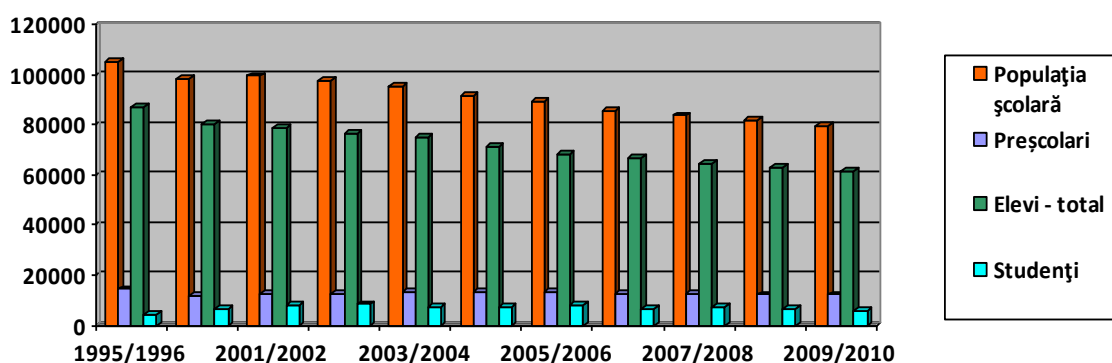
5.2. Indicatori de context specifici

5.2.1. Contextul demografic și populația școlară

Pentru a asigura **creșterea competitivității** județului Hunedoara vizată prin documentele strategice de planificare, o sarcina importantă revine investițiilor în capitalul uman, în general formării profesionale și în cadrul acesteia formării inițiale prin învățământul profesional și tehnic.

Distribuția geografică a rețelei arată o concentrare mai ales în orașe ceea ce devine și mai evident dacă reprezentăm această distribuție în numărul de locuri oferite în diferitele zone.

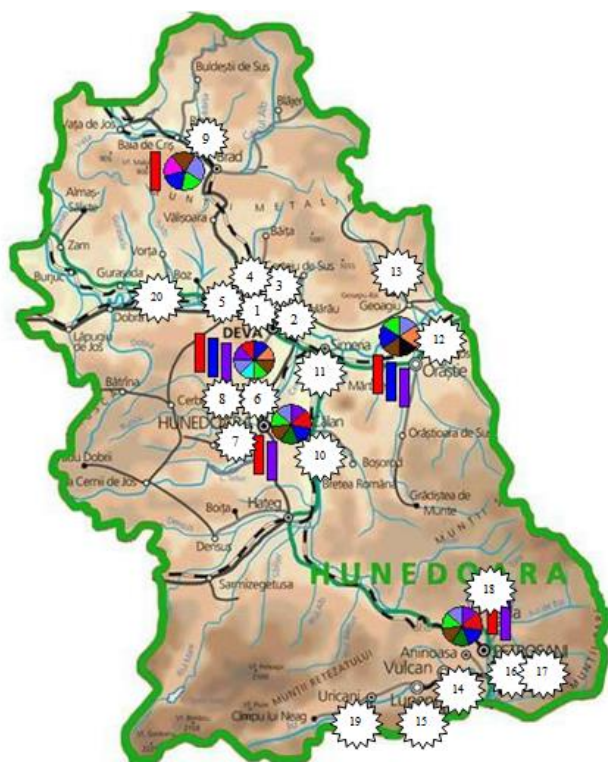
Fig.5.1. Evoluția populației școlare

Sursa: INSS - Direcția Județeană de Statistică a Județului Hunedoara

O mare concentrare a ofertei există în orașul reședință de județ Deva și în municipiul Hunedoara. Cauzele acestei distribuții neuniforme sunt diverse și istorice (atractivitatea orașelor cu șanse mai mari de ocupare, cu un mod de viață mai atractiv pentru tineri).

Fig.5.2. Distribuția calificărilor pe zone geografice

LICEU TEHNOLOGIC	DOMENII
-TEHNIC	-ELECTRONICA ȘI AUTOMATIZĂRI -ELECTRIC -MECANICĂ -CONSTRUCȚII, INSTALAȚII ȘI LUCRĂRI PUBLICE -INDUSTRIA TEXTILĂ ȘI PIELĂRIEI -INDUSTRIA ALIMENTARĂ -CHIMIE INDUSTRIALĂ -FABRICAREA PRODUSELOR DIN LEMN
-SERVICII	-TURISM ȘI ALIMENTAȚIE PUBLICĂ -COMERȚ -ECONOMIC
-RESURSE NATURALE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI	-SILVICULTURA

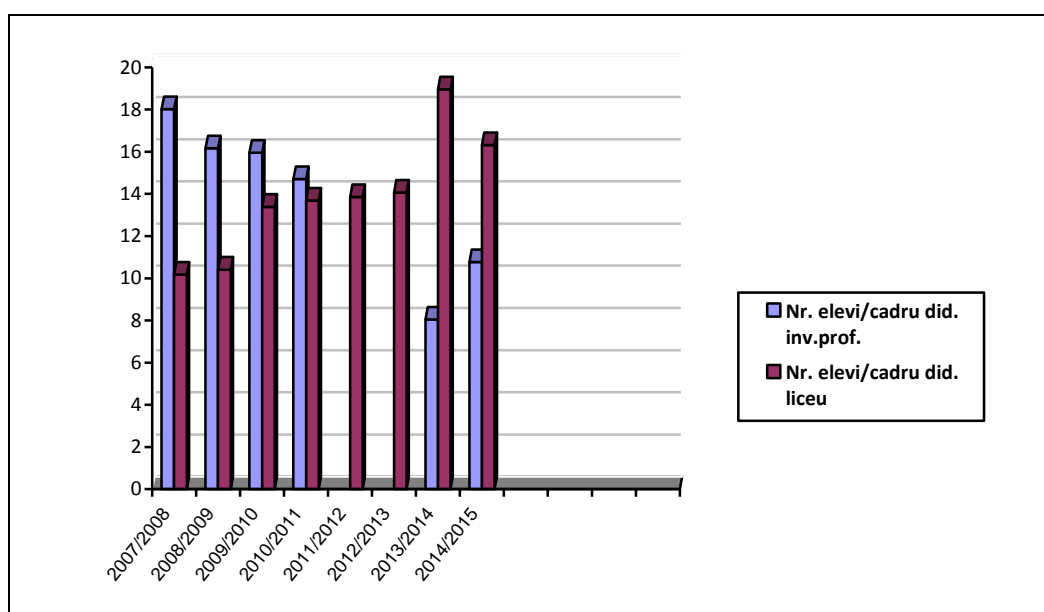
Și la nivel regional se constată o ușoară variație a populației școlare cuprinsă în toate formele de învățământ. În ceea ce privește numărul de elevi cuprinși în învățământul preuniversitar se poate constata o scădere a numărului de elevi în perioada 2000-2011 și a avut loc o creștere a numărului de elevi cuprinși în învățământ în aceeași perioadă. Așadar, chiar dacă populația școlară a fost în scădere tendința a fost de continuare a studiilor la un nivel superior mai accentuată în ultima perioadă.

5.3. Indicatori de intrare

5.3.1. Numărul de elevi care revin unui cadru didactic

După o ușoară creștere a numărului de cadre didactice din învățământ, din 1999 până în prezent a scăzut numărul de posturi în învățământul preuniversitar în special, iar cele din învățământul universitar au avut o ușoară creștere datorită creșterii numărului de studenți.

Fig.5.3. Evoluția numărului de elevi pe cadru didactic

Numărul de elevi / cadru didactic în învățământul preuniversitar prezintă variații foarte mari pentru diferitele nivele de învățământ (*Anexa 6.c. Educație*). Acest indicator este necesar să fie calculat și analizat la nivel de județ, importanța fiind deosebită în condițiile descentralizării învățământului, și proiectarea bugetelor locale.

Este de așteptat ca procesul de descentralizare să aducă un progres în privința utilizării eficiente a resurselor existente. Soluțiile vor putea fi găsite la nivel local, respectând condițiile specifice în care funcționează diferitele unități școlare.

5.3.2. Resursele umane din ÎPT

Ponderea personalului calificat în sistemul TVET ne arată că titularii sunt într-o proporție de 70,77% profesori și 59,79%, maiștri instructori, la care se mai adaugă personalul suplinitor dar calificat (aproximativ 28,63% profesori și 40,21% maiștri instructori) și încă personalul suplinitor și necalificat (aproximativ 0,60 % profesori și 0% maiștri instructori) (*Anexa 6.d. Educație*).

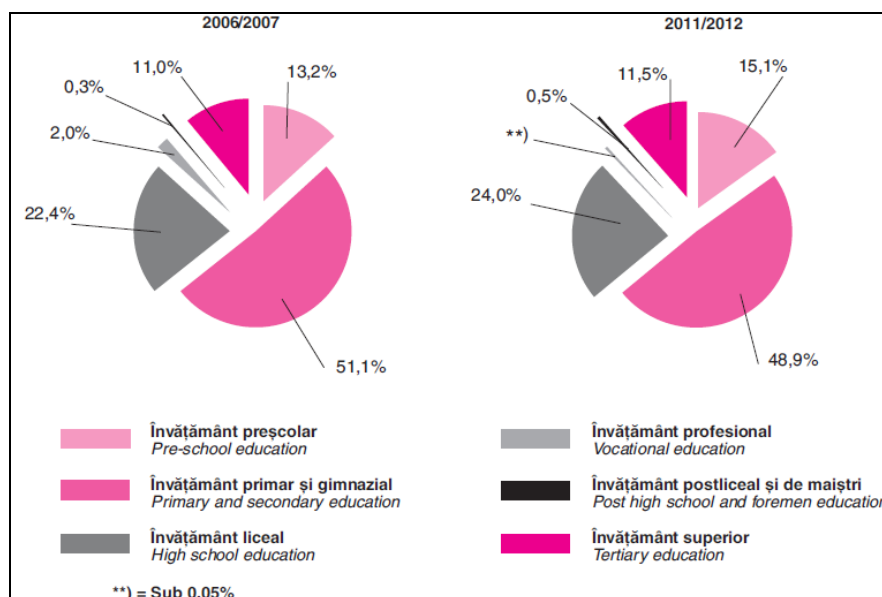
Resursele umane reprezentând 40 % din personal (în afara celor calificați și titulari) vor avea nevoie de intervenții de dezvoltare a abilităților și de motivarea lor pentru a desfășura o activitate de foarte bună calitate. Dar și cei titulari și calificați au nevoi de formare pe de o parte pentru a-și păstra competențele pe care le dețin, dar și de a asigura o continuă dezvoltare

personală, astfel încât să se asigure o armonie între dezvoltarea mediului socio-economic și nivelul de performanțe ale personalului din TVET.

Măsuri de intervenție realizate în parteneriat cu agenții economici, cu stagii de formare la partener sunt necesare pentru un sistem TVET de calitate. Având în vedere tendința de descreștere a populației școlare există și pericolul de disponibilizare a personalului calificat.

Formarea resurselor umane din sistem trebuie să vizeze și aspecte legate de prevenirea/ micșorarea abandonului școlar și creșterea ratei de cuprindere în sistem pentru toate nivelurile.

Fig. 5.3.1. Personal didactic pe niveluri de educație la nivel național

Sursa: INS 2012

Dacă în ultimii trei ani s-a reușit o adaptare a ofertei TVET la cerere, în termeni de ponderi, atunci pentru perioada care urmează atenția trebuie să se îndrepte către valorile absolute ale cifrelor de școlarizare.

DENUMIREA UNITĂȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT	SPECIALIZAREA, DOMENIUL PREGĂTIRII DE BAZĂ
Liceul Teoretic „Teglas Gabor” Deva	- TURISM ȘI ALIMENTAȚIE PUBLICĂ
Colegiul Tehnic „Transilvania” Deva	- ELECTRONICĂ ȘI AUTOMATIZĂRI - ELECTRIC - MECANICĂ -TEHNICI POLIGRAFICE -TRANSPORTURI -INFORMATICA
Liceul Tehnologic „Grigore Moisi” Deva	-ECONOMIC -COMERȚ -TURISM ȘI ALIMENTAȚIE PUBLICĂ -ESTETICĂ ȘI IGIENA CORPULUI OMENESC -RESURSE NATURALE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI -FABRICAREA PRODUSELOR DIN LEMN -ELECTRIC
Colegiul Tehnic Energetic „Dragomir Hurmuzescu” Deva	- ELECTRONICĂ ȘI AUTOMATIZĂRI - ELECTRIC - MECANICĂ - CONSTRUCȚII, INSTALAȚII ȘI LUCRĂRI PUBLICE - INDUSTRIA TEXTILĂ ȘI PIELĂRIE - ESTETICA ȘI IGIENA CORPULUI OMENESC - TRANSPORTURI

DENUMIREA UNITĂȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT	SPECIALIZAREA, DOMENIUL PREGĂTIRII DE BAZĂ
	- ENERGETICĂ
Colegiul Economic „Emanuil Gojdu” Hunedoara	- TURISM ȘI ALIMENTAȚIE PUBLICĂ - COMERȚ - ECONOMIC
Colegiul Tehnic „Matei Corvin” Hunedoara	- ELECTRONICĂ ȘI AUTOMATIZĂRI / TEHNIC - ELECTRIC / TEHNIC - MECANICĂ / TEHNIC - CONSTRUCȚII, INSTALAȚII ȘI LUCRĂRI PUBLICE / TEHNIC
Liceul Tehnologic „Constantin Bursan” Hhunedoara	-MECANICĂ -CONSTRUCȚII, INSTALAȚII ȘI LUCRĂRI PUBLICE -ELECTROMECHANICĂ -ELECTRONICĂ AUTOMATIZĂRI -RESURSE NATURALE SI PROTECTIA -MEDIULUI.
Liceul Tehnologic „Crișan” Crișcior	-MECANICĂ -ELECTROMECHANICĂ -RESURSE NATURALE SI PROTECTIA -MEDIULUI. INDUSTRIA ALIMENTARA -SERVICII -TRANSPORTURI -TURISM SI ALIMENTATIE PUBLICĂ
Liceul Tehnologic „Ovid Densușianu” Călan	- ELECTRIC - MECANICĂ - CONSTRUCȚII, INSTALAȚII ȘI LUCRĂRI PUBLICE - INDUSTRIE TEXTILĂ ȘI PIELĂRIE
Colegiul Tehnic de Transport Feroviar „Anghel Saligny” Simeria	-ELECTROMECHANICA -MECANICA
Liceul Tehnologic „Nicolaus Olahus” Orăștie	-MECANICĂ -CHIMIE INDUSTRIALĂ -RESURSE NATURALE ȘI PROTECȚIA -MEDIULUI -INFORMATICĂ -ESTETICA ȘI IGIENA CORPULUI OMENESC -COMERȚ
Colegiul Tehnic Agricol „Alexandru Borza” Geoagiu	-ECONOMIC/ SERVICII -AGRICULTURĂ -RESURSE NATURALE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI -SILVICULTURA -INDUSTRIE ALIMENTARĂ - TURISM ȘI ALIMENTAȚIE PUBLICĂ
Colegiul Tehnic „Mihai Viteazu” Vulcan	-MECANICA / TEHNIC -ELECTROMECHANICA / TEHNIC -ELECTRIC/ TEHNIC -ELECTRONICA-AUTOMATIZARI/TEHNIC -INDUSTRIA TEXTILA SI PIELARIE/ TEHNIC
Liceul Tehnologic Lupeni	-TURISM ȘI ALIMENTAȚIE/SEVICII -MECANICĂ/TEHNIC -INDUSTRIE TEXTILĂ ȘI PIELĂRIE/TEHNIC -ELECTROMECHANICĂ/TEHNIC -INFORMATICĂ/TEHNIC -MINIER,PETROL ȘI GAZE/TEHNIC
Colegiul Economic „Hermes” Petroșani	ECONOMIC TURISM SI ALIMENTATIE PUBLICĂ COMERT/ SERVICII

DENUMIREA UNITĂȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT	SPECIALIZAREA, DOMENIUL PREGĂTIRII DE BAZĂ
Colegiul Tehnic „Dimitrie Leonida” Petroșani	-MECANICĂ/TEHNIC -ELECTRONICA AUTOMATIZARI/TEHNIC -CONSTRUCTII, INSTALATII SI LUCRARI PUBLICE/TEHNIC -INDUSTRIE TEXTILA SI PIELARIE/ TEHNIC -ESTETICA SI IGIENA CORPULUI OMENESC/SERVICII -ELECTRIC/TEHNIC -MINIER, PETROL SI GAZE/TEHNIC
Colegiul Tehnic „Constantin Brâncuși” Petrița	-SILVICULTURĂ/RESURSE NATURALE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI -CONSTRUCȚII, INSTALAȚII ȘI LUCRĂRI PUBLICE/TEHNIC -ELECTROMECHANICĂ/TEHNIC -MECANICĂ/TEHNIC -ECONOMIC/SERVICII -COMERȚ -SERVICII
Liceul Tehnologic „Retezat” Uricani	-TURISM ȘI ALIMENTAȚIE/ SERVICII -FABRICAREA PRODUSELOR DIN LEMN/ TEHNIC -TURISM ȘI ALIMENTAȚIE/ OSPĂȚAR (CHELNER) VÂNZĂTOR ÎN UNITĂȚI DE ALIMENTAȚIE
Colegiul Național „I.C. Brătianu” Hațeg	-TURISM SI ALIMENTATIE/ TEHNOLOGIC

Deoarece ritmul de adaptare a fost ales unul lent (pentru a proteja sistemul de schimbări bruște, și a lăsa timp pentru pregătirea personalului) efectele se vor resimți în aceasta perioada când va fi necesar să facă față la modificări radicale în cazurile de extrem. Detalii la tabelul cu prognoze ale cifrelor de școlarizare.

5.3.3. Resurse materiale și condiții de învățare

Situația resurselor materiale (*Anexa 15, Educație*) ale unităților școlare influențează în mare măsură calitatea ofertei, în mod direct dar și indirect. Nivelul de dotare a atelierelor și laboratoarelor școlare a fost ușor îmbunătățit în proporție de 20% prin programul de achiziție materiale didactice pentru laboratoarele de chimie fizică biologie, săli de sport, bibliotecă, laboratoare de informatică. Totuși dotarea atelierelor nu este în concordanță cu cerințele pieței, și nu permite dezvoltarea de competențe ale absolvenților, astfel încât aceasta să asigure o inserție profesională imediată. Excepție de la această situație constituie unit. școlare care au beneficiat de asistența programelor PHARE TVET, prin care s-a reușit ameliorarea stării de infrastructură și dotarea laboratoarelor și a atelierelor pentru domeniile de calificare prioritare ale școlilor.

Lista unităților TVET care au beneficiat de asistență prin Programul PHARE:

Nr. crt.	Unitatea de învățământ	Proiect PHARE	Domenii care au beneficiat de asistență prin proiect
1.	Colegiul Tehnic “Dimitrie Leonida” Petroșani	PHARE RO 9405	Mecanica, Electromecanică
2.	Colegiul Tehnic "Matei Corvin" Hunedoara	PHARE RO 9405 PHARE 2001, 2003	Mecanica, Electromecanică, Electric Electronică și automatizări.,
3.	Colegiul Tehnic "Mihai Viteazul" Vulcan	PHARE 2001, 2003	Electric, Mecanic, Electromecanic, Textile si pielărie, Electronică și automatizări
4.	Colegiul Tehnic de Transport Feroviar "Anghel Saligny" Simeria	PHARE 2001, 2003	Electromecanic, Mecanic, Construcții și lucrări publice, Electric
5.	Grupul Școlar "Nicolaus Olahus" Orăștie	PHARE 2001, 2003	Chimie industrială, Mecanic, Electric, Textile pielărie, Resurse naturale și protecția mediului

Este necesar ca aceste unități școlare să-și păstreze oferta în domeniile de calificare,

pentru care pot oferi condiții de excepție pentru dezvoltarea deprinderilor profesionale, și să se asigure o promovare a ofertei acestora la nivel regional, permițând și mobilitatea tinerilor chiar în timpul formării, pentru a obține o calificare dorită și la un nivel ridicat.

Lipsa dotărilor și a infrastructurii unităților școlare poate fi invocată des ca o scuză împotriva schimbării structurii calificărilor; este doar o scuză de neacceptat, în situația în care nici dotările existente nu sunt la nivelul minim necesar pentru o calificare de calitate, pentru domeniile tradiționale ale unităților școlare. Astfel rezistența la schimbare a resurselor umane se îmbină cu argumente de ordin material, iar oferta rămâne mult în urma cerințelor pieței pentru mai multe domenii de calificare. O schimbare în acest sens a fost produsă de procesul de acreditare a școlilor conform procedurilor ARACIP, pentru noile calificări propuse de unități școlare.

În vederea compensării lipsei de dotare și pentru a facilita tranziția tinerilor de la școala la piața muncii, parteneriatele locale ale unităților școlare cu angajatorii sunt esențiale. De asemenea, trebuie avut în vedere oportunitățile existente prin Fondul Social European în special componenta de dezvoltare a resurselor umane.

La nivelul județului Hunedoara există în implementare un proiect finanțat prin FSE pentru asigurarea practicii elevilor la agenții economici pentru o mai bună integrare a acestora pe piața muncii, proiectul cu titlul „Parteneriat activ pe piața muncii”, proiect implementat la 18 unități de învățământ profesional și tehnic din 21 existente.

5.4. Indicatori de proces

5.4.1. Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în ÎPT

În județul Hunedoara există Consiliul Local pentru Dezvoltarea Parteneriatului Social pentru învățământul profesional și tehnic, care are un rol activ și își îndeplinește rolul consultativ pentru Inspectoratul Școlar Județean, în ceea ce privește monitorizarea implementării PLAI și PAS, pentru stabilirea planului de școlarizare și nu în ultimul rând în implicarea în implementarea diverselor proiecte educaționale ale unităților de învățământ profesional și tehnic din județul Hunedoara.

În județul Hunedoara, CLDPS Hunedoara are statut de organizație cu personalitate juridică, nonguvernamentală (din 2009), nonprofit, această modificare de statut s-a realizat datorită multitudinilor de oportunități existente în vederea accesării de finanțări nerambursabile și cu scopul consolidării capacității instituționale a acestui organism, la propunerea membrilor acestora și cu sprijinul Inspectoratului Școlar al Județului Hunedoara.

Între Consorțiul Regional Vest și cele 4 CLDPS - uri existente la nivel județean, există o cooperare constantă și un flux de informații care permite actualizarea documentelor strategice la nivel regional și județean.

Din anul 2011 Consorțiul Regional Vest a devenit organizație cu personalitate juridică, nonprofit, cu o nouă denumire și anume Consorțiul Regional pentru Învățământ și Ocupare Vest (CRIO-Vest), care a derivat din scopul înființării ei ca asociație.

5.4.2. Asigurarea calității în ÎPT

Alături de asigurarea accesului la educație, de dobândirea unui nivel ridicat de calificare, relevanța și calitatea pregătirii celor care învață devine semnificativă. În acest context, asigurarea calității în învățământul profesional și tehnic capătă alte valențe și implică noi roluri instituționale.

Adoptarea Legii nr. 87/2006 privind asigurarea calității educației a creat cadrul instituțional legal pentru dezvoltarea și implementarea mecanismelor de asigurare a calității în educație, la nivel de sistem și la nivel de furnizor. Au avut loc importante dezvoltări în domeniul normativ, prin extinderea cadrului legislativ și în cel operațional, prin crearea unor instrumente în domeniul evaluării și asigurării calității.

Pentru învățământul profesional și tehnic, Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic a elaborat Cadrul Național de Asigurare a Calității în învățământul profesional și tehnic, care constă în ansamblul de metodologii, acțiuni, măsuri și instrumente prin care se particularizează Cadrul Național de Asigurare a Calității Educației la

cerințele specifice legate de formarea profesională inițială. CNAC în învățământul profesional și tehnic respectă în totalitate prevederile Legii 87/2006, precum și metodologiile și instrumentele dezvoltate de ARACIP.

Asigurarea calității în învățământul profesional și tehnic are ca element principal autoevaluarea. La nivelul școlii, autoevaluarea este completată de monitorizarea internă a calității educației și formării profesionale. Procesele externe de asigurare a calității în ÎPT sunt coordonate de inspectoratele școlare și de ARACIP. Prin inspecțiile de monitorizare externă a calității și de validare a raportului de autoevaluare, reprezentanții inspectoratelor școlare îndrumă și sprijină școlile în procesul de asigurare a calității, verifică modul în care sunt respectate cerințele de calitate și formulează propuneri de îmbunătățire a calității. Procesele de autorizare și acreditare pentru fiecare program de calificare profesională, precum și evaluarea externă periodică a calității educației și formării profesionale oferite de școli sunt coordonate de ARACIP.

Calitatea în educație este asigurată prin următoarele procese: planificarea și realizarea efectivă a rezultatelor așteptate ale învățării, monitorizarea rezultatelor, evaluarea internă a rezultatelor, evaluarea externă a rezultatelor și prin îmbunătățirea continuă a rezultatelor în educație.

Este important de menționat însă că se înregistrează un decalaj semnificativ între unitățile de învățământ profesional și tehnic asistate prin diverse programe și acelea încă neasistate. Oricâtă coerență ar avea mecanismele adoptate, rolul profesorilor rămâne crucial, calitatea trebuie în primul rând asigurată și îmbunătățită la nivelul relației educaționale fundamentale, cea dintre profesor și elev. Rămâne în continuare o provocare încrederea elevilor și angajatorilor în învățământul profesional și tehnic, precum și a învățământului universitar în învățământul liceal tehnologic.

5.4.3. Serviciile de orientare și consiliere

În procesul de planificare a ofertei educaționale este necesar să se respecte cerințele viitoare ale pieței forței de muncă, corelate cu aspirațiile individuale ale tinerilor. În vederea obținerii unei imagini cât mai cuprinzătoare despre opțiunile elevilor, la nivelul regiunii se organizează diferite sondaje în rândul elevilor, înaintea momentului de decizie a orientării profesionale.

Opțiunile odată cunoscute, pot influența oferta unităților școlare, iar apoi prin activitățile de consiliere și orientare pentru carieră se poate ajunge la o situație în care să fie satisfăcute în cea mai mare măsură dorințele părților implicate în acest proces (piața muncii, angajatorii și elevii ca viitorii angajați).

Studiul privind "Opțiunile elevilor de clasa a VIII-a" s-a realizat în perioada 05.11.2013 - 26.11.2013 de către CJRAE Hunedoara- CJAP, având ca scop principal identificarea opțiunilor elevilor de clasa a VIII-a din școlile hunedorene.

În paralel, s-a urmărit și surprinderea motivației care a stat la baza acestor opțiuni, sursele de informare cu privire la unitățile de învățământ liceal ale elevilor, precum și tendința de migrare a acestora de la o zonă geografică la alta, de la o unitate școlară la alta.

Studiul a utilizat un interviu structurat pe baza chestionarului SOE8 2014 conceput de CJRAE Hunedoara - CJAP. Lotul de subiecți totalizează un număr de 3709 de elevi de clasa a VIII-a din toate școlile hunedorene.

Dintre elevii intervievați:

- 3693 își declară intenția de a-și continua studiile, reprezentând 99%;
- 16 elevi își declară intenția de a nu continua studiile din diverse motive, reprezentând 0,4% (cu 0,3% mai puțin decât anul precedent).

Dintre elevii intervievați:

- 3650 de elevi (98,4%) și-au declarat prima opțiune în alegerea liceului;
- 3393 de elevi (91,4%) și-au declarat a doua opțiune în alegerea liceului;
- 3120 elevi (84,1%) și-au declarat a treia opțiune în alegerea liceului ;
- 59 elevi (1,61%) au declarat că sunt indeciși.

Se observă o scădere a opțiunilor pentru învățământul profesional și tehnic, ponderea opțiunilor elevilor din clasa a VIII-a fiind de 35,94%, în scădere cu aproape 2 procente, față de anul precedent, când a fost 37,88%.

Analizând opțiunile înregistrate ale elevilor (Anexa 22, educație), putem constata că acestea nu arată diferențe mari între zone geografice, și nici modificări semnificative nu se observă de-a lungul anilor supuși analizei.

Totuși se observă o scădere a opțiunilor pentru învățământul profesional și tehnic în județul Hunedoara.

Filiera teoretică		Filiera tehnologică			Filiera vocațională				Total
Profil uman	Profil real	Profil tehnic	Profil servicii	Profil resurse	Profil teologic	Profil sportiv	Profil pedagogic	Profil arte	
897	1109	662	566	85	4	131	42	98	3594
2006		1313			275				

Fig.5.4. Ponderile opțiunilor elevilor pe filiere educaționale

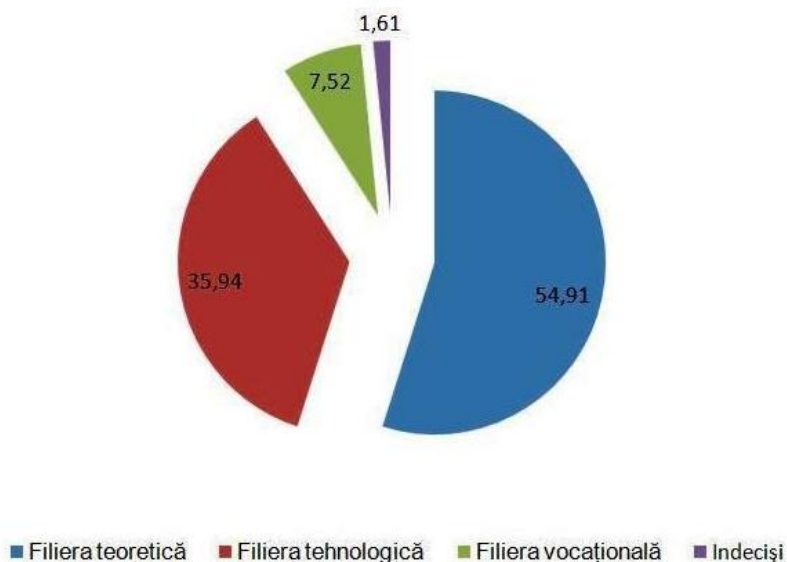
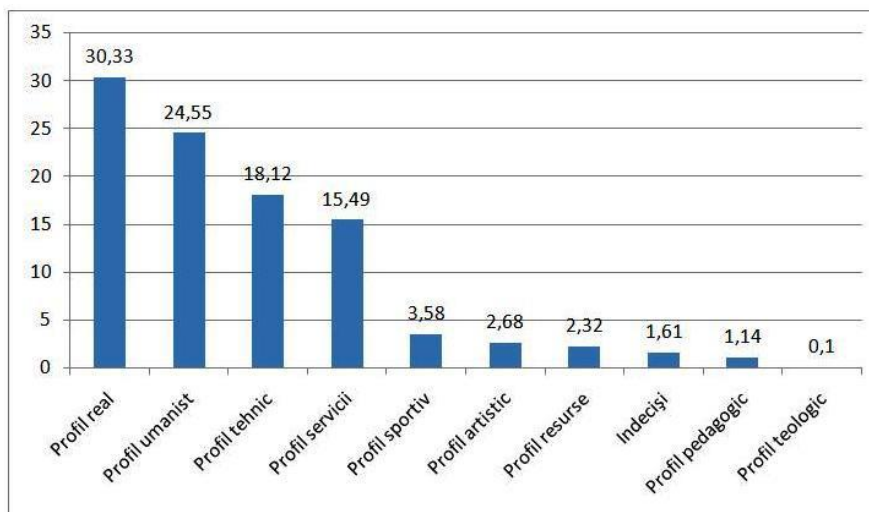

Fig.5.5. Ponderile opțiunilor elevilor pe profile

Una dintre preocupările celor responsabili cu planificarea educației o constituie ponderea deloc de neglijat a celor nehotărâți. Acești tineri fără o orientare corectă vor opta pentru o rută oarecare, fără să fie motivați, ceea ce înseamnă că pornesc pe un traseu de calificare fără chemare, astfel fără a avea șanse reale pentru o carieră profesională de succes.

Consilierea și orientarea trebuie să se concentreze și pe dezvoltarea abilităților de învățare de-a lungul vieții, iar în pregătirea tinerilor pentru o carieră este necesar să se pornească de la paradigma „o primă calificare, va fi urmată de specializări, perfecționări și recalificări pentru mai multe ocupații”, în funcție de cererea în continuă schimbare a pieței.

5.5. Indicators de ieșire

5.5.1. Rata netă de cuprindere în sistemul de educație și formare profesională

În ceea ce privește **Rata netă de cuprindere în învățământ** (Anexa 6f-1 Educație) există date centralizate pe nivele de învățământ.

Concluziile pe care le putem schița după analiza datelor centralizate:

- Rata netă de cuprindere a scăzut din anul 2004 și continuă scăderea până în 2010.
- Cu cât înaintăm pe paliere mai înalte de școlarizare cu atât rata de cuprindere este mai mică;
- Diferențele dintre ratele nete de cuprindere în învățământ pentru mediul rural și ratele nete de cuprindere în învățământ pentru mediul urban sunt mari și nejustificate decât prin abandon școlar, pentru toate nivelele de învățământ;
- Rata netă de cuprindere în învățământul obligatoriu din județul Hunedoara, este mică în raport cu rata netă de cuprindere în învățământul obligatoriu din Europa.

5.5.2. Grad de cuprindere în învățământ (rata specifică de cuprindere școlară pe vârste)

Rata de cuprindere în învățământ calculată pentru Regiunea Vest arată valori cu o ușoară tendință de creștere de la 65% la 68%, îngrijorător fiind nivelul scăzut de cuprindere.

Îngrijorătoare este diferența de 35-32% de copii care nu sunt cuprinși în învățământ, având în vedere efectele pe termen lung. Acești copii sunt expuși unui viitor în care nu vor avea un loc de muncă sau vor avea locuri de muncă slab remunerate. Astfel sunt imperios necesare măsuri care să ducă la creșterea ratei de cuprindere în învățământ.

Nu există diferențe mari pentru raportul masculin – feminin, însă pentru relația urban-rural diferența este mare, de peste 20% la începutul perioadei de analiză, și arată o tendință de creștere depășind 37% pentru ultimul an din perioada aleasă.

Creșterea diferenței dintre rata de cuprindere în urban și rural este încă un semn al ofertei subdimensionate pentru mediul rural. Creșterea ratei de cuprindere în urban înseamnă că sunt oferite posibilități de educație în mediul urban, însă efortul de a suporta costurile unei școlarizări în mediul urban pentru cei care provin din rural este din ce în ce mai dificil de suportat.

Aceste date ne arată necesitatea unor măsuri imediate și consistente care să crească rata de cuprindere în învățământ a copiilor din mediul rural.

Doar pentru învățământul primar avem situații de excepție în care (în trei ani școlari) rata de cuprindere pentru mediul rural este mai mare decât pentru mediul urban. Oscilațiile mari de la un an la celălalt cu inversiuni de situații cer o analiză detaliată a fenomenelor cauză.

Rata de cuprindere a elevilor calculată pentru *învățământul obligatoriu* este în jurul valorii de 80%, cu valori puțin peste 90% pentru mediul urban și sub 70% pentru mediul rural. Aceste valori, nepermis de mici, cer identificarea unor măsuri de intervenție rapidă pentru a asigura caracterul obligatoriu pentru aceasta formă de învățământ.

Trebuie luate în vedere oportunitățile oferite de Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane, în a finanța măsuri concepute special pentru învățământul obligatoriu și pentru reducerea abandonului.

În cazul *învățământului secundar inferior* ne surprind valorile apropiate de 100% sau chiar peste 100%, aparent paradoxale pentru rata de cuprindere, în mediul urban. Datele

surprinse în graficul de mai jos cu privire la Rata de cuprindere în învățământul secundar inferior, defalcat pe mediul rural/urban ne arată că Rata de cuprindere în rural scade, în timp ce Rata de cuprindere în mediul urban se menține constantă.

Concluziile sunt următoarele:

- în mediul rural abandonul este mare și este dublat de o plecare a tinerilor către oraș;
- abandonul școlar există și în mediul urban, doar că acesta este compensat de migrația către oraș a tinerilor din mediul rural.

Pentru *învățământul secundar superior* rata de cuprindere arată o ușoară creștere în perioada analizată de la 45% la 54%, însă valorile sunt departe de nivelul de cuprindere stabilit prin benchmark-ul european aferent, de 85%. Diferența dintre mediul urban și cel rural este și mai mare, dar nici pentru mediul urban nu avem valori apropiate de ținta europeană, în condițiile în care la acest nivel școlarizarea se realizează mai ales în mediul urban.

Ca o concluzie putem sublinia necesitatea sprijinirii familiilor care întâmpină dificultăți în privința accesului copiilor la educație, fie că acestea sunt de ordin material sau sunt tributari lipsei de educație.

Putem concluziona că rata de cuprindere are valori mici, valorile scad odată cu creșterea nivelului de educație, scăderea fiind critică pentru mediul rural.

5.5.3. Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED

Rata de abandon școlar (Anexa 6.h)

- în Regiune rata de abandon școlar în învățământul primar și gimnazial arată o tendință de creștere, de la 1,0 la valoarea de 2,1 (rata de abandon calculată pentru un an școlar);
- pentru învățământul liceal și profesional valorile sunt mai mari și sunt cuprinse între 3,3 și 4,9 anual.

Este de reținut că pentru fiecare categorie rata de abandon regional are valori care le depășesc pe cele calculate la nivel național. În privința mediului urban – rural raportul variază fără vreo regularitate, iar rata calculată pentru sexul masculin o depășește pentru fiecare categorie pe cea pentru sexul feminin.

Subliniem faptul că una din cauzele abandonului școlar din Regiunea Vest poate fi plecarea părinților în străinătate la lucru. Din acest motiv elevii rămân nesupravegheați sau la un moment dat părăsesc școala pentru a-și urma părinții. Măsuri pentru situații de abandon și pentru prevenire trebuie prevăzute, în mod obligatoriu.

5.5.4. Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED

În ceea ce privește elevii cuprinși în sistem, un indicator accesibil este rata de absolvire:

Pentru județul Hunedoara valorile se situează constant sub cele din județele Caraș-Severin și Arad, sub 90%.

Deși aparent avem de a face cu valori relativ mari ale ratei de absolvire (peste 80% pentru învățământul gimnazial și de peste 90% pentru învățământul liceal), dacă corelăm acest indicator cu rata de cuprindere, atunci constatăm că pe lângă elevii pe care nu am reușit să-i cuprindem în învățământul obligatoriu, din cei înscriși mai înregistrăm pierderi suplimentare, de până la 20%, care nu vor absolvi.

5.5.5. Rata de succes

Analizând **Rata de succes (Anexa nr. 6j Educație)** la examenele naționale (Testele naționale după terminarea clasei a VIII-a și examenul de bacalaureat) putem observa că în județ rezultatele mai ales în ultimii doi ani arată variații puternice mai ales la bacalaureat.

În ultimii doi ani examenul de bacalaureat a verificat și gradul de dezvoltare a competențelor cheie și specifice (pe profiluri de licee).

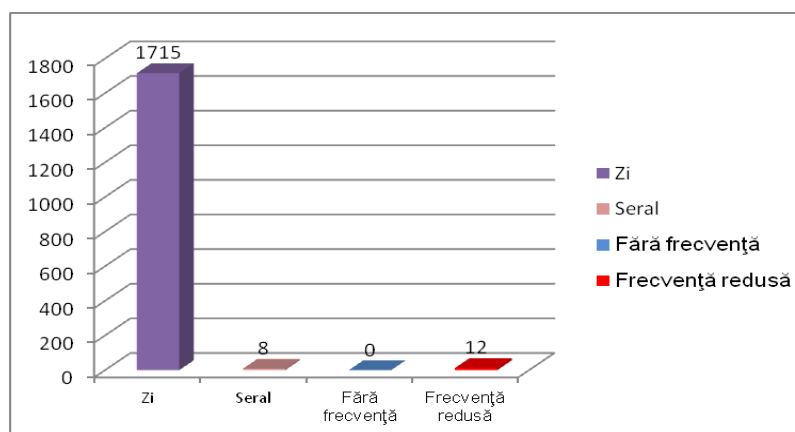
Promovabilitatea înregistrată la examenul de bacalaureat din județul Hunedoara în anul 2014, este de 57,18%, mai mult cu circa 3,93% față de anul precedent, ceea ce denotă un progres în ceea ce privește rata de promovabilitate a examenului de bacalaureat.

Rezultate înregistrate la examenul de bacalaureat 2014 după contestații este prezentat în tabelul de mai jos:

Anul	Număr de elevi înscriși	Număr de elevi prezenți	Număr de elevi eliminați	Număr de elevi neprezenți	Promovabilitate		
					Nr. elevi		% promovabilitate
					Promovați	Nepromovați	
2012	5145	4599	20	546	1735	2844	37,73%
2013	4956	4453	3	500	2373	2080	53,25%
2014	3818	3515	11	292	2010	1505	57,18%

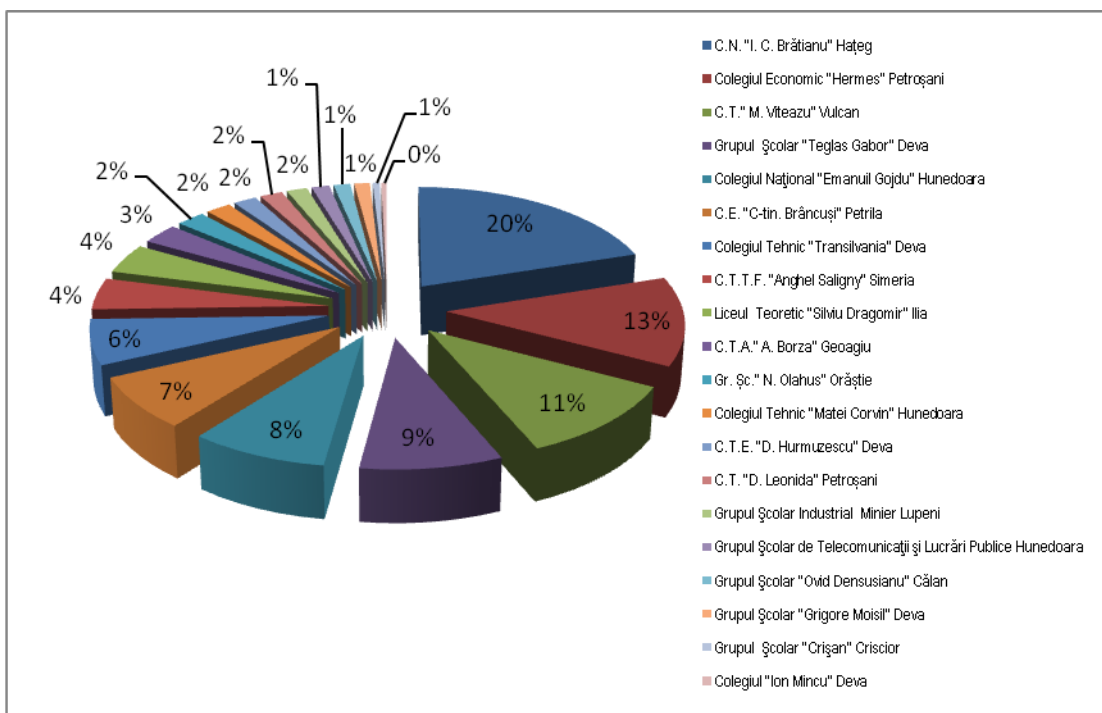
Promovabilitatea pe forme de învățământ este prezentată în graficul de mai jos:

Fig.5.5. Promovabilitatea pe forme de învățământ

Promovabilitatea la bacalaureat pe unități de învățământ profesional și tehnic este prezentată în diagrama de mai jos:

Fig.5.6. Promovabilitatea la Bacalaureat 2012 pe unități de învățământ profesional și tehnic

5.5.6. Rata de tranziție la următorul nivel de educație

Rata de tranziție (Anexa nr. 6g Educație) de la gimnaziu la liceu și învățământ profesional arată variații de la an la an, valorile fiind cuprinse între 92% și 97%, pentru anii luați în considerare. Diferențe mari se pot observa însă în ceea ce privește raportul dintre liceu și învățământ profesional, care este într-un raport de 1 la 2 pentru județul Hunedoara, în favoarea învățământului liceal.

Indicatorii prezentați anterior oferă imaginea unui sistem care asigură cuprinderea elevilor, și o rată de tranziție pentru continuarea studiilor ridicată, cu rate de succes și de absolvire foarte mari.

Aceste rezultate însă trebuie analizate împreună cu informațiile oferite de calculele efectuate pentru cohorte de tineri, de 4 ani, urmăriți de-a lungul perioadei de școlarizare.

Se recomandă creșterea ratelor de tranziție în ciclul superior al liceului, inclusiv prin ofertă de pregătire în învățământul seral în sprijinul celor care se angajează după nivelul 1 și 2 de calificare și doresc să continue studiile.

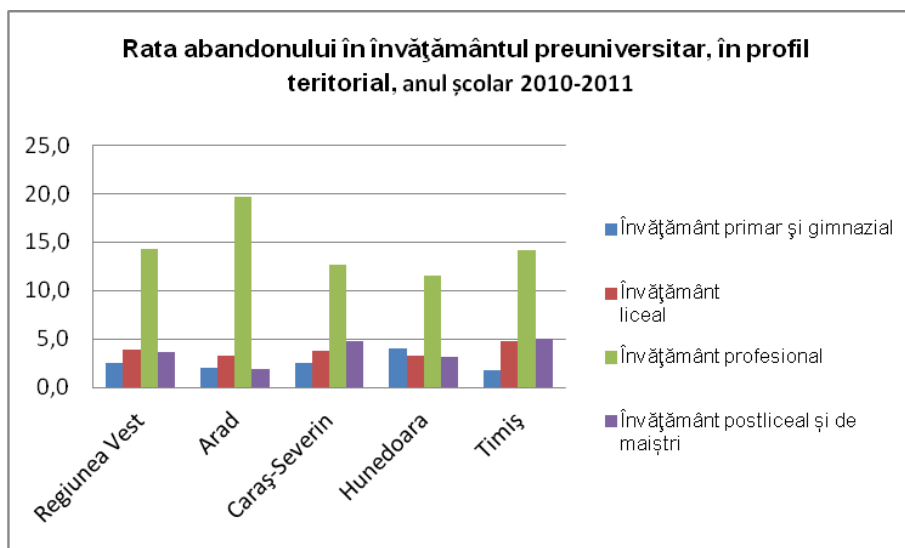
5.5.7. Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație

Conform definiției EUROSTAT, indicatorul se referă la tinerii din grupa de vârstă 18-24 de ani care au părăsit sistemul de educație, cu doar învățământul secundar inferior sau mai puțin (maxim ISCED 2) absolvit. Pentru acest indicator, nu sunt disponibile date la nivel județean din surse statistice oficiale (INS) sau administrative (ISJ).

Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație la nivel regional a avut o evoluție descrescătoare în ultimii ani, ajungând în 2007 la 16% (față de 18,8% la nivel național)

În ciuda tendinței descrescătoare din ultimii ani și a apropierii de media UE-27 (15,3% în 2006), valoarea indicatorului la nivel regional (16% în 2007) este încă **departe de ținta UE (benchmark) care prevede o rată medie de abandon școlar timpuriu de maxim 10% până în 2010.**

Fig.5.7. Rata abandonului în anul școlar 2010-2011

Se constată că cea mai mare rată de abandon se regăsește în învățământul profesional așa cum rezultă și din fig. 5.7.

5.5.8. Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor de citire/lectură (PISA)

Analizând procentul elevilor cu competențe de lectură scăzute conform datelor furnizate de OCDE (PISA) se constată o creștere a acestuia de la 41,3% în anul 2000 la 53,7% în anul 2009 (creștere de 12,2%) față de UE-27 unde se înregistrează o creștere de la 21,3% la 24,1 (creștere de 2,8%). Procentul băieților cu competențe de lectură scăzute e mai mare cu 20% față de cel al fetelor. (*v. anexa 18*)

5.5.9. Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20 – 24 de ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar superior

În 2006 România are o pondere a populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar superior (77,2%), apropiată de media UE-27 (77,8%) (*v. Anexa 19*).

Valoarea indicatorului a cunoscut o ușoară îmbunătățire în ultimii ani, insuficientă însă pentru a atinge obiectivul UE (*benchmark*) fixat pentru anul 2010 (cel puțin 85% din categoria tinerilor de 22 de ani să fi absolvit cel puțin ciclul de învățământ secundar superior).

Indicatorul nu este disponibil la nivel regional.

5.5.10. Rata de participare în formarea continuă a populației adulte (25–64 ani)

Valoarea indicatorului a cunoscut o ușoară îmbunătățire în ultimii ani, insuficientă însă pentru a atinge obiectivul UE (*benchmark*) fixat pentru anul 2010 (cel puțin 85% din categoria tinerilor de 22 de ani să fi absolvit cel puțin ciclul de învățământ secundar superior).

Indicatorul nu este disponibil la nivel regional.

Școlile din învățământul profesional și tehnic sunt chemate să contribuie la ameliorarea acestui indicator, prin implicarea activă în formarea adulților, prin programe acreditate CNFPA.

5.6. Indicatori de impact

5.6.1. Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra ratei șomajului

Rata ridicată a șomajului tinerilor din grupa de vârstă 15-24 de ani, și ponderea ridicată a acestora în numărul total al șomerilor (*v. cap. 4*), sugerează o **problemă serioasă a sistemului de pregătire în raport cu finalitățile obținute în plan ocupațional**. Din acest

motiv, se reține ca un prim indicator de impact, care poate fi măsurat pe baza datelor statistice disponibile, **șomajul tinerilor din grupa de vârstă 15-24 de ani**, cu rezerva că acesta nu este diferențiat pentru absolvenții ÎPT.

Agențiile de Ocupare a Forței de Muncă (AJOFM) pot oferi date anuale valoroase despre absolvenții înregistrați în baza de date ca șomeri, dar acestea nu sunt diferențiate în acord cu noua structură pe niveluri de pregătire și finalitățile din ÎPT. *Se recomandă colaborarea între ministere în vederea structurării (unitare la nivel național) a bazei de date a AJOFM pentru evidențierea diferențiată a absolvenților de ÎPT pe calificări și niveluri de calificare, adaptat noilor trasee și finalități ale sistemului de educație și formare profesională.*

5.6.2. Rata de inserție a absolvenților la 6 luni de la absolvire, pe niveluri de educație

Pentru monitorizarea inserției socio-profesionale a absolvenților se propune realizarea unor baze de date statistice de către Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională, în parteneriat cu Inspectoratul Școlar al Județului Hunedoara.

Indicatorul nu este disponibil din surse statistice în acest moment. Dificultățile de integrare a absolvenților necesită **furnizarea unor măsuri active de ocupare adecvate, în sprijinul tinerilor care după 6 luni de la absolvire nu se integrează pe piața muncii.**

5.6.3. Gradul de utilizare a competențelor dobândite de absolvenți la locul de muncă

Acest indicator face parte dintre indicatorii de calitate propuși de Comisia Europeană - Grupul de lucru pentru calitate în VET. În această etapă nu este definit. Date cu privire la acest indicator este posibil să fie colectate, potrivit recomandărilor Comisiei Europene, prin Ancheta asupra forței de muncă.

Informații utile pentru acest indicator pot fi obținute și direct de către școli prin efectuarea unor **sondaje proprii în rândul angajatorilor și absolvenților.**

5.7. Oferta școlilor ÎPT din județ

5.7.1. Evoluția planurilor de școlarizare

În procesul de analiză a ofertei de formare prin sistemul TVET avem în vedere următoarele aspecte:

- structura calificărilor oferite în regiune, prin cele două rute de formare, din perspectiva diversității ofertei și a concordanței acesteia cu cerințele pieței muncii
- condiții de învățare oferite de unitățile școlare: infrastructura, dotare
- calitatea resurselor umane din sistemul TVET
- servicii de consiliere și orientare pentru carieră

Pentru a avea o imagine privind structura calificărilor oferite în regiune, vom analiza evoluția ofertei pentru absolvenții claselor a VIII-a (= intrări în sistemul TVET), dar și structura absolvenților (= ieșiri din sistemul TVET).

Pe baza datelor centralizate la nivelul regiunii privind numărul elevilor cuprinși în clasa a IX-a în sistemul ÎPT putem să facem următoarele observații (*Anexa 9*):

- Planurile de școlarizare ale județelor au fost analizate în raport cu recomandările PRAI și PLAI.
- Se remarcă o tendință generală de încadrare în cerințele PRAI, în ceea ce privește tendințele evoluției ponderii calificărilor.

În cazul clasei a IX-a, liceu tehnologic, se observă diferențe semnificative între ponderea la nivel de regiune și ponderile la nivelul județelor. Astfel, județului **Hunedoara**, la profilul tehnic prezintă o pondere de 52,9% față de 49,5% la nivel de regiune, iar la profilul resurse naturale și protecția mediului ponderea (5,2%) este mult sub cea la nivelul regiunii

(16%). Se remarcă însă o ușoară creștere față de anul precedent pentru acest domeniu. (Anexa 7 și Anexa 9)

La liceul tehnologic, numărul elevilor înscriși în clasa a IX-a a avut o evoluție diferită pentru diferitele profile, înregistrându-se o ușoară creștere în ultimii ani pentru profilul tehnic și o creștere semnificativă la cererea pieței la profilul servicii compensată prin scăderea ponderilor la resurse naturale și protecția mediului. Se constată totodată că profilul tehnic predomină oferta de formare în valori absolute, fiind mai mare decât suma celorlalte două profiluri.

În procesul de planificare a ofertei educaționale se ține cont și de „**stocul de calificări**” (ieșirile din sistem) existent pe piață, prin care înțelegem forța de muncă calificată prin învățământul profesional și tehnic în ultimii 10 ani, forța de muncă care pentru a fi competitivă are nevoie de o intervenție de scurtă durată de adaptare sau specializare.

Volumul acestui stoc de calificări este impresionant, domeniile de calificare oferite prin învățământul profesional și tehnic arată o distribuție neuniformă, **cea mai mare pondere având domeniile: mecanic și electronică și automatizări.**

Calificări de nivel 3, prin liceu tehnologic au obținut elevii, în cele trei profiluri astfel: profil tehnic, profil servicii, profil resurse naturale și protecția mediului, **cu dominanța clară a profilului tehnic.**

Tabloul calificărilor este dominat de domeniul mecanic, având argumentul cel mai des invocat acela că acestui domeniu i se asociază cele mai multe calificări, care ar permite o mai mare șansă de ocupare, mobilitate, și s-ar respecta în mai mare măsură opțiunile elevilor.

Sistemul educațional poate avea o contribuție majoră la reducerea șomajului, echilibrarea pieței forței de muncă, creșterea veniturilor și dezvoltarea economică. Pentru aceasta sunt necesare acțiuni prin care procesul de instruire să fie adaptat la cerințele pieței muncii și calitatea acestuia să se alinieze la nivelul european. În acest sens un element important îl reprezintă accentuarea „angajabilității” absolvenților.

Oferta de formare, în aceste condiții, trebuie să vizeze următoarele:

- adecvarea specializărilor din oferta educațională la cerințele de pe piața muncii.
- adecvarea numărului de locuri din oferta educațională la cerințele de pe piața muncii.
- dezvoltarea curriculumului opțional-facultativ împreună cu companiile și organizațiile din mediul economic și realizarea unor parteneriate de practică care să dezvolte competențele necesare angajatorilor și pieței muncii.
- nevoia de dezvoltare a unor competențe interculturale și de comunicare pentru a pregăti absolvenții pentru piața muncii.

5.7.2. Analiza ofertei pentru anul școlar 2013-2014

Analiza ofertei curente s-a realizat având în vedere țintele stabilite pentru 2014 și ținând seama de cerințele pieței muncii precum și de opțiunile elevilor. În general s-a realizat planul de școlarizare propus de către unitățile de învățământ, iar pe domenii s-a realizat conform anexei 24.

În anul școlar 2013-2014 au fost propuse un număr de 149 de clase a IX – a liceu zi, din care 66 de clase pentru învățământul teoretic, 73 de clase pentru învățământul tehnologic și 10 clase pentru învățământ vocațional. Din cele 149 de clase a IX – a liceu zi propuse au fost realizate 140 de clase, din care 66 de clase pentru învățământul teoretic, 65 de clase propuse pentru liceu tehnologic și 9 clase învățământ vocațional. Situația elevilor școlarizați în învățământul profesional și tehnic este oglindită în anexa 16.

Comparând cu țintele PLAI se poate spune că în general s-au respectat țintele stabilite, excepție făcând domeniile:

- electronică și automatizări care a avut o ofertă ușor supradimensionată mai ales pentru că include și calificarea Tehnician operator tehnică de calcul, calificare solicitată de absolvenți;
- mecanică care are tendință de scădere conform recomandărilor PLAI de reducere a ponderii, dar încă supradimensionată față de ținta PLAI;
- comerț care a avut o ofertă ușor supradimensionată față de ținta PLAI, recomandarea CLDPS fiind preluarea ofertei de către FPC a adulților.

5.7.3. Proiectul planului de școlarizare pentru anul școlar 2014-2015. Analiza ofertei pentru anul școlar 2014 - 2015

Analiza ofertei curente s-a realizat având în vedere țintele stabilite pentru 2015 și ținând seama de cerințele pieței muncii precum și de opțiunile elevilor. În general s-a realizat planul de școlarizare propus de către unitățile de învățământ, iar pe domenii s-a realizat conform tabelului de mai jos.

În anul școlar 2014-2015 au fost propuse un număr de 124 de clase a IX – a liceu zi, din care 64 de clase pentru învățământul teoretic, 51 de clase pentru învățământul tehnologic și 9 clase pentru învățământ vocațional. Din cele 124 de clase a IX – a liceu zi propuse au fost realizate 121 de clase, din care 64 de clase pentru învățământul teoretic, 48 de clase propuse pentru liceu tehnologic și 9 clase învățământ vocațional. [\(conform anexelor – analiza planului de școlarizare 2014-2015\).](#)

Având ca punct de plecare anexele referitoare la analiza realizării planului de școlarizare pentru anul școlar 2014-2015, pentru toate formele de învățământ (liceu, învățământ profesional, stagii de practică și învățământ postliceal) prin care sunt școlarizați elevii din învățământul profesional și tehnic, am desprins următoarele aspecte:

I. NIVEL LICEAL – clasa a IX-a:

ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL/ FILIERA/ PROFILUL	Plan de școlarizare aprobat (inclusiv suplimentări/ modificari aprobate)		Plan realizat		Pondere realizat
	Nr. clase	Nr. locuri	Nr. clase	Nr. elevi	%
TOTAL clasa a IX-a	124	3472	121	3289	94,7 %

1. În proiectul planului de școlarizare – liceu zi, pentru anul școlar 2014 – 2015, au fost propuse un număr de 124 clase însumând **3472 locuri**. Toate aceste locuri avute în vedere în procesul de planificare, s-au bazat pe solicitările unităților de învățământ, care au fost fundamentate pe manifestarea interesului elevilor de a-și continua studiile într-o formă sau alta de învățământ conform studiului privind “Opțiunile elevilor de clasa a VIII-a” care s-a realizat în perioada 05.11.2013 - 26.11.2013 de către CJRAE Hunedoara-CJAP Hunedoara.
2. Din datele înregistrate la nivelul Inspectoratului Școlar Județean Hunedoara după finalizarea etapelor de înscriere / admitere în învățământul liceal, s-a constata că doar un număr de 3885 elevi, respectiv 93,12% din totalul elevilor înregistrați în clasa a VIII-a se regăsesc în învățământul secundar inferior, respectiv liceu.
3. Un număr de 284 elevi, respectiv 6,88% din nr total de elevi înregistrați în clasa a VIII-a, în anul școlar 2012-2013, nu se regăsesc în învățământul liceal.

Cauze identificate:

1. Nepromovarea clasei a VIII-a a unui număr de peste 70 elevi;
2. Fenomenul de migrație a familiilor în U.E. a detrimat neincluderea unui număr de 20 elevi în clasa a IX-a;
3. Datorită sistemului legislativ actual, care nu reglementează posibilitatea ca elevii cu dizabilități intelectuale severe, profunde și/sau asociate să poată continua studiile în învățământul profesional de 2 ani (aceștia pot continua studiile conform legislației doar la liceu – clasa a IX-a pentru ca după absolvirea acesteia să poată opta din clasa a X-a pentru învățământul profesional). Este vorba de absolvenții învățământului gimnazial din cadrul Centrelor de Pedagogie Curativă din județul Hunedoara.

II. NIVEL LICEAL – clasa a IX-a Învățământ profesional și tehnic:

ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL/ FILIERA/ PROFILUL	SPECIALI- ZARE	DOMENIUL PREGĂTIRII DE BAZĂ	Plan de școlarizare aprobat (inclusiv suplimentări/ modificari aprobate)		Plan realizat		Pondere realizat
			Nr. clase	Nr. locuri	Nr. clase	Nr. elevi	%
TOTAL CL A IX-A , din care :			124	3472	121	3289	94,7%
1) Filiera teoretică, total, din care:			64	1792	64	1722	96,1%
2) Filiera tehnologică, total, din care:			51	1428	48	1326	92,9%
Profil Tehnic, total, din care:			24	672	21	568	84,5%
		fabricarea produselor din lemn	1	28	1	25	89,3%
		electronică automatizări	4	112	3	93	83,0%
		producție media					
		construcții instalații și lucrări publice	1	28	1	23	82,1%
		mecanică	8	224	7	190	84,8%
		electric	4	112	4	106	94,6%
		industrie textilă și pielărie					
		materiale de construcții					
		electromecanică	4	112	3	82	73,2%
		chimie industrială	1	28	1	20	71,4%
		tehnici poligrafice	1	28	1	29	103,6%
Profil Servicii, total, din care:			23	644	23	656	101,9%
		turism și alimentație	12	336	12	336	100,0%
		economic	7	196	7	198	101,0%
		comert	2	56	2	57	101,8%
		estetica și igiena corpului omenesc	2	56	2	65	116,1%
Profil Resurse naturale și protecția mediului, total, din care:			4	112	4	102	91,1%
		agricultură	1	28	1	22	78,6%
		silvicultură	1	28	1	22	78,6%
		protecția mediului	2	56	2	58	103,6%
		industrie alimentară					
3) Filiera vocațională, total, din care:			9	252	9	241	95,6%

1. Pentru învățământul profesional și tehnic, clasa a IX-a liceu au fost alocate un număr de 51 clase cu un efectiv total de 1428 locuri din care au fost realizate 48 clase cu un număr de 1326 elevi (92,9% realizat);
2. Analizând structura planului de școlarizare la liceul tehnologic, prin compararea celor trei profiluri de calificare (tehnice, servicii și resurse naturale și protecția mediului) pentru care

se oferă școlarizarea și formarea profesională a elevilor din învățământul profesional și tehnic putem observa următoarele tendințe:

- Pentru profilul tehnic: s-a înregistrat o scădere a interesului elevilor față de acest profil, anume din cele 24 de clase cu un număr de 672 locuri au fost realizate 21 clase cu un efectiv de 568 elevi - realizat 84,5 % .
- Creșterea salutară a ponderilor în planul de școlarizare și a elevilor înscriși la profilul servicii (23 clase propuse cu un număr de 644 locuri, 23 clase realizate cu un număr de 656 elevi înscriși – 101,9% realizare.
- Înregistrarea unui dezechilibru reflectat prin tendința unei scăderi a locurilor ocupate la profilul Resurse naturale și protecția mediului (din 4 clase propuse cu un număr de 112 locuri au fost realizate 4 clase cu 102 elevi înscriși, respectiv din 91,1 % a fost realizat.

Fig.5.8. Evoluția înscrierilor în clasa a IX - a

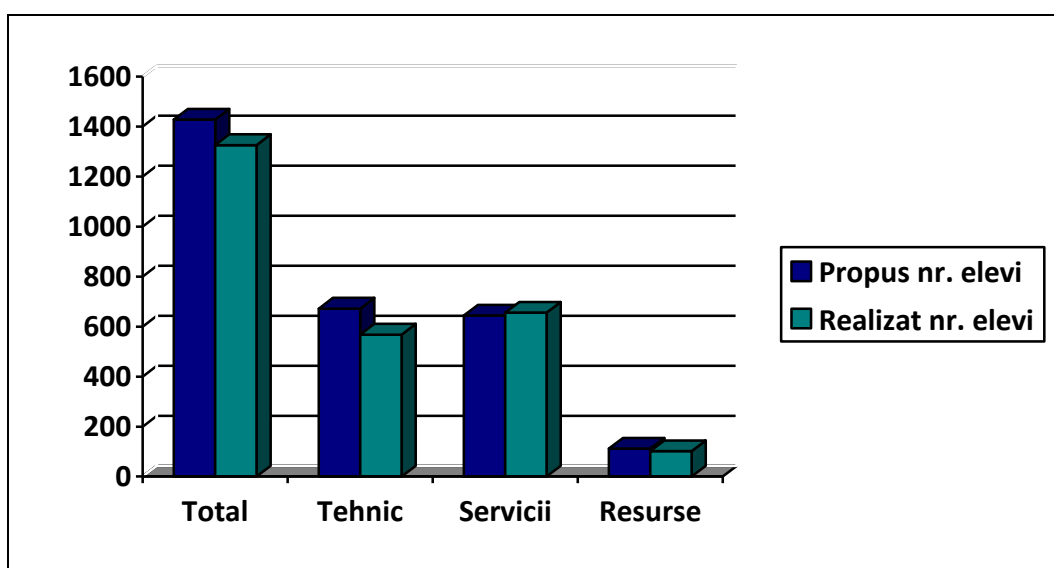
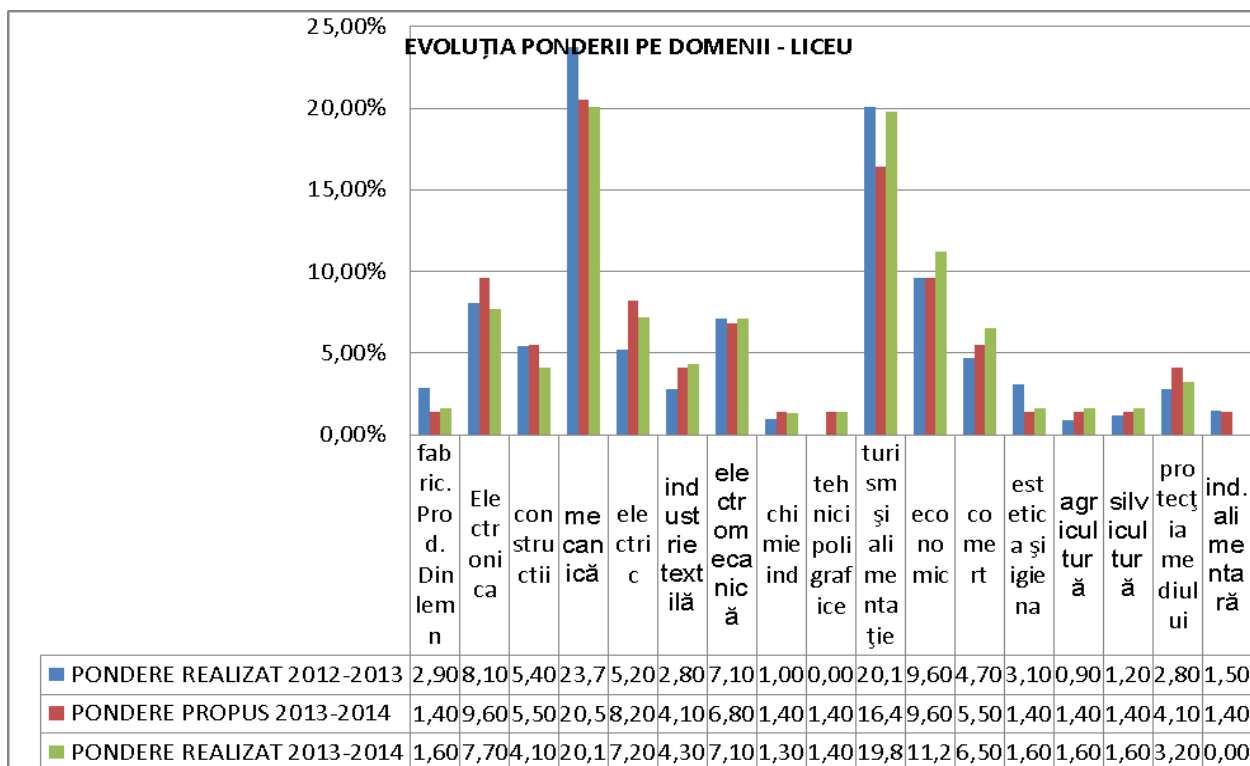

Fig.5.9. Evoluția ponderii pe domenii în IPT

Cauze identificate pentru nerealizarea planului de învățământ în IPT – liceu clasa a IX-a:

1. Modificarea numărului de elevi pe clasă de la 28 elevi la 29 elevi a condus la cuprinderea unui număr mai mare de elevi în liceele teoretice, ceea ce a determinat o scădere a numărului de elevi pentru liceele tehnologice (este cunoscut faptul că prin repartizarea în ordinea descrescătoare a mediilor, de regulă opțiunile elevilor se îndreaptă cu prioritate spre liceele teoretice);
2. Insuficienta promovarea a ofertei de școlarizare cu accent pe beneficiile potențiale ale absolvirii unui liceu tehnologic (certIFICATELE DE competențe profesionale, facilitarea integrării pe piața muncii a absolvenților de liceu, practica comasată realizată la agenții economici, dezvoltarea unor competențe/abilități practice necesare chiar și în mediul familial)
3. Opțiunile elevilor nu sunt în suficientă măsură orientate către ceea ce doresc să facă ci sunt determinate de factori externi în mare măsură subiectivi (preferințele părinților, tendințele societății, modă) datorită insuficienței consilierii privind cariera, atât în școlile gimnaziale cât și în licee;
4. Lipsa oportunității susținerii unui bacalaureat profesional (sau din disciplinele de profil).

Propuneri:

1. Crearea unei strategii de marketing educațional, de promovare a imaginii IPT de către toate unitățile de învățământ hunedorene;
2. Dezvoltarea parteneriatelor cu agenții economici (oferirea unei forțe de muncă „educate” adică: să respecte programul de lucru, să fie interesați de ceea ce fac, să înțeleagă și să respecte cerințele postului. Adesea reproșul se îndreaptă către școală, unde se consideră de către angajatori că elevii nu sunt stimulați și încurajați pentru muncă);
3. Orientarea spre domenii atractive și cerute pe piața muncii;
4. Dezvoltarea unei strategii comune între Inspectoratul școlar, CJRAE și unitățile de învățământ profesional și tehnic care să dezvolte comunicarea cu părinții elevilor din învățământul gimnazial prin organizarea unor lectorate cu părinții, concursuri tematice, firme de exercițiu, titlul de excelență, ziua porților deschise, etc).

ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL DE DOI ANI

Introducerea școlii profesionale de doi ani pentru dobândirea certificatului de calificare de nivel trei reprezintă o oportunitate pentru elevii din învățământul liceal, o rută de educație și pregătire practică care vizează integrarea mai ușoară a viitorilor absolvenți pe o piață a muncii aflată într-o continuă schimbare. Ei se adresează tuturor elevilor clasei a IX-a cuprinși în învățământul liceal care doresc să beneficieze de oportunitățile oferite de o profesionalizare accelerată, prin trecerea la un program specializat.

În acest sens în județul Hunedoara a fost propus un plan de școlarizare pentru absolvenții clasei a IX – a care cuprinde un număr de 13 clase (364 elevi) pe diverse calificări solicitate de agenții economici, elevi și părinți, potrivit anexei 23; din acest plan s-au realizat un număr de 11,5 clase conform anexei 25 și tabelului de mai jos.

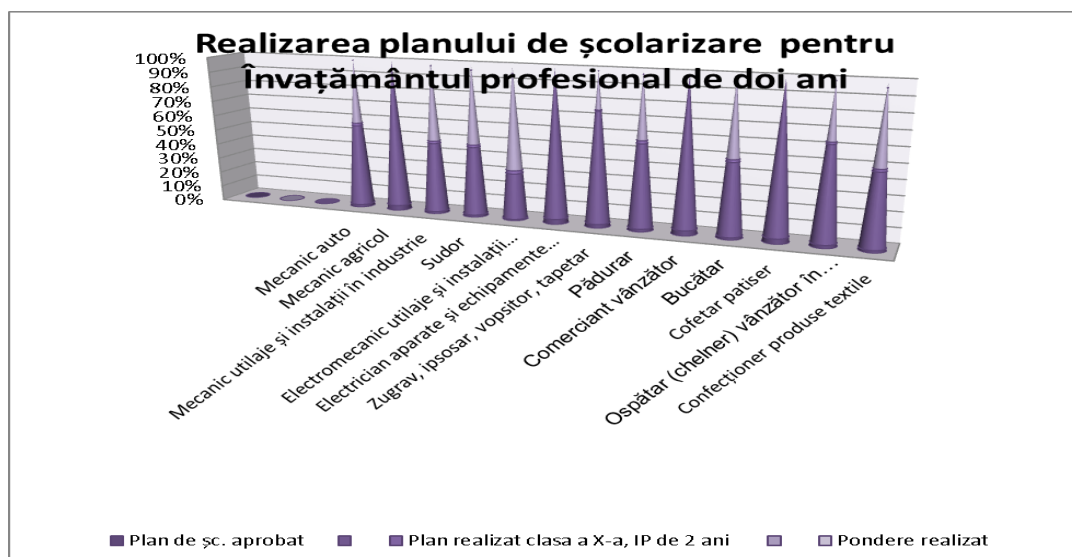
Domeniul de formare profesională/Calificarea	Plan aprobat cl. a X-a		Plan realizat cl. a X-a		Pondere plan realizat
	Nr.clase	Nr. elevi	Nr.clase	Nr. elevi	
TOTAL GENERAL, din care, pe domenii de formare profesională și calificări:	13	364	11,5	263	72,3%
TOTAL Mecanică, din care, pe calificări:	6,5	182	5,5	145	79,7%
Mecanic auto	4,5	126	4,5	119	94,4%
Mecanic utilaje și instalații în industrie	1	28	1	26	
Sudor	1	28	0	0	0,0%
TOTAL Electromecanică, din care, pe calificări:	1	28	1	16	57,1%
Electromecanic utilaje și instalații industriale	1	28	1	16	57,1%
TOTAL Electric, din care, pe calificări:	0,5	14	0,5	12	85,7%
Electrician aparate și echipamente electrice și energetice	0,5	14	0,5	12	85,7%
TOTAL Construcții instalații și lucrări publice, din care, pe calificări:	0,5	14	0,5	12	85,7%
Zidar,pietrar ,tencuitor	0,5	14	0,5	12	85,7%
TOTAL Turism și alimentație, din care, pe calificări:	4	112	4	78	69,6%
Bucătar	1,5	42	1,5	29	69,0%
Ospătar(chelner) vânzător în unități de alimentație	2,5	70	2,5	49	70,0%
TOTAL Industrie textilă și pielărie, din care, pe calificări:	0,5	14	0	0	0,0%
Confecționar produse textile	0,5	14	0	0	0,0%

În județul Hunedoara în anul școlar current a fost propus un plan de școlarizare la învățământul profesional pentru absolvenții clasei a IX – a care cuprinde un număr de 13 clase (364 elevi) față de 19 de clase (532 elevi) pentru anul școlar 2013-2014 pe diverse calificări solicitate de agenții economici, elevi și părinți.

În anul școlar 2013-2014 au fost realizate 13 clase cu un efectiv total de 338 elevi (realizare în procent de 63,53%), iar în anul școlar curent s-au realizat 11,5 clase cu un efectiv total de 263 (realizare în procent de 72,3 %).

Din tabelul de mai jos putem observa evoluția ponderilor pe domenii și calificări a elevilor din învățământul profesional de 2 ani pe cei doi ani școlari consecutivi (2012-2013, 2013-2014).

Fig.5.10. Realizare plan școlarizare învățământ profesional de doi ani

Cauze:

- scădere a opțiunilor pentru învățământul profesional cu aproximativ 22,18 % față de anul trecut se datorează în primul rând scăderii numărului de elevi care au absolvit clasa a IX-a;
- scăderea populației școlare;
- campaniile mass media contra învățământului profesional;
- reticența unor părinți față de învățământul profesional;
- familia nu încurajează elevii pentru muncă (nu au cultul muncii);
- elevii, alegându-și un parcurs educațional la începutul clasei a IX-a, îl părăsesc cu greu la sfârșitul acestei clase ptr. un nou traseu educațional (datorită presiunii de grup);

Măsuri:

- O mai bună diseminare a Ofertei Școlare și promovare (inclusive prin campanii de presă)
- O mai bună consiliere a părinților privind învățământul profesional, cu accent pe avantajele oferite de acestal;
- Implicarea agenților economici mai activă în formarea profesională a elevilor (vezi exemplul de Draxlmaier de la care elevii primesc burse în valoare de 400 lei lunar (200 lei – buget + 200 lei – compania);
- Includerea elevilor de la învățământul profesional ca și grup țintă în proiecte POSDRU;
- Ca propunere de îmbunătățire considerăm că este necesar ca învățământul profesional să înceapă din clasa a IX-a și să aibă durata 3 ani pe baza unei selecții riguroase la admitere
- Evitarea suprapunerii formării inițiale ale elevilor în calificări sau domenii de calificare similare, de către unități de învățământ apropiate ca așezare;
- Autocunoașterea, creșterea încrederii în sine, informarea privind tendințele pe piața muncii, asumarea responsabilității în luarea deciziilor, necesitatea învățării de-a lungul vieții sunt considerente majore pentru care activitatea de consiliere profesională a elevilor trebuie să fie o o prioritate în sistemul TVET;
- Acreditarea unităților de învățământ ca furnizori de formare inițială și continua a adulților pentru calificări noi cerute pe piața muncii

Pentru stabilirea noului plan de școlarizare se formulează următoarele recomandări:

DOMENIUL PREGĂTIRII DE BAZĂ	RECOMANDARE CLDPS
fabricarea produselor din lemn	Este necesară o mai bună colaborare cu agenții economici din acest domeniu și o mai bună promovare a ofertei școlare. Se recomandă formare profesională continuă pentru agenții economici care și-au dezvoltat activitatea recent.
electronică automatizări	Este necesară o mai bună colaborare cu agenții economici din acest domeniu și o mai bună promovare a ofertei școlare.
producție media	Se recomandă formarea profesională continuă pentru eventualele solicitări din partea agenților economici.
construcții instalații și lucrări publice	Cu toate că este considerat un domeniu prioritar în județ (deși tendința regională este mai scăzută) și ca urmare ținta PLAI este menținută la 8%, unitățile școlare întâmpină greutăți în realizarea planului de școlarizare datorită atractivității scăzute a calificărilor respective chiar dacă solicitarea s-a realizat de la școli din zone diferite ale județului. Este necesară o mai bună promovare a acestei calificări.
mecanică	Recomandările sunt de menținere a ponderii pentru acest domeniu de calificare deoarece sunt incluse în acest domeniu mai multe specializări precum sunt: Mecanic auto, sudor, etc.
electric	Este necesară o mai bună promovare a acestei calificări și o mai bună colaborare cu agenții economici din acest domeniu
industrie textilă și pielărie	Conform informațiilor de la agenții economici este necesară o creștere a ofertei de formare în acest domeniu. Este necesară o mai bună colaborare cu agenții economici din acest domeniu și o mai bună promovare a ofertei școlare.
materiale de construcții	Nu există solicitare pentru formarea profesională inițială, se recomandă formarea profesională continuă pentru eventualele solicitări din partea agenților economici.
tehnici poligrafice	Nu mai există solicitare pentru formare inițială. Se recomandă formarea profesională continuă pentru eventualele solicitări din partea agenților economici.
comerț	Se propune o scădere a ponderii PLAI deoarece se solicită o pondere mai mare la domeniul Turism și alimentație publică datorită dezvoltării turismului în zonele montane ale județului (în stațiunile montane Parâng, Straja și Retezat).
estetica și igiena corpului omenesc	Se propune modificarea țintei în sensul creșterii ponderii PLAI deoarece există solicitări pentru acest domeniu atât din partea agenților economici cât și din partea elevilor. Tendința este de creștere în domeniul serviciilor.
electromecanică	Se recomandă creșterea ponderii datorită solicitării reale ale agenților economici – S.C. Draxlmaier de la care elevii primesc burse în valoare de 400 lei lunar (200 lei – buget + 200 lei – compania
silvicultură	Se recomandă creșterea ponderii datorită solicitării reale ale agenților economici – S.C. Ocolul Silvic „Carpatina” SRL Petrila

ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL DE TREI ANI

Introducerea școlii profesionale de trei ani pentru dobândirea certificatului de calificare de nivel trei reprezintă o oportunitate pentru elevii din învățământul liceal, o rută de educație și pregătire practică care vizează integrarea mai ușoară a viitorilor absolvenți pe o piață a muncii aflată într-o continuă schimbare. Ei se adresează tuturor elevilor clasei a VIII-a cuprinși în învățământul gimnazial care doresc să beneficieze de oportunitățile oferite de o profesionalizare accelerată, prin trecerea la un program specializat.

În acest sens în județul Hunedoara a fost propus un plan de școlarizare pentru absolvenții clasei a VIII – a care cuprinde un număr de 16 clase (451 elevi) pe diverse calificări solicitate de agenții economici, elevi și părinți, potrivit anexei 23; din acest plan s-au realizat un număr de 16 clase conform anexei 25 și tabelului de mai jos.

Domeniul de formare profesională/Calificarea	Plan aprobat cl. a IX-a		Plan realizat cl. a IX-a	
	Nr.clase	Nr. elevi	Nr.clase	Nr. elevi
TOTAL GENERAL, din care, pe domenii de formare profesională și calificări:	16	448	16	448
TOTAL Mecanică, din care, pe calificări:	5,5	154	5,5	162
Mecanic auto	3	84	3	88
Mecanic utilaje și instalații în industrie	1	28	1	29
Sudor	1,5	42	1,5	45
TOTAL Electromecanică, din care, pe calificări:	1,5	42	1,5	36
Electromecanic utilaje și instalații industriale	1,5	42	1,5	36
TOTAL Construcții instalații și lucrări publice, din care, pe calificări:	2	56	2	61
Zidar - pietrar-tencuitor	0,5	14	0,5	16
Zugrav, ipsosar, vopsitor, tapetar	1,5	42	1,5	45
TOTAL Comerț, din care, pe calificări:	1	28	1	27
Comerciant-vânzător	1	28	1	27
TOTAL Turism și alimentație, din care, pe calificări:	3,5	98	3,5	92
Bucătar	1	28	1	30
Ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație	2,5	70	2,5	62
TOTAL Industrie textilă și pielărie, din care, pe calificări:	2	56	2	53
Confecționar produse textile	2	56	2	53
TOTAL Estetica și igiena corpului omenesc, din care, pe calificări:	0,5	14	0,5	17
Frizer - coafor - manichiurist - pedichiurist	0,5	14	0,5	17

III. ÎNVĂȚĂMÂNTUL POSTLICEAL ȘI DE MAIȘTRI

SITUAȚIA REALIZĂRII PLANULUI DE ȘCOLARIZARE LA ÎNVĂȚĂMÂNTUL POSTLICEAL ȘI DE MAIȘTRI

Anul școlar 2014/2015

Nr. crt.	Domeniul	ȘCOALA POSTLICEALĂ				ȘCOALA DE MAIȘTRII			
		PLAN DE ȘCOLARIZARE APROBAT		PLAN DE ȘCOLARIZARE REALIZAT		PLAN DE ȘCOLARIZARE APROBAT		PLAN DE ȘCOLARIZARE REALIZAT	
		Nr. clase anul I	Nr. elevi anul I	Nr. clase anul I	Nr. elevi anul I	Nr. clase anul I	Nr. elevi anul I	Nr. clase anul I	Nr. elevi anul I
1.	mecanică	38	1064	38	1143	3	84	3	84
2.	electric					3	84	2	64
3.	informatică	6	168	6	152				
4.	electronică automatizări	7	196	7	235				
5.	energetic					2	56	2	57
6.	minier, petrol și gaze					2	56	2	51
7.	construcții, instalații și lucrări publice	1	28	1	21	4	112	4	117
8.	transporturi	1	28	1	23	1	28	1	25
9.	fabricarea produselor din lemn	4	112	4	109				
10.	silvicultură								
11.	agricultură								
12.	industrie alimentară	5	140	5	163				
13.	protecția mediului								
14.	servicii	1	28	1	33				
15.	comerț								
16.	turism și alimentație								
17.	textile-pielărie	5	140	5	158				
18.	producție media								
19.	economic								
20.	estetica și igiena corpului omenesc	1	28	1	35				
21.	sănătate și asistență pedagogică	1	28	1	25				
22.	sportiv	6	168	6	189				

Pentru această formă de învățământ în planul de școlarizare s-au propus un număr de 52 de clase cu 1456 locuri.

Au fost realizate 51 de clase cu efectiv total de 1516 elevi.

Considerăm că unul dintre principalii factori care au contribuit la realizarea planului a fost promovabilitatea redusă a examenului de bacalaureat (aproximativ 45% din totalul absolvenților de liceu).

De asemenea calificările atractive și colaborarea cu agenții economici care solicită formarea profesională a propriilor angajați în calificări profesionale de nivel 3 avansat, au contribuit esențial la realizarea planului de școlarizare.

Concluzii:

Proiectul planului de școlarizare pentru anul viitor școlar va trebui să țină seama de țintele PLAI stabilite, de contextul economic local și de tendințele pieței muncii.

În aceste condiții se impune o mai mare colaborare a unităților de învățământ profesional și tehnic cu agenții economici locali, AJOFM și alți factori care pot contribui la o dimensionare și orientare corespunzătoare a ofertei educaționale.

5.7.4. Oferta școlilor ÎPT pentru formarea adulților

Unitățile școlare sunt încurajate să intre pe piața ofertanților de formare continuă a adulților și sunt la nivelul județului Hunedoara 43 cursuri de formare adulți autorizate CNFPA. Aceste unități școlare au derulat un număr de 44 programe (cursuri) cu 1079 absolvenți în anul 2009. În perioada 2010-2014 au scăzut foarte mult numărul de cursuri derulate datorită recesiunii economice simțită pregnant la agenții economici. Subliniem faptul că majoritatea programelor de formare se desfășoară în parteneriat cu agenți economici.

Nr. școli din ÎPT	Nr. școli autoriz. CNFPA	% școli autoriz. CNFPA	Nr. programe autorizate
21	9	43%	22

5.7.5. Rețele școlare

În vederea valorificării prin multiplicare a asistenței acordate școlilor prin programele PHARE TVET au fost constituite rețele școlare în jurul centrelor de resursă.

Aceste structuri joacă un rol important în toate acțiunile care presupun o abordare regională, și în mod special cele conexe cu piața muncii (informarea despre cerințele actuale și cele viitoare ale pieței muncii, consilierea și orientarea pentru o carieră, structura de competențe cerută de angajatori etc.).

Școala PHARE TVET coordonatoare	Unitate școlară alocată
Colegiul Tehnic „Matei Corvin” Hunedoara	Liceul Tehnologic „Teglas Gabor” Deva
	Colegiul Tehnic „Transilvania” Deva
	Liceul Tehnologic „Constantin Bursan” Hunedoara
	Colegiul Economic „Emanuil Gojdu” Hunedoara
Colegiul Tehnic de Transport Feroviar „Anghel Saligny” Simeria	Liceul Tehnologic „Grigore Moisil” Deva
	Liceul Tehnologic „Crișan” Crișcior
	Liceul Tehnologic „Ovid Densusianu” Călan
	Colegiul National „I.C. Brătianu” Hațeg
Liceul Tehnologic „Nicolaus Olahus” Orăștie	Colegiul Tehnic Agricol „Alexandru Borza” Geoagiu
	Liceul Teoretic „Silviu Dragomir” Ilia
	Colegiul Tehnic Energetic „Dragomir Hurmuzescu”

	Deva
Colegiul Tehnic „Mihai Viteazu” Vulcan	Liceul Tehnologic Lupeni
	Colegiul Economic „Hermes” Petroșani
	Colegiul Tehnic „Dimitrie Leonida” Petroșani
	Colegiul Tehnic „Constantin Brâncuși” Petrița
	Liceul Tehnologic „Retezat” Uricani

În vederea asigurării unei corespondențe între cerințele angajatorilor și formarea profesională, se dezvoltă parteneriate școlare – întreprindere la nivelul fiecărei instituții de învățământ. Aceste parteneriate, analizate în detaliu la nivelul PLAI al fiecărui județ, vizează diferite componente ale activității din școală, ca de exemplu: asigurarea locurilor pentru instruirea practică a elevilor, dezvoltarea în parteneriat a unor module de curriculum în dezvoltare locală (CDL), acordarea de burse elevilor cu rezultate deosebite, implicarea partenerilor în stabilirea direcțiilor de dezvoltare strategică a școlii, programe comune de dezvoltare a resurselor umane și nu în ultimul rând parteneriate pentru accesarea fondurilor structurale.

5.7.6. Parteneriatul cu întreprinderile

Activitățile care se vor a fi derulate în anul școlar 2014-2015 de către școlile din învățământul profesional și tehnic sunt axate pe următoarele domenii:

- **Parteneriate cu agenții economice** (conform anexei 13):

Activitățile desfășurate în parteneriat cu agenții economici au avut în vedere următoarele:

- efectuarea pregătirii practice a elevilor;
- elaborarea curriculum-ului în dezvoltare locală;
- facilitarea accesului la tehnologii moderne și echipamente;
- formarea și dezvoltarea competențelor cheie și specializate, la elevi și cadre didactice
- identificarea oportunităților pentru angajare;
- elaborarea convenției cadru de practică împreună cu partenerul de practică.

Stagii de practică s-au derulat la agenții economici pentru elevii din 18 unități de învățământ profesional și tehnic din cele 21 de la nivelul județului, prin proiectul „Parteneriat activ pe piața muncii” finanțat POS DRU.

5.8. Principalele concluzii din analiza Î.P.T. județean

Profilurile, calificările profesionale și specializările în care se pregătesc elevii din județul Hunedoara sunt stabilite conform prevederilor legislației în vigoare, referitoare la organizarea și funcționarea învățământului în România, pe baza „Nomenclatorului profilurilor, calificărilor profesionale și specializărilor” și numai în instituții de învățământ autorizate să funcționeze provizoriu sau acreditate, potrivit legii.

Rata de cuprindere are valori mici, (pentru învățământul obligatoriu în jurul valorii de 80%) valorile scad odată cu creșterea nivelului de educație, (pentru învățământul secundar superior fiind de 54% față de 85% prognozat la nivel european), valorile fiind critice pentru mediul rural. Valoarea absolută a ratei de cuprindere este mică, dar acest indicator arată și o tendință de scădere, ceea ce este îngrijorător, și necesită intervenții urgente.

Ponderea absolvenților de clasa a VIII-a care își continuă studiile este de peste 90%, însă este necesar să se urmărească acest indicator și în cazul tranziției de la ciclul inferior la cel superior al liceului. Trebuie avut în vedere faptul că ținta europeană este ca 85% din tinerii din categoria de vârstă 15 – 25 ani să își finalizeze ciclul secundar superior, iar în prezent înregistrăm o rată de cuprindere de doar 54% pentru acest nivel.

Pe parcursul perioadei de școlarizare se realizează pierderi mari din numărul total de tineri cuprinși în sistemul formal de educație. Aceste pierderi se ridică la peste 22% din numărul celor înscriși în ciclul primar în anul școlar 1994/95, ceea ce în valoare absolută înseamnă 25840 de elevi pentru o cohortă de 4 ani. Acești tineri se vor regăsi în societate fără o calificare, fără studii finalizate, cu risc de marginalizare socio-profesională ridicat, dacă nu se vor realiza intervenții concertate.

Structura calificărilor in regiune a suferit modificări importante datorită analizelor prin intermediul documentelor de planificare a ofertei PRAI și PLAI, înregistrându-se valori care se apropie treptat de țintele stabilite pentru anul de referință 2013.

Structura calificărilor reflectă într-o măsură insuficientă disparitățile interregionale cu privire la cererea pieței actuală și cea viitoare.

Raportul ofertei pentru cele doua rute de școlarizare - ruta directă și cea progresivă - prezintă o evoluție în favoarea rutei directe, în concordanță cu aspirațiile tinerilor, însă aceasta rută oferă o gamă redusă de calificări.

Recomandări:

Realizarea unor evidențe complete la nivel de județ, cu privire la categoria tinerilor necuprinși în sistemul formal de educație și identificarea unor măsuri urgente în vederea creșterii ratei de cuprindere, (încurajarea și sprijinirea tinerilor pentru a-și continua studiile, readucerea în școli a celor care au părăsit școala, includerea celor care nu au fost cuprinși) începând cu învățământul primar, și cuprinzând toate nivelele.

Accesul elevilor la educație și la o calificare se poate analiza din punctul de vedere al accesului fizic, accesului la un curriculum adecvat și accesului la servicii specializate.

Sunt necesare măsuri urgente pentru diminuarea fenomenului de abandon școlar la nivelul întregii regiuni, și asigurarea unor alternative pentru completarea studiilor și obținerea unei calificări.

Pentru a asigura competitivitatea absolvenților pe piața forței de muncă, învățământul profesional și tehnic din regiune va trebui să încurajeze obținerea unui nivel de instruire cât mai ridicat, încurajând mobilitatea ocupațională dar și geografică, simultan cu oferirea unor calificări adaptate cerințelor pieței. Pentru a informa tinerii despre cerințele viitoare ale pieței, este necesar să fie continuate cercetările prin studiile regionale.

Se recomandă ca fiecare elev să aibă acces la un curriculum adecvat. Accesul la un curriculum adecvat presupune o structura a calificărilor din oferta școlilor cât mai adaptată cerințelor viitoare ale pieței forței de muncă, pentru a asigura o inserție profesională rapidă și o carieră profesională de succes.

Accesul fizic la o școală care oferă servicii de educație și formare de calitate, înseamnă ca fiecare copil să aibă acces la o unitate școlară care se află la o anumită distanță (stabilită în urma analizelor la nivelul fiecărui județ). Tinerii din mediul rural au acces la școli din mediul urban, ceea ce face ca rata de cuprindere în mediul rural să scadă alarmant pentru ciclul inferior și superior al învățământului secundar.

Asigurarea accesului la servicii suport presupun realizarea unui mecanism de consiliere și orientare pentru carieră individualizat și corelat cu cererea viitoare a pieței forței de muncă. Aceste servicii trebuie oferite de-a lungul întregii perioade de educație și formare (nu doar acțiuni punctuale, izolate, de exemplu înaintea examenelor naționale). Este necesar ca serviciile de consiliere și orientare să fie dezvoltate la nivel regional, pentru a fi corelate cu piața forței de muncă regională, asigurând o mai mare mobilitate ocupațională.

Evoluția populației școlare arată o tendință de descreștere pentru perioada analizată, iar unul din efectele acestui fenomen este creșterea riscului disponibilizărilor în rândul resurselor umane.

Este necesar ca personalul din învățământ să fie corect informat cu privire la tendințele de evoluție a populației școlare și să fie elaborat un plan de măsuri cu implicarea sindicatelor din învățământ, măsuri ce pot compensa aceste efecte (formare pentru adulți, măsuri de readucere a tinerilor în școli, creșterea perioadei petrecute în școală etc.)

Impactul și eficiența formării profesionale poate fi măsurat prin succesul absolvenților pe piața muncii. În acest sens este urgentă realizarea unor anchete regulate de urmărire a absolvenților, validarea și actualizarea studiilor regionale.

Educația și formarea profesională pot fi servicii de calitate oferite beneficiarilor doar în situația în care se bazează pe un parteneriat real și funcțional.

În acest scop este necesar ca deciziile care se iau cu privire la educație și la formarea profesională să fie fundamentate pe recomandările structurilor partenariale și avizate de către acestea, printr-o consultare regulată. Sistemul de monitorizare a implementării PRAI și PLAI trebuie să asigure cerințele formulate mai sus.

În vederea asigurării resurselor necesare implementării măsurilor acestui document, este deosebit de important să fie elaborate din timp proiecte mature și de calitate, având la

bază parteneriate reale și puternice, pentru a fi finanțate din Fondurile Structurale ale Uniunii Europene.

Nivelul județean este abilitat să ia o serie de decizii pentru învățământul profesional și tehnic pe baza analizelor realizate care argumentează diferențele față de situația regională.

Există o serie de recomandări cu caracter general precum evitarea școlarizării în schimburi sau reducerea distanțelor pe care elevii trebuie să le străbată pentru a ajunge la școală, facilitându-se în acest mod accesul la școlile TVET.

Nivelul județean va fi responsabil pentru luarea deciziilor potrivite în funcție de propriile analize. Distribuția geografică a unităților școlare nu este uniformă, o concentrare a acestora înregistrându-se în reședințele de județ.

Pentru perioada următoare se recomandă ca să se facă o analiză a efectelor evoluțiilor demografice și să se definitiveze un proiect al schimbărilor în privința rețelei școlare și a structurii calificărilor la nivelul județului, și a fiecărei unități școlare. Având la dispoziție prognozele demografice, este posibil să se facă o planificare a alocării resurselor (materiale și umane) în funcție de dezvoltarea proiectată pentru calificări / domenii și școli.

Având elaborat și aprobat la nivelul fiecărui județ o listă de priorități de dezvoltare (în termeni de calificări și domenii cu șanse de cerere din partea pieței muncii) cu consultarea structurilor de parteneriat, este posibil să se planifice sprijinul financiar prin Fondurilor Structurale Europene post aderare în dezvoltarea școlilor.

6. EVALUAREA PROGRESULUI ÎN IMPLEMENTAREA PLAI

Documentul de prognoză al județului Hunedoara PLAI 2013 – 2020 a fost supus unui proces de monitorizare realizat de către 3 membri desemnați de către Consorțiul Regional Vest, reprezentanți ai CLDPS Arad, în martie 2014.

Activitățile s-au axat în principal pe analiza datelor transmise de către instituțiile responsabile de implementarea acțiunilor propuse și compararea acestora cu acțiunile planificate în PLAI.

Formularea concluziilor s-a concretizat în observații și recomandări pentru unele activități sau măsuri de realizare a obiectivelor care se regăsesc materializate în fișele de monitorizare a obiectivelor după cum urmează:

Obiectivul 1:	Optimizarea procesului de implementare a documentelor PRAI/PLAI
Concluzii:	Aducerea de noi parteneri în CLDPS a demarat și au fost cooptați noi membri în structurile de monitorizare și reactualizare a PLAI. A fost constituit CLDPS Hunedoara ca organism cu personalitate juridică, cu scopul coeziunii și colaborării mai eficiente a acestei structuri consultative cu rol deosebit de important în activitatea din învățământul profesional și tehnic.
Obiectivul 2:	Optimizarea cantitativă și calitativă a ofertei educaționale
Concluzii:	Exista centralizarea la nivel județean a parteneriatelor încheiate cu agenții economici. Exista un proiect in implementare (axa 2.3), a cărui intervenție se referă la practica elevilor. Raport de analiză comparativă regională realizat. Broșura realizată cu oferta școlilor va trebui prezentată într-o forma mai accesibilă. Este necesară continuarea colaborării cu AJOFM și unitățile de învățământ în vederea urmăririi absolvenților.
Obiectivul 3:	Dezvoltarea resurselor umane din TVET
Concluzii:	Au fost realizate acțiuni de formare pe implementarea programelor de formare prin programe FSE POSDRU.
Obiectivul 4:	Dezvoltarea infrastructurii TVET
Concluzii:	Există o bază de date referitoare la starea unităților de învățământ și o listă de priorități pentru investiții dar nu sunt avizate de CLDPS. Unele unități de învățământ necesită intervenții urgente pentru asigurarea unor condiții optime de funcționare.
Obiectivul 5:	Asigurarea serviciilor de consiliere și orientare pentru carieră tuturor elevilor din TVET
Concluzii:	A fost efectuată sondarea opțiunilor elevilor de clasa a VIII-a și centralizarea opțiunilor acestora, de către CJRAE, în scopul fundamentării planului de școlarizare pentru anul școlar 2014 – 2015.

Există un proiect depus de CJRAE Hunedoara, pe acest domeniu de intervenție.

Ar fi benefic realizarea unui plan de colaborare între instituții (ISJ, AJOFM, CJRAE)

Rezumatul recomandărilor:

- Stabilirea unui termen pentru reorganizarea parteneriatului, prin regulamentul de funcționare, în funcție de situația specifică din județ.
- Monitorizarea modului de aplicare in practica curentă la clasă a competențelor dezvoltate în urma formarii continua a personalului didactic.

Deficiențe constatate privind proiectarea obiectivelor, măsurilor, acțiunilor, țintelor, indicatorilor și recomandări pentru eliminarea deficiențelor.

- Măsuri formulate ambiguu
- Acțiunile nu sunt descrise suficient de detaliat
- Indicatorii nu sunt formulați separat de obiective
- Limbajul instrumentelor de monitorizare nu coincide cu limbajul utilizat în formularea priorităților PRAI, PLAI
- Orizontul de timp nu a fost precizat atunci când au fost planificate acțiunile.

7. ANALIZA SWOT A CORELĂRII OFERTEI DE FORMARE PROFESIONALĂ CU CEREREA

DEMOGRAFIE-ECONOMIE	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Tradiția industrială a județului Hunedoara; • Situarea județului pe principalele trasee rutiere și ferate de intrare în România; • Sector dezvoltat a exploatării și prelucrării lemnului; • Dezvoltarea sectorului privat în comerț și servicii; • Existența unei forțe de muncă cu calificare în domeniu; • Mediu de afaceri atractiv; • Grad înalt de urbanizare; • Reducerea migrației rural – urban; • Centre turistice de tradiție; • Sector activ al confecțiilor textile și pielărie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Productivitatea muncii în întreprinderi sub media națională; • Număr redus de IMM-uri în zonele defavorizate; • Ponderea mică a industrie cu tehnologie de vârf; • Investiții scăzute în resursele umane ale IMM-urilor; • Existența unei zone monoindustriale, cu grave probleme sociale; • Inexistența unei autostrăzi; • Produs intern brut pe locuitor sub media națională • Declinul industriei miniere și siderurgice; • Zone alpine cu utilizare minimă; • Număr redus de organizații de promovare a turismului; • Existența unor suprafețe necultivate și nevalorificate aflate în proprietate privată și de stat; • Inexistența în mediul rural a unei filiere de valorificare a lemnului.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Construirea autostrăzii Nădlac-Arad-Timișoara-Deva-Sibiu, cu impact în dezvoltarea firmelor care oferă produse sau servicii în etapa de construire a autostrăzii, creșterea atractivității județului în raport cu potențiali investitori; • Existența strategiilor de locale de dezvoltare; • Creșterea numărului de investitori în județ, ca urmare a migrației acestora dinspre polii Arad și Timișoara spre estul regiunii; • Existența și utilizarea fondurilor UE pentru România; • Potențial de turism cultural; • Apariția unor fonduri de dezvoltare a gospodăriilor mici; • Regim silvic reglementat legal, cu efecte favorabile asupra mediului și turismului. 	<ul style="list-style-type: none"> • Fiscalitate ridicată; • Instabilitatea legislației; • Specializare îngustă în zonele monoindustriale; • Dezvoltarea necorespunzătoare a infrastructurii de afaceri; • Existența unei infrastructuri de transport insuficient exploatare; • Lipsa de resurse umane specializate în domeniu; • Resurse umane din administrația publică slab pregătite; • Oferta de servicii turistice de slabă calitate; • Valorificarea necorespunzătoare a producției agricole; • Slaba corelare între planurile de dezvoltare din agricultură și silvicultură
PIAȚA MUNCII	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Existența centrelor universitare în toate județele regiunii • Calificarea profesionala prin formare inițiala se realizează prin sistemul de învățământ public, acesta asigurând o acoperire foarte buna a tuturor domeniilor de calificare (specializări si meserii) la toate nivelele de 	<ul style="list-style-type: none"> • Corelarea deficitara a cererii cu oferta de pe piața de munca • Nivelul de calificare certificat al forței de munca, profilul de competențe certificate ale persoanelor afla te în șomaj, în căutarea unui (alt) loc de munca nu corespund cerințelor specifice ale

<p>calificare (ISCOM și ISCED)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existența unor specialiști calificării în domeniul consilierii și orientării pentru cariera la nivelul regiunii și existența unor centre create și dotate prin programe anterioare (absolvenți ai cursurilor de masterat în consiliere pentru cariera și centre dotate cu echipament special) • Participarea la programe de referință ale UE (Open Guidance and Advisory System for an Open Europe, etc.) • Existența Planului Regional de acțiune pentru Învățământul Profesional și Tehnic și a Planurilor Locale de Acțiune pentru învățământul profesional și tehnic bine elaborate, cu date relevante și actualizate • Existența unui număr mare de ONG-uri specializate în furnizarea de servicii sociale către beneficiari • Existența unui număr mult mai scăzut de persoane asistate social față de celelalte regiuni ale țării • Raportul cost/calitate pentru forța de muncă disponibilă în regiune este avantajos pentru angajatori • Rata de dependență la nivel regional este inferioară celei de la nivel național • Sold migrator pozitiv 	<p>angajatorilor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neconcordanța între calificarea resurselor umane din administrațiile publice locale și atribuțiile existente în fișa postului • Utilizarea insuficientă a resurselor umane din administrațiile publice locale • Oferta de calificare/reconversie nu este suficient de diversificată și nu există o concurență între ofertanții de formare • Ofertanții de formare activează izolat, neexistând o ofertă globală, corelată a acestora și adaptată nevoilor identificate la nivel regional • Oferta educațională nu este adaptată nevoilor de calificare viitoare, neexistând mecanisme de prognoza și de identificare a nevoilor viitoare • Nevoia unei schimbări de paradigmă (mai ales în cazul formării inițiale) definită prin sintagma • Calificare = pentru mai multe meserii, în loc de filozofia tradițională de tipul: calificare = o meserie • Lipsa de parteneriate eficiente între școala și mediul de afaceri • Lipsa unei platforme de fuzionare a cunoașterii și informației necesare procesului de e-Learning pentru educația continuă la nivelul întregii regiuni • Insuficienta dezvoltare a unui sistem de protecție socială pentru tinerii cu vârsta peste 18 ani care părăsesc sistemul de protecție socială a copiilor precum și pentru persoanele victime ale violenței domestice • Insuficienta implicare din partea consiliilor locale în dezvoltarea serviciilor comunitare pentru copil și familie, la nivelul comunităților respective • Servicii insuficient diversificate pentru diferitele categorii de persoane defavorizate • Rata natalității scăzută, spor natural negativ • Durata medie a vieții este scăzută, fiind mai redusă decât durata medie a vieții la nivel național
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Numărul companiilor care găsesc în această zonă condiții de stabilitate și resurse umane utilizabile pentru investiții este în creștere • Dezvoltarea agroturismului oferă posibilitatea reconversiei forței de muncă disponibilizate • Apariția altor investiții în regiune, în alte domenii ale economiei și cu productivitate sporită • Ponderea nevoilor de calificare arată o 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea populației tinere și îmbătrânirea populației • Fluctuațiile de pe piața forței de muncă depind dramatic de mișcările pieței europene / mondiale, atât în cazul întreprinderilor mari, dar mai ales în cazul celor mici și medii • Extinderea practicii muncii la negru • Migrarea forței de muncă calificate și mai ales înalt calificate către țările membre ale UE este un proces cu tendințe de creștere

<p>tendința de creștere pentru calificări tehnice cu studii medii și studii superioare (nivel 3,4 ISCOM) în raport cu calificările inferioare (nivel 2,1 ISCOM)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investițiile de tip lohn constituie o soluție pe termen scurt pentru absorbția forței de munca disponibile • Cadru legislativ flexibil și corelat cu cel european în domeniul calificărilor profesionale prin sistemul de învățământ (formare inițială) • Existența programelor de finanțare din partea UE și a finanțării naționale în domeniul resurselor umane • Alinierea la prevederile Cadrelor Europene al Calificărilor (EQF) – document de lucru al Comisiei Europene • Înființarea Centrului Regional de Resurse cu oferirea de training și formare către mediul privat din regiune pe diferite domenii • Existența unui program de înființare de campusuri școlare (realizarea de unități școlare complexe pentru educarea și pregătirea resursei umane solicitate de piața forței de munca și de dezvoltare regională) • Autorizarea ca furnizori de formare a cât mai multor școli din regiune care să formeze personal conform cerințelor agenților economici. 	<p>având efecte pe termen mediu și lung</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investițiile de tip lohn vor migra către zone mai avantajoase pentru investitori, cauzând astfel apariția șomajului secundar • Nivelul scăzut al salariilor din învățământ și cercetare • Balanța negativă natalitate – mortalitate • Creșterea numărului de „captivi” (persoane dependente) în sistemul de protecție socială • Continuarea scăderii populației • Apariția agenților de muncă temporară • Dezvoltarea în toate județele regiunii a unei baze de date în vederea corelării ofertei cu cererea de pe piața forței de munca • Dezvoltarea învățământului la distanță • Dinamica pieței forței de munca determinată de dinamica economiei regionale (cu disparități intraregionale pronunțate) • Existența mentalității de încurajare a investițiilor în capitalul uman
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL ȘI TEHNIC	
Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Implicarea a 5 școli ÎPT într-un proiect finanțat FSE care a asigurat desfășurarea stagiilor de pregătire practică la agenții economici pentru 400 elevi (proiect finalizat), ceea ce a constituit un exercițiu important pentru implementarea altor proiecte. • Implicarea începând cu ianuarie 2011 a 18 școli ÎPT (din 21 școli) într-un proiect finanțat FSE care a asigurat desfășurarea stagiilor de pregătire practică la agenții economici pentru 1350 elevi din Județul Hunedoara. • Existența posibilității de susținere materială prin subvenții pentru elevii din grupul țintă. • Servicii de consiliere și orientare oferite prin cele 2 proiecte. • Proces de monitorizare a PAS demarat în anul școlar 2010/2011, care a furnizat de către membrii CLDPS Hunedoara o analiză cu valoare de feed-back pentru școlile ÎPT. • Proces de restructurare a școlilor ÎPT prin comasare demarat de ISJ Hunedoara începând cu anul școlar 2010/2011. 	<ul style="list-style-type: none"> • Promovare slabă a școlilor ÎPT la examenul de bacalaureat. • Număr mic de opțiuni exprimate de elevii din clasa a VIII-a, pentru școlile ÎPT. • Insuficiente activități de consiliere și orientare destinate elevilor din gimnaziu, pentru alegerea traseului profesional • Incapacitatea școlilor de a furniza consiliere pentru toți copiii ai căror părinți sunt plecați în străinătate. • Fenomenul de abandon școlar, care are dimensiuni deloc neglijabile pentru învățământul ÎPT. • Rezultate slabe obținute de școlile ÎPT la examenul de bacalaureat, ceea ce duce la scăderea opțiunilor elevilor pentru ÎPT. • Abordarea procesului de învățământ fără flexibilitate, în ceea ce privește nevoile elevilor.

<ul style="list-style-type: none"> • Existența exercițiului de corelare a ofertei ÎPT cu recomandările PLAI Hunedoara. 	
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Surse de finanțare care pot fi accesate pentru susținerea stagiilor de pregătire practică pentru elevi. • Surse de finanțare care pot fi accesate pentru formarea continuă a cadrelor didactice din ÎPT. • Existența a numeroase oferte de cursuri de formare furnizate de către M.E.C.T.S., C.N.D.I.P.T., A.R.A.C.I.P., C.N.F.P. sau Universități, pentru cadrele didactice din ÎPT. • Există în Județul Hunedoara SRL sau ONG care doresc să lucreze cu școlile ÎPT în cadrul proiectelor ai căror beneficiari sunt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Inexistența unei analize în ceea ce privește traseul profesional al tinerilor absolvenți ai școlilor ÎPT. • Lipsa legislației stimulative pentru agenții economici care primesc elevi în practică. • Lăsarea elevilor în grija bunicilor sau altor tutori, de către părinții plecați în străinătate la lucru • Plecarea în străinătate a elevilor, ai căror părinți au emigrat cu ani în urmă, în căutarea unui loc de muncă.

8. REZUMATUL PRINCIPALELOR CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI PENTRU PLANUL DE MĂSURI

Analiza datelor demografice ne arată că Regiunea Vest se confruntă cu următoarele fenomene:

- Scăderea înregistrată a populației cu grupa de vârstă 0-14 ani este mai mare decât cea prognozată;
- Fenomenul emigrare către statele membre ale UE a crescut în intensitate în ultimii ani;
- Fenomenul de imigrare din alte state nu este de amploare în Județul Hunedoara însă a început să se facă simțit;
- Migrația inter-regională a forței de muncă;
- Scăderea numerică a populației școlare mai ales ca urmare a emigrării părinților care în ultimii ani și-au luat și copii cu ei.

Datele economice relevă următoarele aspectele:

- competitivitatea economică a Regiunii Vest este asigurată de firmele mari și medii, întrucât au un număr mare de angajați, și o cifră de afaceri ridicată, respectiv o contribuție consistentă la PIB-ul Regiunii. Totuși aceste aspecte pozitive sunt umbrite de numărul relativ mic al firmelor mari și medii;
- pentru păstrarea competitivității Regiunii Vest, față de celelalte regiuni, este necesară atragerea altor investitori mari;
- la nivel regional IMM-urile asigură o rată de angajare mare, dar acestea un nivel redus de competitivitate prin cifra mică de afaceri.
- Raportările anuale ale A.J.O.F.M. – Hunedoara demonstrează dificultățile întâmpinate de absolvenții învățământului preuniversitar în a se integra pe piața muncii, absolvenții de licee fără certificat de competențe profesionale deținând ponderea cea mai mare a celor intrați în șomaj.
- I.M.M.-urile care sunt în creștere, reprezintă un potențial sprijin pentru sistemul de învățământ profesional și tehnic.
- Societățile comerciale sunt în proces de majore restructurări.
- Există posibilitatea accesării fondurilor structurale pentru reconversie profesională și re tehnologizare.

Analiza pieței muncii:

- Din datele furnizate de ANOFM și AJOFM pentru șomajul înregistrat și disponibilizările realizate sau anunțate de către agenții economici pentru următoarele luni se desprind următoarele concluzii:
 - Se precizează că în industria textilă se înregistrează creșteri ale cererii de forță de muncă.
 - În ceea ce privește producția de oțel se va înregistra o stagnare. Totodată în domeniul construcțiilor se va înregistra o scădere. În domeniul agriculturii se va înregistra o creștere semnificativă. Industria chimică se va regăsi în funcție de cerințele pieței forței de muncă.
 - La nivelul județului rata șomajului comparativ cu anul trecut, aceasta este cam la aceeași valoare (șomaj 2008 – 613, 2007 – 623).
 - Se observă și se precizează că piața forței de muncă la nivelul județului este foarte mobilă.
 - Se constată rată șomajului mică în rândul persoanelor care au un nivel ridicat de educație/calificare și rată mare a șomajului pentru cei care au un nivel redus de educație/calificare.
- Din analizele comparative se observă că în lunile septembrie-noiembrie numărul șomerilor nu este semnificativ diferită față de perioada corespunzătoare din anul precedent, astfel: în luna septembrie 3114 în 2007 față de 4380 în 2008; în octombrie 5992 față de 4418 în 2008; în noiembrie 3488 în 2007 față de 2933 în 2008; din aceste date nu se poate defini o tendință constantă pentru evoluția șomerilor.

- În ceea ce privește disponibilizările prognozate, angajatorii prevăd următoarele schimbări: disponibilizări în domeniul construcțiilor de clădiri cu începere din lunile decembrie, ianuarie, lucrări speciale de construcții și apoi în fabricarea autovehiculelor și accesorii (disponibilizări de ordinul sutelor de persoane).
- În ceea ce privește solicitările privind forța de muncă se menționează cerința de conducători auto diverse categorii, lucrători în domeniul comerțului, lucrători în industria textilă și pielărie.
- Cursurile de reconversie profesională cu șomerii s-au realizat predominant pe următoarele calificări: asfaltator, brutar-patisier preparate produse făinoase, bucătar, lucrător în comerț, lucrător social, instalator instalații de încălzire centrală, manichiură-pedichiură, montator pereți și plafoane din gips și carton, zidar-pietrar-tencuitor, operator confecționar industrial și ospătar (chelner) vânzător în unități de alimentație.

Educația:

Dinamismul transformărilor economico-sociale ale județului, induce la nivelul învățământului hunedorean nevoia unei permanente diversificări și înnoiri, a promovării unor forme alternative de învățământ, a adaptării rapide și eficiente la cererea eficientă pe piața muncii prin reconversie și mobilitate profesională.

Pentru optimizarea și flexibilizarea rețelei de învățământ, pentru adaptarea ei la nevoile socio-economice ale județului, Inspectoratul Școlar al Județului Hunedoara a acționat în direcția:

- extinderea unor profile la solicitările pieței muncii (administrație publică, servicii, industrie ușoară, mecanic-auto);
- dimensionarea mai judicioasă a unităților de învățământ tehnic și profesional, proces care a început cu anul școlar 2010/2011;
- corelarea cifrelor de școlarizare cu dinamica demografică.

În concluzie prezentul document de planificare urmărește:

- Asigurarea egalității de șanse și accesul la educație a tuturor persoanelor interesate;
- Asigurarea calității ofertei educaționale și de formare profesională prin corelarea acesteia cu cerințele viitoare ale pieței muncii și cu aspirațiile individuale ale tinerilor;
- Asigurarea condițiilor de învățare adecvate, (resurse umane calificate și resurse materiale optime) printr-un sistem descentralizat, cu **responsabilități** asumate de parteneriate funcționale locale și internaționale.

Pe baza acestor situații putem face următoarele recomandări:

1. Asigurarea unei structuri a calificărilor profesionale prin IPT care să fie în concordanță cu cerințele actuale și cele prognozate ale pieței muncii, dar și cu aspirațiile de carieră ale tinerilor și familiilor acestora.
2. Asigurarea unui nivel al competențelor profesionale pentru absolvenți, astfel încât aceștia să devină competitivi pe piața forței de muncă, în raport cu cerințele angajatorilor.
3. Necesitatea stimulării elevilor pentru a obține un nivel de calificare ridicat (nivel 3) astfel încât cuprinderea lor în sistemul de învățământ să fie de durată.
4. Implicarea continuă a agenților economici, chiar dacă procesul este anevoios, în pregătirea practică a elevilor astfel încât selectarea lor în vederea angajării să fie posibilă la finalul studiilor sau chiar pe parcursul lor, cu respectarea legislației în vigoare.
5. Cadrele didactice să îi orienteze/consilieze pe elevi pentru alegerea unei rute educaționale care să le asigure un nivel educațional cât mai ridicat (cu cât nivelul de educație este mai mare cu atât rata șomajului este mai redus).
6. Liceul tehnologic este o ofertă educațională care răspunde cel mai bine cerințelor actuale. Consilierea elevilor pentru alegerea rutei directe de pregătire, în vederea obținerii unei calificări ridicate (nivel 3), într-un termen relativ scurt (în 4 ani) și într-o calificare cerută de angajatori la momentul finalizării studiilor. Este însă necesar să se acorde mai mult timp în planul de învățământ, practicii.
7. Implicarea asociațiilor de părinți în procesul de pregătire al elevilor, cu scopul conștientizării acestora asupra avantajelor dobândirii unei calificări pentru copiii lor.

8. Este necesar să se acorde o importanță deosebită procesului de consiliere și orientare prin care elevii să fie sprijiniți să dobândească competențe prin care să devină capabili să fie mobili pe piața muncii (insistarea pe dezvoltare personală).
9. Sprijinirea unităților de învățământ să devină furnizori de formare pentru adulți. Acest lucru se poate face pe două rute fie prin școlile post-liceale și prin cursuri de calificare pentru trei nivele de calificare autorizate prin CNFPA. Legislația de autorizare fiind în schimbare este necesar ca unitățile de învățământ să fie sprijinite cu informații privitoare la demersurile necesare pentru autorizare. De asemenea încurajarea cadrelor didactice de specialitate să furnizeze cursuri de calificare pentru adulți.

1. ACȚIUNI PROPUSE – PLAN DE MĂSURI

Aceste acțiuni reprezintă tipurile de măsuri identificate la nivelul județului Hunedoara, fiind formulate în strânsă legătură cu concluziile și recomandările din PRAI. Aceste acțiuni constituie cadrul pentru definitivarea PAS și sunt grupate în domenii de intervenții prioritare.

Obiective	Optimizarea procesului de implementare a documentului PLAI	Corelarea ofertei de formare cu cererea pieței muncii	Dezvoltarea resurselor umane din TVET	Îmbunătățirea condițiilor de învățare în IPT	Asigurarea serviciilor de consiliere și orientare pentru carieră
Ținte	Asigurarea implementării măsurilor plai într-o proporție de minim 80 %	<ul style="list-style-type: none"> • Obținerea de informații credibile, de calitate periodic actualizate și accesibile privind nevoile de calificare • Ajustarea structurii ofertei pe termen lung la nevoile de calificare (pe domenii de pregătire și calificări) • Creșterea nivelului de calificare și gradului de adecvare a competențelor formate la nevoile viitoare ale unei economii în schimbare • Implicarea activă a școlilor TVET în programe de formare a adulților și alte servicii în folosul comunității • Îmbunătățirea sistemului de asigurare a calității în IPT 	Cuprinderea în sistemul de formare continuă a minim 45% din resursele umane din TVET	Dezvoltarea infrastructurii și a bazei materiale a unităților școlare astfel încât să asigurăm calitatea formării profesionale în contextul descentralizării	75% elevii cuprinși din sistemul TVET vor beneficia de servicii de consiliere și orientare pentru carieră

Obiective	Optimizarea procesului de implementare a documentului PLAI	Corelarea ofertei de formare cu cererea pieței muncii	Dezvoltarea resurselor umane din TVET	Îmbunătățirea condițiilor de învățare în IPT	Asigurarea serviciilor de consiliere și orientare pentru carieră
Rezultate măsurabile	<ul style="list-style-type: none"> Cuprinderea reprezentanților cheie la nivel de județ pentru implementarea măsurilor PLAI Aplicarea instrumentelor de monitorizare Finalizarea rapoartelor în termenele stabilite 21 PAS al școlilor ÎPT scrise în funcție de informațiile și recomandările din PLAI Hunedoara Constituirea unei echipe de lucru lărgite care să includă toți factorii de decizie la nivel județean 	<ul style="list-style-type: none"> Găzduirea PLAI pe pagina ISJ Hunedoara Rapoarte periodice furnizate de AJOFM Hunedoara privind evoluția pieței muncii regionale și locale (cel puțin anual) Elaborarea de analize referitoare la cuprinderea absolvenților în ciclul superior și pe piața forței de muncă. Actualizare PLAI-edțiia revizuită Planurile de școlarizare, avizate de CLDPS Un raport de analiză comparativă județeană CDL pentru clasele a IX-a și a X-a – avizate de CLDPS 21 de școli ÎPT informate și consiliate în privința legislației specifice furnizării de formare pentru adulți. Cel puțin 60% din școlile din rețeaua de ÎPT acreditate ca furnizori de formare pentru adulți până în 2014 Cel puțin 6 cadre didactice din fiecare unitate de ÎPT care să se înscrie în registrul specialiștilor din cadrul Agenției de Prestații Sociale Hunedoara Cel puțin 8 cadre didactice din fiecare școală ÎPT care să furnizeze cursuri de formare profesională Cel puțin 6 școli ÎPT care furnizează cursuri de formare pentru adulți finanțate prin FSE 21 responsabili CEAC din școlile ÎPT sprijiniți pentru desfășurarea activității 21 vizite efectuate de inspectorii școlari în școlile ÎPT 21 rapoarte de autoevaluare validate Procedurile de asigurare a calității implementate în toate școlile din rețeaua de ÎPT până în 2014 	<ul style="list-style-type: none"> O activitate de informare a întregului personal și un plan de acțiune la nivel de județ 100 cadre didactice care efectuează vizite la agenții economici 25 cadre didactice din ÎPT absolvente de studii universitare de scurta durată care își vor echivala ciclul I de studii universitare. 50 persoane instruite 	<ul style="list-style-type: none"> Lista de priorități și urgente, a investițiilor cu aviz CLDPS (pentru minim 4 scoli / an / județ finanțări POR – FEDER) 3 școli ÎPT care se află sub finanțare prin POR – FEDER 7 Centre de informare constituite 1250 elevi beneficiari ai burselor obținute din FSE prin proiectul ID 60004 5 trasee acoperite 100 elevi beneficiari ai transportului cu microbuze furnizate prin programul MECTS 500 elevi beneficiari ai decontării navetei de către autoritățile locale Până în 2020, toate școlile TVET din județ să corespundă normelor de siguranță, igienă și confort pentru elevi 	<ul style="list-style-type: none"> Informații de calitate, accesibile elevilor privind oportunitățile de carieră, oferta și alternativele în cadrul sistemului de ÎPT și oportunităților de angajare identificate Ghiduri tipărite și distribuite gratuit pentru elevii din școlile ÎPT Baza de date care cuprinde elevii cu CES și elevii aflați în dificultate 100 cadre didactice care vor participa în cadrul proiectelor la seminarii de informare privitoare la situația pieței muncii 20 psihologi școlari care participă la seminariile de informare organizare de beneficiarii proiectelor finanțate prin POS DRU. Realizarea indicatorului legal de minim 1 psiholog la 800 de elevi pentru rețeaua școlară 20 parteneriate încheiate cu agenții economici la care elevii desfășoară practica Până în 2020, unitățile de ÎPT beneficiază de programe de consiliere și intervenție individualizată

Obiective	Optimizarea procesului de implementare a documentului PLAI	Corelarea ofertei de formare cu cererea pieței muncii	Dezvoltarea resurselor umane din TVET	Îmbunătățirea condițiilor de învățare în IPT	Asigurarea serviciilor de consiliere și orientare pentru carieră
Acțiuni pentru atingerea obiectivelor	<ul style="list-style-type: none"> • Lărgirea parteneriatului, la nivel județean, cu recomandarea pentru nivel local • Desfășurarea activității de monitorizare a implementării măsurilor prevăzute în PLAI • Promovarea și stimularea unităților de învățământ profesional și tehnic pentru participarea în vederea obținerii titlului de excelență • Sprijinirea școlilor ÎPT pentru scrierea PAS în funcție de recomandările PLAI • Abilitarea echipelor constituite la nivel de județ în vederea continuării exercițiului de planificare a educației (implementare și reactualizare PLAI, PAS) 	<ul style="list-style-type: none"> • Compatibilizarea bazelor de date ale AJOFM cu noile finalități obținute prin sistemul de educație și formare profesională. • Actualizarea anuală a PLAI • Asigurarea colaborării unităților de învățământ TVET în rețea • Proiectarea anuală a planurilor de școlarizare • Analiza gradului de corelare a ofertei școlare a școlilor • Identificarea cerințelor specifice din partea angajatorilor și adaptarea curriculumului în dezvoltare locală în parteneriat cu aceștia • Asigurarea cunoașterii legislației în vigoare specifică furnizorilor de formare profesională pentru adulți. • Derularea procedurilor în vederea obținerii de autorizări și acreditări pentru noi calificări de către unitățile de învățământ profesional și tehnic. • Cuprinderea cadrelor didactice de specialitate pe listele cu specialiști ale Comisiei Județene de Acreditare a Furnizorilor de Formare Profesională a Adulților • Formarea unei baze de date cu cadrele didactice de specialitate din ÎPT, care pot deveni formatori. • Constituirea de parteneriate cu beneficiari ai proiectelor finanțate prin POSDRU, în vederea furnizării de cursuri de calificare pentru șomeri și șomeri din mediul rural. • Sprijinirea responsabilului și membrilor CEAC, din școlile ÎPT, pentru aplicarea legislației în vigoare privitoare la CEAC. • Efectuarea inspecțiilor de validare a rapoartelor de autoevaluare a comisiilor CEAC din școlile ÎPT. • Asigurarea implementării planului pentru asigurarea calității în fiecare școală ÎPT. 	<ul style="list-style-type: none"> • Informarea resurselor umane din sistemul ÎPT asupra tendințelor de dezvoltare a sistemului și planificarea măsurilor de intervenție la nivelul județului și unităților școlare • Organizarea de stagii de formare a cadrelor din sistemul ÎPT, la partenerii economici, pentru dezvoltarea competențelor metodice și adaptarea la cerințele reformei din ÎPT • Sprijinirea cadrelor didactice cu studii scurte (IP3) și a maiștrilor instructori pentru echivalarea studiilor absolvite cu ciclul I universitar • Instruirea responsabililor cu proiectele europene din școlile ÎPT pentru accesarea fondurilor structurale 	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea comunicării între autoritățile locale, ISJ Hunedoara pentru realizarea, evaluarea necesarului de dotare cu echipamente și adoptarea unui plan de acțiune corelat cu strategia ofertei pe termen lung • Transformarea bibliotecilor din școlile ÎPT în centre de informare modernă • Asigurarea unor burse pentru elevii care frecventează ÎPT și își desfășoară stagiile de pregătire practică la agenții economici • Extinderea programului de asigurarea transportului școlar pentru și pentru școlile ÎPT în vederea creșterii accesibilității școlilor • Colaborarea școlilor cu autoritățile locale de care aparțin, pentru utilizarea optimă a resurselor disponibile 	<ul style="list-style-type: none"> • Inventarierea opțiunilor tinerilor, urmată de activități de informare și orientare pentru carieră • Adoptarea unui program de măsuri pentru identificarea și integrarea elevilor cu cerințe educative speciale • Cuprinderea cadrelor didactice în activități de informare cu privire la viitorul regiunii, șansele de ocupare a unui loc de muncă • Implicarea partenerilor sociali în acțiuni de orientare și consiliere pentru carieră • Colaborare cu autoritățile, instituții specializate și ONG pentru oferirea de asistență specializată, consiliere și sprijin familiilor/ elevilor cu risc de abandon timpuriu

ȚINTA 1. ASIGURAREA IMPLEMENTĂRII MĂSURILOR PLAI ÎNTR-O PROPORȚIE DE MINIM 80 %

Cod act.	Activitatea – descriere	Rezultat măsurabil	Responsabil	Orizont de timp
A.1.1.	Lărgirea parteneriatului, la nivel județean, cu recomandarea pentru nivelul local.	Cuprinderea în structurile de implementare a reprezentanților cheie la nivel de județ pentru implementarea măsurilor PLAI	CLDPS Hunedoara ISJ Hunedoara	Conform nevoilor concrete pe parcursul implementării
A.1.2.	Desfășurarea activității de monitorizare a implementării măsurilor prevăzute în PLAI, de către membrii CLDPS Hunedoara	Aplicarea instrumentelor de monitorizare Finalizarea rapoartelor în termenele stabilite Grad de realizare a măsurilor propuse prin PLAI Hunedoara	CLDPS Hunedoara ISJ Hunedoara	Perioada de implementare 2011-2020
A.1.3.	Sprijinirea prin acordarea de consiliere școlilor ÎPT pentru scrierea PAS în funcție de recomandările PLAI	21 PAS al școlilor ÎPT scrise în funcție de informațiile și recomandările din PLAI Hunedoara	ISJ Hunedoara Președinte CLDPS Hunedoara	
A.1.4.	Desfășurarea activității de monitorizare a implementării măsurilor prevăzute în PAS, de către membrii CLDPS Hunedoara	Aplicarea instrumentelor de monitorizare Finalizarea rapoartelor în termenele stabilite Grad de acoperire a școlilor ÎPT din Județul Hunedoara	CLDPS Hunedoara ISJ Hunedoara	Perioada de implementare 2011-2020
A.1.5.	Abilitarea echipelor constituite la nivel de județ în vederea continuării exercițiului de planificare a educației (implementare și reactualizare PLAI, PAS)	Constituirea unei echipe de lucru lărgite care să includă toți factorii de decizie la nivel județean	Abilitarea se va realiza prin asistența CNDIPT la solicitarea ISJ-urilor	PLAI anual reactualizat și aprobat în CA al ISJ Hunedoara

ȚINTA 2. ASIGURAREA UNEI CONCORDANȚE ÎNTRE OFERTA DE FORMARE PROFESIONALĂ ȘI CEREREA PIEȚEI MĂSURATĂ PRIN RESPECTAREA RECOMANDĂRILOR PLAI

ȚINTA 2.1 OBȚINEREA DE INFORMAȚII CREDIBILE, DE CALITATE PERIODIC ACTUALIZATE ȘI ACCESIBILE PRIVIND NEVOILE DE CALIFICARE

Cod act.	Activitatea – descriere	Rezultat măsurabil	Responsabil	Orizont de timp
A.2.1.1.	Compatibilizarea bazelor de date ale AJOFM, de evidență ale absolvenților șomeri, cu noile finalități (calificări profesionale/ niveluri de calificare) obținute prin sistemul de educație și formare profesională.	Găzduirea PLAI pe pagina ISJ Hunedoara Rapoarte periodice furnizate de AJOFM Hunedoara privind evoluția pieței muncii regionale și locale (cel puțin anual)	ISJ Hunedoara CJRAE Hunedoara, Unități școlare ÎPT din Județul Hunedoara	Anual, cu reactualizarea datelor Noiembrie revizuirea țintelor

A.2.1.2.	Dezvoltarea colaborării între ISJ și AJOFM; investigarea evoluției pieței muncii în procesul de planificare a IPT	Statistici și analize la nivelul județului Hunedoara referitoare la cuprinderea absolvenților în ciclul superior, și pe piața forței de muncă.	ISJ Hunedoara Unități școlare AJOFM Hunedoara	Permanent
-----------------	---	--	---	-----------

ȚINTA 2.2. AJUSTAREA STRUCTURII OFERTEI PE TERMEN LUNG LA NEVOILE DE CALIFICARE (PE DOMENII DE PREGĂTIRE ȘI CALIFICĂRI)

Cod act.	Activitatea – descriere	Rezultat măsurabil	Responsabil	Orizont de timp
A.2.2.1.	Actualizarea anuală a PLAI pe baza datelor certificate de INS și a recomandărilor din PRAI	PLAI ediția revizuită	CLDPS Hunedoara ISJ Hunedoara	Anual, înainte de stabilirea planului de școlarizare pt. anul școlar următor
A.2.2.2.	Asigurarea colaborării unităților de învățământ TVET școlilor în rețea, pentru planificarea ofertei pe baza unei strategii comune	2 întâlniri ale coordonatorilor școlilor IPT, premergătoare constituirii planului de școlarizare	Unități școlare ISJ Hunedoara	Octombrie Noiembrie
A.2.2.3.	Proiectarea anuală a planurilor de școlarizare în concordanță cu recomandările formulate în PLAI	Planurile de școlarizare anuale, avizate de CLDPS, în concordanță cu PRAI și PLAI	Unități școlare ISJ Hunedoara	decembrie
A.2.2.4.	Analiza gradului de corelare a ofertei școlare a școlilor ținând cont de recomandările din PLAI Hunedoara	Un raport de analiză comparativă județeană	CNDIPT, CLDPS, ISJ	Decembrie Ianuarie

Ținta 2.3: CREȘTEREA NIVELULUI DE CALIFICARE ȘI GRADULUI DE ADECVARE A COMPETENȚELOR FORMATE LA NEVOILE VIITOARE ALE UNEI ECONOMII ÎN SCHIMBARE

Cod act.	Activitatea – descriere	Rezultat măsurabil	Responsabil	Orizont de timp
A.2.3.1.	Identificarea cerințelor specifice din partea angajatorilor și adaptarea curriculumului în dezvoltare locală în parteneriat cu aceștia	CDL – avizate de CLDPS	Școlile din IPT	În anul școlar premergător anului școlar în curs
A.2.3.2.	Urmărirea ieșirilor din sistemul TVET la nivel de județ cu accent deosebit pe analiza problematicei de abandon școlar și a rezultatelor obținute la examenul de Bacalaureat	Statistici și analize la nivelul județului referitoare la cuprinderea absolvenților TVET în ciclul superior și pe piața forței de muncă. Rata de tranziție de la ciclul inferior al liceului la ciclul superior al liceului: minim 95% până în 2015	ISJ Hunedoara Unități școlare AJOFM CNDIPT	Anual

A.2.3.3	Măsuri metodice și colaborare interdisciplinară pentru consolidarea pregătirii de bază și a pregătirii tehnice generale, cât și a competențelor cheie.	Analize la nivelul județului realizate cu prilejul inspecțiilor frontale	- Inspectorii de specialitate - Școlile din ÎPT - Rețele de școli și parteneri	In conformitate cu calendarul compartimentului Inspecție școlară din ISJ Hunedoara
A.2.3.3.	Măsuri conjugate pentru consolidarea pregătirii profesionale, indiferent de calificare, cu competențe specifice economiei de piață (marketing, competențe antreprenoriale, tehnici de vânzări, etc.)	Furnizarea unor cursuri prin CCD Deva care vizează creșterea competitivității și flexibilității forței de munca, cadrelor didactice din ÎPT	CCD Deva Inspectorul responsabil cu dezvoltarea resursei umane.	Calendarul desfășurării cursurilor de formare, al CCD Deva

Ținta 2.4: IMPLICAREA ACTIVĂ A ȘCOLILOR TVET ÎN PROGRAME DE FORMARE A ADULȚILOR ȘI ALTE SERVICII ÎN FOLOSUL COMUNITĂȚII

Cod act.	Activitatea – descriere	Rezultat măsurabil	Responsabil	Orizont de timp
A.2.4.1.	Asigurarea cunoașterii legislației în vigoare specifică furnizorilor de formare profesională pentru adulți.	21 de școli ÎPT informate și consiliate în privința legislației specifice furnizării de formare pentru adulți.	Președintele CLDPS Hunedoara	Ianuarie - februarie 2015
A.2.4.1.	Derularea procedurilor de acreditare	Cel puțin 60% din școlile din rețeaua de ÎPT din jud. Hunedoara acreditate ca furnizori de formare pentru adulți până în 2014	ISJ Hunedoara	Calendar de activități la nivelul școlilor ÎPT
A.2.4.2.	Cuprinderea cadrelor didactice de specialitate pe listele cu specialiști ale Comisiei Județene de Acreditare a Furnizorilor de Formare Profesională a Adulților	Cel puțin 6 cadre didactice din fiecare unitate de ÎPT care să se înscrie în registrul specialiștilor din cadrul Agenției de Prestații Sociale Hunedoara	Președinte CLDPS Hunedoara Vicepreședinte CLDPS Hunedoara	Ianuarie – februarie 2015
A.2.4.3.	Formarea unei baze de date cu cadrele didactice de specialitate din ÎPT, care pot deveni formatori în cadrul cursurilor de perfecționare, inițiere, specializare sau calificare	Cel puțin 8 cadre didactice din fiecare școală ÎPT care să furnizeze cursuri de perfecționare, inițiere, specializare sau calificare	Președinte CLDPS Hunedoara Vicepreședinte CLDPS Hunedoara	Martie – aprilie 2015
2.4.4.	Constituirea de parteneriate cu beneficiari ai proiectelor finanțate prin FSE POSDRU, în vederea furnizării de cursuri de calificare pentru șomeri și șomeri din mediul rural.	Cel puțin 6 școli ÎPT care furnizează cursuri de formare pentru adulți finanțate prin FSE.	Președinte CLDPS Hunedoara Vicepreședinte CLDPS Hunedoara	Ianuarie – februarie 2015

ȚINTA 2.5. ÎMBUNĂȚIREA SISTEMULUI DE ASIGURARE A CALITĂȚII ÎN ÎPT

Cod act.	Activitatea – descriere	Rezultat măsurabil	Responsabil	Orizont de timp
2.5.1.	Sprijinirea responsabilului și membrilor CEAC, din școlile ÎPT, pentru aplicarea legislației în vigoare privitoare la CEAC	<ul style="list-style-type: none"> 21 responsabili CEAC din școlile ÎPT sprijiniți pentru desfășurarea unei activități în conformitate cu legislația în vigoare 	ISJ Hunedoara prin inspectorul școlar general adjunct - inspecție școlară Președinte CLDPS	Anual - Calendarul implementării la nivel național
2.5.2	Efectuarea inspecțiilor de validare a rapoartelor de autoevaluare a comisiilor CEAC din școlile ÎPT	<ul style="list-style-type: none"> 21 vizite efectuate de inspectorii școlari în școlile ÎPT 21 rapoarte de autoevaluare validate 	ISJ Hunedoara prin inspectorul școlar general adjunct - inspecție școlară	Octombrie a fiecărui an școlar.
2.5.3.	Asigurarea implementării planului pentru asigurarea calității în fiecare școală ÎPT, centrat pe calitatea procesului de predare învățare dar și analiza și implementarea celorlalte principii.	<ul style="list-style-type: none"> Procedurile de asigurare a calității implementate în toate școlile din rețeaua de ÎPT până în 2014 	Școlile IPT Coordonatorul județean al CEAC	Calendarul implementării la nivel național ARACIP
2.5.4.	Efectuarea inspecțiilor de evaluare externă a comisiilor CEAC din școlile ÎPT	<ul style="list-style-type: none"> 21 vizite efectuate de inspectorii școlari în școlile ÎPT 21 rapoarte de evaluare externă 	ISJ Hunedoara prin inspectorul școlar general adj. - inspecție școlară	

ȚINTA 3. CUPRINDEREA ÎN SISTEMUL DE FORMARE CONTINUĂ A MINIM 45% DIN RESURSELE UMANE DIN TVET

Cod act.	Activitatea – descriere	Rezultat măsurabil	Responsabil	Orizont de timp
A.3.1	Informarea resurselor umane din sistemul ÎPT asupra tendințelor de dezvoltare a sistemului și planificarea măsurilor de intervenție la nivelul județului Hunedoara și unităților școlare	<ul style="list-style-type: none"> O activitate de informare a întregului personal și un plan de acțiune la nivel de județ 	ISJ Hunedoara SIP prin reprezentantul în CLDPS CLDPS Hunedoara CNDIPT	Noiembrie 2014 Aprilie 2015
A.3.2.	Organizarea de vizite sau stagii de formare a cadrelor din sistemul ÎPT, la partenerii economici, pentru dezvoltarea competențelor metodice și adaptarea la cerințele reformei din ÎPT (stagii de formare prin instituțiile acreditate, întâlniri metodice, lecții deschise, scheme de mentorat în școli, etc.)	<ul style="list-style-type: none"> 100 cadre didactice care efectuează vizite la agenții economici, care asigură desfășurarea stagiilor de pregătire practică pentru elevii din grupul țintă al proiectului ID: 60004 	ISJ Hunedoara prin proiect finanțat FSE ID 60004	Martie 2014 Februarie 2015

A.3.3.	Sprijinirea cadrelor didactice cu studii scurte (IP3) și a maiștrilor instructori din școlile ÎPT pentru echivalarea studiilor absolvite cu ciclul I universitar respectiv profesor pentru instruire practică, în conformitate cu Legea Educației Naționale și OMECTS nr 5484/2011 și nr. 5553/2011	<ul style="list-style-type: none"> • 25 cadre didactice din ÎPT absolvente de studii universitare de scurta durata care își vor echivala ciclul I de studii universitare. 	ISJ Hunedoara prin compartimentul DRU	Ianuarie 2013 Ianuarie 2014 Ianuarie 2015
A.3.4.	Instruirea responsabililor cu proiectele europene din școlile ÎPT pentru accesarea fondurilor structurale	<ul style="list-style-type: none"> • 50 persoane instruite 	CLDPS Hunedoara ISJ Hunedoara	În funcție de deschiderea liniilor de finanțare

ȚINTA 4. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII ȘI A BAZEI MATERIALE A UNITĂȚILOR ȘCOLARE ASTFEL ÎNCÂT SĂ ASIGURĂM CALITATEA FORMĂRII PROFESIONALE ÎN CONTEXTUL DESCENTRALIZĂRII

Cod act.	Activitatea – descriere	Rezultat măsurabil	Responsabil	Orizont de timp
A.4.1.	Asigurarea comunicării în cadrul CLDPS Hunedoara, între autoritățile locale, ISJ Hunedoara pentru realizarea evaluarea necesarului de dotare cu echipamente și adoptarea unui plan de acțiune corelat cu strategia ofertei pe termen lung	<ul style="list-style-type: none"> • Lista de priorități și urgente, a investițiilor cu aviz CLDPS (pentru minim 4 școli / an / județ finanțări POR – FEDER) • 3 școli ÎPT din Județul Hunedoara care se află sub finanțare prin POR – FEDER: Colegiul Tehnic Energetic Dr. Hurmuzescu Deva, Colegiul de T. F. Anghel Saligny Simeria, Colegiul Național I.C. Brătianu Hațeg. 	CLDPS Hunedoara Primăria Deva Primăria Simeria Primăria Hațeg	În funcție de deschiderea liniilor de finanțare
A.4.2.	Transformarea bibliotecilor din școlile ÎPT în centre de informare modernă	<ul style="list-style-type: none"> • 7 Centre de informare constituite în 6 școlile ÎPT din Județul Hunedoara 	CCD Deva Conducerile unităților de învățământ Consiliile locale	2014-2015
A.4.3.	Asigurarea unor burse pentru elevii care frecventează ÎPT în Județul Hunedoara și își desfășoară stagiile de pregătire practică la agenții economici	<ul style="list-style-type: none"> • 1250 elevi beneficiari ai bursei obținute din FSE prin proiectul ID 60004 	ISJ Hunedoara	2014-2015
A.4.4.	Extinderea programului de asigurarea transportului școlar pentru și pentru	<ul style="list-style-type: none"> • 5 trasee acoperite • 100 elevi beneficiari ai transportului 	Consiliul Județean Hunedoara	2020

	școlile ÎPT în vederea creșterii accesibilității școlilor	<p>cu microbuze furnizate prin programul MECTS</p> <ul style="list-style-type: none"> • 500 elevi beneficiari ai decontării navetei de către autoritățile locale 	ISJ Hunedoara Consiliile locale	
A.4.5.	Colaborarea școlilor cu autoritățile locale de care aparțin, pentru utilizarea optimă a resurselor disponibile;	<ul style="list-style-type: none"> • Până în 2020, toate școlile TVET din județ să corespundă normelor de siguranță, igienă și confort pentru elevi 	Școli, autorități locale	Permanent
A.4.6.	Promovarea și stimularea unităților de învățământ profesional și tehnic pentru participarea în vederea obținerii titlului de excelență	<ul style="list-style-type: none"> • Toate școlile TVET din județ să participe la obținerea titlului de excelență 	ISJ Hunedoara CLDPS Școli, autorități locale	Anual

ȚINTA 5. 75% ELEVII CUPRIȘI DIN SISTEMUL TVET VOR BENEFICIA DE SERVICII DE CONSILIERE ȘI ORIENTARE PENTRU CARIERĂ

Cod act.	Activitatea – descriere	Rezultat măsurabil	Responsabil	Orizont de timp
A.5.1.	Inventarierea opțiunilor tinerilor, urmată de activități de informare și orientare pentru carieră	<ul style="list-style-type: none"> • Informații de calitate accesibile elevilor privind oportunitățile de carieră, oferta și alternativele în cadrul sistemului de ÎPT de la nivelul regiunii și oportunităților de angajare identificate pe termen mediu și lung la nivel regional; • Ghiduri tipărite și distribuite gratuit pentru elevii din școlile ÎPT, în cadrul proiectului ID 60004, beneficiar ISJ Hunedoara 	CJRAE Hunedoara , ISJ Hunedoara Beneficiari ai proiectelor POS DRU Axa 2, DMI 2.1 Președintele CLDPS Hunedoara	Martie 2015
A.5.2.	Adoptarea unui program de măsuri pentru identificarea și integrarea elevilor cu cerințe educative speciale și oferirea de programe pentru elevii cu dificultăți de învățare sau care aparțin grupurilor defavorizate	<ul style="list-style-type: none"> • Baza de date care cuprinde elevii cu CES și elevii aflați în dificultate, alcătuită la nivelul CJRAE Hunedoara • Elevii din categoriile dezavantajate beneficiază de facilități specifice de acces și de sprijin, de planuri de intervenție individualizată și de curriculum diferențiat în vederea continuării studiilor în cadrul ÎPT 	CJRAE Hunedoara ONG beneficiare ale proiectelor POS DRU DMI 2.2	Anual în luna octombrie
A.5.3.	Cuprinderea cadrelor didactice în activități de informare cu privire la	<ul style="list-style-type: none"> • 100 cadre didactice care vor participa în cadrul proiectelor la seminarii de 	ISJ Hunedoara CJRAE Hunedoara	

	viitorul regiunii, șansele de ocupare a unui loc de muncă	<p>informare privitoare la situația pieței muncii în Județul Hunedoara și în Regiunea Vest.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 20 psihologi școlari care participă la seminariile de informare organizare de beneficiarii proiectelor finanțate prin POS DRU. • Realizarea indicatorului legal de minim 1 psiholog la 800 de elevi pentru rețeaua școlară din Județul Hunedoara 		
A.5.3.	Implicarea partenerilor sociali în acțiuni de orientare și consiliere pentru carieră	<ul style="list-style-type: none"> • 20 parteneriate încheiate cu agenții economici la care elevii desfășoară practica 	ISJ Hunedoara beneficiar al proiectului ID 60004	Permanent
A.5.4.	Colaborare cu autoritățile, instituții specializate și ONG pentru oferirea de asistență specializată, consiliere și sprijin familiilor/ elevilor cu risc de abandon timpuriu (din mediul rural, medii sociale sau etnice defavorizate, familii de emigranți, familii monoparentale, etc.)	<ul style="list-style-type: none"> • Până în 2020, unitățile de ÎPT beneficiază de programe de consiliere și intervenție individualizată 	ONG Asociații de părinți constituite pe lângă unitățile școlare	Permanent în funcție de deschiderea liniilor de finanțare

Anexa A la planul de acțiuni

Tinte pe domenii pentru structura planurilor de școlarizare

- județul Hunedoara -

Domeniu de pregătire	Plan școlarizare realizat la clasa a IX-a în anul școlar 2013/2014			Nevoi prognozate de formare profesională pentru 2014-2020 ^{*)} (nivelul 3+ nivelul 4 de calificare)	Ținte pentru oferta ÎPT pentru 2014-2020 ^{*)} (nivelul 3+ nivelul 4 de calificare)	
	Nr. clase	Nr. elevi	%		%	Min.-max.
agricultură	1	22	1,24%	1,90%	1-2%	2%
silvicultură	1	22	1,24%	1,90%	1-2%	2%
protecția mediului	2	58	3,26%	3,20%	3%	3%
ind. alimentară	0	0	0,00%	0%	0%	0%
comerț	3	84	4,73%	5,00%	5%	5%
economic	7	198	11,16%	11,10%	10-11%	11%
turism și alimentație	15,5	428	24,12%	24,40%	22-23%	23%
estetica și igiena corpului omenesc	2,5	82	4,62%	5,0%	4-5%	5%
construcții, instalații și lucrări publice	3	84	4,73%	4,0%	4-5%	5%
mecanică	12,5	352	19,84%	20 %	19-20%	20%
electric	4	106	5,97%	4,40%	5-6%	6%
electromecanică	4,5	118	6,65%	6,70%	6-7%	7%
electronică automatizări	3	93	5,24%	5,10%	4-5%	5%
chimie industrială	1	20	1,12%	1,10%	1%	1%
materiale de construcții	0	0	0,00%	0%	0%	0%
fabric.prod.din lemn	1	25	1,40%	1,50%	1%	1%
industrie textilă și pielărie	2	53	2,98%	3,40%	3%	3%
tehnici poligrafice	1	29	1,63%	1,30%	1%	1%
Producție media	0	0	0,00%	0,00%	0%	0%
TOTAL	48	1774	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%¹

^{*)} **NOTĂ:** Valorile menționate vor fi actualizate la un interval de 1-2 ani pe baza analizei evoluțiilor și previziunilor cererii pieței muncii.

¹ Procentul pe calificări se va raporta la ponderea de 60% prognozată pentru învățământul profesional și tehnic.

ANEXE PLAI 2013-2020, JUDEȚUL HUNEDOARA

Nr. crt.	INDICATORUL
ANEXA 1 a. EVOLUȚII DEMOGRAFICE ANTERIOARE ȘI SITUAȚIA CURENTĂ	
1.	Evoluția populației județului, la 1 iulie 2011
2.	Evoluția populației județului la recensământ, 1992-2002
3.	Evoluția populației județului pe grupe mari de vârstă, la 1 iulie 2011
4.	Populația județului la 1 iulie 2011, pe grupe de vârstă, sexe și medii rezidențiale
5.	Structura populației județului (în %) pe grupe de vârstă, sexe și medii rezidențiale
6.	Structura pe sexe în cadrul grupelor de vârstă
ANEXA 1 b. PROIECȚIA EVOLUȚIEI DEMOGRAFICE 2003-2025	
7.	Proiecția evoluției demografice 2003-2025 și detaliată anual până în 2013
ANEXA 1 c. PROIECȚIA POPULAȚIEI DE VÂRSTĂ ȘCOLARĂ	
8.	Prognoza populației de vârstă școlară și preșcolară, pe grupe de vârstă
ANEXA 2a. EVOLUȚIA VALORII ADĂUGATE BRUTE (VAB) PE RAMURI DE ACTIVITATE	
9.	Evoluția valorii adăugate brute (VAB) pe ramuri de activitate la nivel județean - în miliarde lei (ROL) prețuri curente și structura în %
ANEXA 3c PRINCIPALII INDICATORI AI FORȚEI DE MUNCA LA NIVEL JUDEȚEAN, CONF. BALANȚEI FORȚEI DE MUNCA	
10.	Resursele de muncă la sfârșitul anului - la nivel național, regional și județean
11.	Evoluția resurselor de muncă la sfârșitul anului - la nivel național și regional
12.	Populația activă civilă și populația ocupată civilă la sfârșitul anului - la nivel național, regional și județean
13.	Rata de activitate și rata de ocupare a resurselor de muncă la sfârșitul anului - la nivel național, regional și județean
14.	Șomeri înregistrați la sfârșitul anului - la nivel național, regional și județean
15.	Rata șomajului înregistrat la sfârșitul anului - la nivel național, regional și județean
ANEXA 3d EVOLUȚIA POPULAȚIEI OCUPATE CIVILE PE ACTIVITĂȚI ALE ECONOMIEI NAȚIONALE	
16.	Evoluția populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale la nivel județean în mii pers. și structura în %.
17.	Variația populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale, față de anul precedent în %
18.	Populația ocupată civilă, comparativ pe județele regiunii, în mii persoane și structura în %.
ANEXA 3e STRUCTURA ȘOMAJULUI ÎNREGISTRAT LA AGENȚIA JUDEȚEANĂ DE OCUPARE A FORȚEI DE MUNCA	
19.	Șomerii înregistrați - distribuția pe sexe și grupe de vârstă, decembrie 2006 - la nivel național, regional și județean
20.	Evoluția ponderii șomerilor tineri (sub 25 ani), în nr. total de șomeri - la nivel național, regional și județean
ANEXA 3f RATA LOCURILOR DE MUNCA VACANTE	
ANEXA 3g NUMĂRUL MEDIU AL SALARIAȚILOR ȘI MUNCITORILOR	
ANEXA 4 GLOSAR DE INDICATORI PRIVIND PIAȚA MUNCII	
ANEXA 5 STRUCTURA COMPARATIVĂ ȘOMAJ - LOCURI DE MUNCA	
21.	Evoluția nr. de șomeri și a locurilor de muncă vacante pe ocupațiile relevante pentru învățământul profesional și liceal tehnologic
22.	Evoluția nr. de șomeri și a locurilor de muncă vacante – ocupații relevante pentru școala postliceală, pe domenii de pregătire.
23.	Evoluția nr. de șomeri și a locurilor de muncă vacante, pe ocupațiile relevante pentru învățământul superior.

Nr. crt.	INDICATORUL
24.	Evoluția nr. de șomeri și a locurilor de muncă vacante, comparativ cu planul de școlarizare 2009-2010 și țintele PLAI pentru învățământul profesional și liceal tehnologic
ANEXA 6a EVOLUȚIA POPULAȚIEI ȘCOLARE	
25.	Evoluția populației școlare, pe sexe și medii de rezidență (nr. elevi și structura în %) la nivel județean
ANEXA 6c EVOLUȚIA RAPORTULUI NUMĂR ELEVII/PROFESOR	
26.	Evoluția numărului de elevi/profesor, la nivel județean
ANEXA 6d SITUAȚIA NORMELOR DIDACTICE ÎN ÎPT	
27.	Situția normelor didactice în ÎPT, pe județele regiunii și medii rezidențiale
ANEXA 6f-1 RATA NETĂ DE CUPRINDERE	
28.	Evoluția ratei nete de cuprindere
ANEXA 6f-2 GRADUL DE CUPRINDERE (RATA SPECIFICĂ DE CUPRINDERE) ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT	
29.	Evoluția ratei specifice de cuprindere
Anexa 6g RATA DE TRANZIȚIE DE LA ÎNVĂȚĂMÂNTUL GIMNAZIAL LA CEL LICEAL ȘI PROFESIONAL	
30.	Rata de tranziție de la învățământul gimnazial la cel liceal și profesional
Anexa 6h RATA ABANDONULUI ȘCOLAR	
31.	Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație, sexe și medii rezidențiale
ANEXA 6i RATA DE ABSOLVIRE PE NIVELURI DE EDUCAȚIE	
32.	Rata de absolvire pe niveluri de educație, sexe și medii rezidențiale
ANEXA 6j RATA DE SUCCES	
33.	Rata de succes pe niveluri de educație, sexe și medii rezidențiale
ANEXA 7 EVOLUȚIA ELEVILOR CUPRINȘI ÎN SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL ȘI TEHNIC	
34.	Evoluția numărului și ponderii elevilor cuprinși în ÎPT, clasa a IX-a zi, pe domenii la liceul tehnologic
ANEXA 8 PLANUL DE ȘCOLARIZARE REALIZAT 2014-2015	
ANEXA 9 PLANUL DE ȘCOLARIZARE LA CLASA A IX - 2014/2015, COMPARATIV CU ȚINTELE PENTRU 2016	
ANEXA 10 DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ A UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL SI TEHNIC	
ANEXA 11 EDUCAȚIA ADULȚILOR	
ANEXA 12 REȚELE ȘCOLARE	
35.	Rețele constituite în cadrul Programului PHARE TVET 2001-2003
36.	Rețele de interesistență coordonate de școlile PHARE TVET 2001-2003
ANEXA 13 HARTA PARTENERIATELOR	
ANEXA 14 EVOLUȚIA ABSOLVENȚILOR PE DOMENII DE PREGĂTIRE	
ANEXA 15 CONDIȚII DE ÎNVĂȚARE	
ANEXA 16 SITUAȚIA ȘCOLARIZĂRII IN IPT	
ANEXA 17 ABANDONUL ȘCOLAR TIMPURIU IN UE	
ANEXA 18 PROCENTUL ELEVILOR CU NIVEL SCĂZUT AL COMPETENȚELOR DE CITIRE/ LECTURĂ (PISA)	
ANEXA 19 PONDEREA POPULAȚIEI 20-45 ANI CARE A ABSOLVIT CEL PUȚIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SECUNDAR SUPERIOR	
ANEXA 20 PARTICIPAREA ADULȚILOR IN FORMAREA CONTINUĂ	
ANEXA 21 EVOLUȚIA RATELOR DE TRANZIȚIE	
ANEXA 22 OSP HUNEDOARA	
ANEXA 23 PLAN ȘCOLARIZARE 2015 PROFESIONALĂ HUNEDOARA	
ANEXA 24 PLAN REALIZAT LICEU 2014-2015 HD	
ANEXA 25 PLAN REALIZAT ȘCOALA PROFESIONALĂ HD	

GLOSAR

ADR	Agenția pentru Dezvoltare Regională;
AEL	Advanced eLearning;
AJOFM	Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă;
AMIGO	Ancheta Forței de Muncă în Gospodării
ANCS	Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică
ARACIP	Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar
BFM	Balanța Forței de Muncă
CCD	Casa Corpului Didactic;
CCI	Camera de Comerț și Industrie
CDI	Cercetare, dezvoltare și inovare
CDL	Curriculum în dezvoltare locală
CEAC	Comisia de Evaluare și Asigurare a Calității
CLDPS	Comitetului Local de Dezvoltare pentru Parteneriat Social
CNDIPT	Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic
CRIO Vest	Consortiul Regional pentru Învățământ și Ocupare Vest
DJS	Direcția Județeană de Statistică;
IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
INCSMPS	Institutul Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale
ISCED	International Standard Classification of Education
ISJ	Inspectoratul Școlar Județean
ÎPT	Învățământ profesional și tehnic
MECTS	Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului
ONG	Organizație Non-guvernamentală
OSP	Orientare școlară și profesională
PAS	Planul de Acțiune al Școlii
PIB	Produsul intern brut
PIBR	Produsul Intern Brut Regional
PLAI	Planul Local de Acțiune pentru Învățământ;
PND	Planului Național de Dezvoltare
PRAI	Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ;
TIC	Tehnologia informațiilor și comunicațiilor
UE	Uniunea Europeană
VAB	Valoare adăugată brută

